

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnapi után is

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, május 12-én.

131. szám.

A királyi beszéd.

Harmincz év alatt harminczszor lépett fel kisebbik trónusára a király s letévéen kalpagját, immár ma harminczadszor olvasta fel a megnyitó beszédet, szemlélvén maga előtt a parlamenti gépezet emez általa kreált eredeti kerekét, a delegációt, mely minden időkben jól és engedelmesen funkcionált.

A nemes kerékben ma sincs hiba, ma is jól forog és nem nyikorog, a loyaltitás kenőcsével lévén megkenve. Széll Kálmán a delegáció elnökének beszéde a trón zsámolyánál olyan beszéd, mint az elődök beszéde volt. A megszokott banális frázisok. Soha se az élet szól e beszédekből, soha se az élő, gondolkodó, érző, töprengő nemzet szól ki e beszédekből, hanem mindig a tavalyi, a harmadévi vagy isten tudja hanyadévi chablon, azzal a kijelentéssel: „Nem fogunk megtagadni semmit.” (Hiszen ezzel már körülbelül tisztába van ő fel-sege is, a nemzet is.)

Am a királyi beszéd sokkal színesebb — ezuttal különösen is színes, ami várható is volt.

Mert nem lehet tagadni, hogy az európai helyzet, ha nem is tulságosan komplikált még, de simának épen nem mondható.

A királyi beszéd főleg a külügyekkel foglalkozik s említi, hogy különösen a szomszédos hatalmakkal a barátság a lehető legjobb. Hogy miért emelte ki a trónbeszéd épen a szomszédos hatalmakat, mikor a jó viszony tudomásunk

szerint az összes hatalmakkal zavartalan, ez valószínűleg egyszerűen stíláriis dolog s inkább megnyugtató, mint nyugtalanító. Ámbár könnyen utóbbinak fogják magyarázni azok, akik a trónbeszédnek minden egyes szava mögött nagy háttért látnak megnyitni kövér fantáziájukkal. A trónbeszéd azt akarta mondani, hogy mindenki jó viszonyban vagyunk, de a szomszédokkal meg épen a lehető legjobb viszonyban. Nézetünk szerint tehát ez inkább megnyugtató szó, mint valami egyébnek a takarója.

Ellenben nem értjük, ha csakugyan az összes államokkal jó viszonyban vagyunk, miért mondja a király bizonytalannak a helyzetet?

Csakugyan van valami nyugtalanító a háttérben? Valami, amiről most még fogalmunk sincs? Vagy csak azért van oda adva ez a szó a fölséges ur szájába, hogy a tizenegy milliónyi tulkiadás megszavazására egy kis sarkantyú gyanánt szolgáljon?

Ezt jó lesz a tárgyalások folyamán tisztába hozni a delegátus uraknak és megmondani a közös hadügyminiszternek, hogy ő neki magának tessék indokolni a tulkiadásokat és meggyőzni azok szükségességéről a delegációkat, de ne a fölség királyi nyibusát használni.

Legfeltűnőbb a megnyitó beszédben, hogy a hármass szövetségről nincs benne szó. Igaz, hogy ezt a hármass szövetséget annyiszor hangoztatták már, hogy minduntalan talán nem is szükséges emlegetni. De épen a trónbeszédekben a delegációk előtt hangoztatták mindig a

hármass szövetséget. És most egyszerre nincs benne. Szinte szokatlan és nyugtalanító, mint mikor egy megszokott óra egyszerre megszűnik ketyegni. S e felőtlő körülmény még jobban szembe szökik az által, hogy a német császár legközelebbi trónbeszédéből is hiányzott a hármass szövetség. A politikai körök idegesen futják át a ritkított sorokat. Nincs benne. A helyzet bizonytalan. És még sincs benne. Goluchowski ur talán szórakozott? Vagy talán nem is fektet súlyt Goluchowski ur most a hármass szövetségre? Most, mikor a helyzet „bizonytalan.”

Egy érdekes része van a megnyitó beszédnek, egy kis szemrehányó kritika az Egyesült-Államok ellen, hogy a pápa és az összes európai államok által a békeközvetítés nem használt, pedig a spanyol kormány messze elment előzenységben a béke fentartására nézve. De e kritika is elveszti élet és jelentőségét a következő passzusban, hol a szoros semlegességet hangoztatja.

Általában a királyi válasz, mint mondottuk, elég színes és világos, amellet szelid és nem méltóságtalan. Többet nem tudunk meg belőle az igaz, mint amennyit tegnap tudtunk, de amit megtudunk az kielégítő. Részleteket nem tár fel, de nem is volna jó. Az intenczióra nézve ellenben nem hagy homályban. Kérzik a beszéd hangján, minden szaván, hogy külügyi politikánkat a békére való törekvés s azon reménykedés jellemzi, hogy sikerülni fog az európai zavarok közt, melyek az utolsó huszonnégy óra

Márton Ferencz*

(Befejező közlemény.)

Tánczosnak tehát rossz volt, énekesnek még silányabb. Szinte tragikum, hogy szerette mind a kettőt. S ha úgy tudta volna az egyiket mint a Gyuri, a másikat mint a Pali, lovagolni meg mint a Guszt: oda adott volna érette egy határ tudományt. Mégis, közben és utána: örömet volt együtt a fiúkkal. S nem is azzal a tárgyassággal nézte s hallgatta vidámságuk zajos kifakadásait, mint a művészfele egyáltalán, akit folytonos éberségben tart a megfigyelés: de őszintén merült alá velük abba az édes mámorba, amely nem itél, nem latol, még csak nem is gondolkozik, csak szüresöli az ifjúság édes borát; ő, az elmében folyenyesebb, a műveltségben súlyosabb, egész valójára nemesebb és tartalmasabb.

A habérja már lombosodni kezdett, mikor egy boldog hajnalon (talán piros pünkösdi napján) ime csak megfogant a dicsőség bokra mellett a rózsza is. Aki térdig nem járt benne, az nagyon megbecsüli az egy szalat. Annál többre tartja, ha feléje hajlít. Feléje hajlított, le is szakasztotta, szerelmes szívére oda is tűzte és hordozta hervadhatatlan, üde szépségben koporsója bezártáig. A boldogtalan szerelem után, mely sokszor csak amolyan dépit, legtöbbször konstruált fájdalom: végre kihajt hervadhatatlan, színében tartós, illatában állandó virágja az igazinak. És igaz, tiszta, derűs is volt mind-

halál e két szív szövetsége. Ennél bensőbbet, melegebbet még nem bontott meg a sors, mely félkezével áld s a másikkal ver.

Ritkán járt föl Pestre, Budapestre pedig még ritkábban. Ez a nagy átváltozás nyugtalanította, ez a gyors fejlődés, a vele járó sürgetés, a zaj s' ez az egy nyilvánulása egy rohamosan haladó nagy városnak: mind ez elkábította. Csak úgy kapdosta a fejét s behunyta a szemét, ha valami bontást vagy ujonan támadt épületet látott meg.

Egy régi kedves utcájának szükséges kibővülése fájdalomra vált. Kössuthot rajongva szerette. S hogy róla elneveztek egy utcát, feljajdult. „Nem találhattak volna neki újat? Miért eltemetni azt az én drága jó Hatvani-utcámat?” — mondta busan.

Szeretett ócska házainak elomlása a szívére szakadt rá. „Nem lelem népemet köhalmidon!” — sóhajtott föl egy izben Eötvös József nyomán, hogy látta pusztulását a Curianak, hült helyét a Fillingernek. És: „mit nekem, te Budapestnek ezer tornyu ezer palotája? Am csodállak — ah, de nem szeretlek, képzetem tetőidet nem járja!”

Csak otthon volt az ő világa, ahol a róna, a fehér tanya, a rejtelmesen süttő nádás szőlt az ő lelkehez. Ilyen beszédet pedig ki folytatna vele az ezer tornyu ezer palota között? S van-e itt csöndesen tűnődő pásztorsimber? Van ám: mérges pillantásu rendőr.

S van-e itt kedves lejtésű magyar táncz? Van ám: talán ballet-maestronak bak-ugrása hamisított parasztlányokkal. És a cigány nem vanderpurs-csárdást huz már a bálkon? És az újságírók nem öldösi a nyelvet az ő fővárosi keleti borzalmas magyarságukkal? Meg az a modern irányzat az irodalomban! A verismus, a symbolismus, a decadencia az ő változataival! Hiszen ez már valóságos lélekfojtogatás. Hát csak gyász, piszok és bűz van a világon? S ami virág van, az is csak maszlagos nadragulya? Nincs már tavasz, felhő, virág, fürceske, dal, kaczagás, fészek és bölcső?

Sűrű leveleiben Vadnaynak s nekem felpanaszolja, hogy már nem is oly kapós író, hogy elhanyagolják, kezdik felejtetni, sőt valami ifjabb, most született Abonyival keverik össze. Az önértet meg-megmozdul benne, de csakhamar érzékenységre válik; elborul, okát keresi, de nem talál. „Furcsán vagyok írói voltommal”, írja nekem tavaly. „Munkáim első kiadásai mind régen elfogytak s második kiadásra ajánlani már szégyenlem magamat. Azt kell hinnem, hogy senki sem vagyok a népies irodalomban. Mikor népsziműről írnak, engem még csak föl sem említenek. Nagyon elvették a kedvemet.” Azt válaszoltam neki, hogy nem ő a senki a népies irodalomban, hiszen annak egyik fő-ekessége; de más a senki: a Gyurka, meg a Panka a senki. A nekeurópaiasodott Budapest nem kívánja már ezeket az idilleket. Kelletlenül bővebben jutott neki ezekből, míg a maga élete

alatt, tehát a királyi beszéd szövegezésé-
őta is szaporodtak az olasz forrongások-
kal, megőrizni a birodalom nyugalma-
t és békéjét.

S minthogy mi is csak ezt akarjuk,
a királyi beszéddel, melyben nincs semmi
agresszív és semmi eltakart intenció,
nagyban és egészben meg lehetünk elé-
gedve.

Azok a bizonyos milliók, melyek
gondosan be vannak göngyölgetve a be-
szerzések folytatásának szerény csokrába,
nem kellemesek a jelen válságos gazda-
sági viszonyok közt (ámbar semmikor se
kellemesek), de mégis inkább csak pénz
— mint vér is, pénz is.

S azonfelül jól esik újra megtud-
nunk, mint piéce de resistance-ot, hogy
Bosznia és Hercegovina költségeit ez
idén is maga fedezi a bevételeivel.

Megcsalt nemzet.

A piemonti alkotmány ötven esztendő-
jubileumát, Umberto király lendületes beszédét,
az egységes Olaszország huszonnyolcadik évét
és az örök fényt és muzsikát, mit hozzáképe-
lünk Itáliához, négy nap óta puskaropogás és
ágyudőrej zavarja meg. Véres foszlányokba
van takarva, romhalmazok porától van be-
szennyezve a szép Itália. A déli tartományok-
ban és Toscanában kitört forradalmat teljes
borzalmában meglátta tegnap Milano is és
háromszáz halottra bámulhatott le a hófehér
dóm. Következik talán még Szicília, Róma és
a szegény hegyvidék, meg a gazdag lombard
síkság, ahol a diga ép oly nyomorult, láztól
gyötört koldus, mint félvad testvére az Appenni-
nek között. Az olasz nép elérkezett a keserűség-
nek és izgalomnak törvénytelen kitöréséhez is.
Mért lázong az olasz nép? A félhivatalos
jelentések, mint az olasz sajtóból látjuk, igen
közelfekvő okokat keresnek, ugyszólván nem
is akarnak „kenyérforradalom“-nál és szociá-
lisztikus eredetnél egyébről tudni. Minervino
apuliai községben például — ugymond a je-
lentés — odavolt a lakosság a Madonna

Jucoronata-nál bucsut járni; huszonnégy óra
mulva, mikorára visszajöttek, a kenyér ára
harmincz centesimi helyett már negyven volt.
A tömeg erre a hírre kaszát, fejszét ragadott,
lerombolta a municpiot, a finánczok laktanya-
ját és Minervinoban kitört a forradalom. A tíz
centesimi különbözetért természetesen.

De mi minden történt e madonna inco-
ronatai bucsu előtt? Mi minden történt más
olasz vidékeken is, ahol már négy napja tom-
bol az Európa előtt ellátkolt forradalom? Mi-
esoda régi kelevények pattantak föl e borzal-
mas napokban, amelyek még nagyobb anyagi
kárt okoznak majd Itáliának? Micsoda e se-
beknek igazi diagnóza? Minderre nem felel
az olasz kormány, mely csak szociálisztikus
fertőzésről akar tudni. Az olasz sajtó mély ke-
serűséggel szemébe is mondja Rudinnek, hogy
egy negyedszázad összes kormányzati hibáit
ne tessék a szociálizmus rovására írni. „Az
uzurpálás és az erőszakosság — írja például
a „Stampa“ — erőszakos visszahatást szül és
ebből a két elemből keletkezik aztán a köz-
nyomoruság, amelyben ma már egészen a
barrikádokig benne vagyunk.“

A nyomoruságnak, a forradalomnak való-
ban a kenyér áránál távolabb eső okai vannak.
Az a főoka, hogy az olasz nemzet vezérei nem
voltak hűlások az olasz népnek.

E nagy nemzet egy félszázad előtt, Met-
ternich gunyos mondása szerint szólva, csak
ethnographiai fogalom volt és azután óriási
harezok, tengernyi vér árán lett politikai foga-
lommá. Elűzte a Bourbonokat, felszabadult a
Habsburgok uralma alól, nemzeti egységéért
és a nemzeti dinasztiaért a véráldozaton ki-
vül még egy nagy lelki áldozatot is hozott: a
meghasonlást Rómával, melyet a világnak ez
alapjában véve legegyszerűbb népe a háza
és a király kedvéért némán, heroikusan tűr;
örökös ellentmondás által gyötörtetvén, de még
eddig egy perczre sem tántorodván meg a
nemzeti köteleesség útján. És mit kapott ez a
nemzet véreért, háborukban elszórt halott-
jaiért, vagyonáért és lelki egyensúlyáért kár-
pótlásul? .. Semmit.

A Bourbonok és az osztrák generálisok
kivonultak, de hátrahagyták sötét tömlőceket
és most az olasz királyi hatóságok töltik meg
a régi kenyérek börtöneit; igazságtalanabb
közigazgatás és erőszakosabb rendőrség az
olasznál, talán csak Oroszországban található.
Az idegenek uralma iparilag, kereskedelmileg
pláne egészen megmaradt Olaszországban. A
Venti Settembre óta a nép művelődésén és
vagyonai jólétén semmit sem lendítettek; ebben
az országban, ahová elzarándokol az egész
művészetkedvelő világ, nyolczszáz lírával fizet-
tett egyetemi rendes tanárok vannak és ebben
az országban az éh-tífusz járványos azokon a
síkságokon, amelyek Közép-Európa legtermé-
kenyebb rizs- és gabonaföldjei között említett-
nek. Az államvagyonnal, tudjuk, mikép bántak,
a fogyasztási vámok a városokat és falvakat
„ördögi“ módon zárják körül, mint egy el-
keseredett olasz hazafi mondja, és a községi
közigazgatás még mindig egy kiváltságos rend-
nek kezében a lehetetlenségig viszi üzemeit.
„Ismerünk egy csomó ilyen városházat — írja
a „Mattino“ — mindegyiknek olyan a költ-
ségvetése, hogy az elmúlt két évtizedben
hivatali viselt városatyákat állandóan fe-
nyegeti a fegyház. A közpénzek egy
negyedrészebe kerülnek a községi hivatalno-
kok! Amit egy ember elvégezhetne, arra né-
gyen-ötven, sőt tizen is vannak. És milyen
emberek? Tanulatlankok, polgármesterek és
községi tanácsosok fia, bukott diákok, elcsa-
pott államhivatalnokok“. Ilyen a községi köz-
igazgatás. Hogy a rabszolgarendszer is egyes
vidékeken milyen, arról a szicíliai fölkelés
idején hallottunk; korbácsolják a „cardusi“-kat
azokon a vidékeken, ahol partraszálltak egykor
a marsalai ezrek.

Ilyen elismerésben részesítik az olasz
nemzetet vezérei harmincz év óta. Azért ta-
lált kellő talajra a szociálizmus is, mely a szent
pucok végett szívesen szövöttezik mindenféle
elégületlenekkel s azért kellett Milanóban har-
mincz kopasz barátot is megkötni, mert
ezek is szeretnek a zavarosban halásztatni.
A „föderatív köztársaság“-ból, az olasz Svájcz-

az ő fejlődésével, politikai s társadalmi össze-
ütközése, forrásban levő s így csak annál ér-
dekesebb vegyi állapota s a minden utczasár-
kon kicsattanó nagyvárosi mozzanatok még eddig
senkit sem meglejtettek föl annyira, hogy azo-
kat valami helyi darabban feltüntesse. A nagy
város egy külön ország a maga külön életével
és szokásaival. Ezt nem akarják megérteni az
ujak s ha néha rá lanyalodnak, csupán a felszínt
kapargatják s nincs erejük vagy bátorságuk
mélyebbre szállni. Mikor pedig már egy fővárosi
vasutunk is van, amely földalati jár.

„Olyan világot élünk most, folytatám,
mikor a jó bornak is ezéger köll.“ Ha már
köztünk nem akar lakni állandóan, legalább
teleljen Budapesten vagy — s ez a legkeve-
sebb amit tehet — járjon fel ide gyakrabban;
nevének tiszta csengésű szép veretű pénzét
hozza újabb forgalomba; kapni fognak rajta.
Szóval: tartsa nyilván önmagát.

Csak hogy épen hőbortnak nem jelentette ki
ezt a mi jó tanácsunkat. Inkább még biztatott,
hogy mi menjünk ki hozzá nyaralni. Legalább
menjek én. Persze sokunkat ott szeretett volna
fogni, hogy látna maga körül régiket s ifja-
kat egyaránt. „Majd azok megfiatalodnak itt,
ezeket pedig megérleljük“. Mikor Balázs Sán-
dor éveken át volt vendége, akkor érezte a
legnagyobb meglepetést. S akadt, aki Abony
körül jártában azt írta ki róla az újságban,
hogy nincs is bátorsága meglátogatni. Azt beszé-
lik felőle t. i. hogy emberfaló ordas, aki már
messziről csattogtatja a fogát, ha idegent szí-
matol.

Feriről ílyet, aki maga volt a szeretet!

Akinek „Rántás“ és „Mártás“ lovai kidőlték a
vendégbordában.

Hipochondriára hajló természete okozta-
bus kedvét, vagy hogy ilyes tapasztalásai boly-
gatták meg termékenyítő falusi magányát: erre
felelni meddő vállalkozás volna. Amolyan cir-
culus vitiosus ez is.

Ahányszor egy szabad napom jutott, sza-
ladtam le Abonyba. Egy sirhalom s egy ked-
ves földel vontak oda engem. Amannak rózsá-
bokra alatt pihen az én édes atyám, emez alól
szertettel dobant felém az élő hűség a Féri
szívében. Bánatos látogatásom után követke-
zett a vidám: a temetőből a rékasi-ut felé
hajtottam. Ott jött elibém, oly tágra nyitva
meg előttem karjait, hogy lecsuszott vállairól
a második kabát. Még a kánikulában is ma-
gára rántotta, ha kilépett a tornácra.

— Megöl az izzadság! sóhajtott. Ször-
nyen bágyaszt.

— Hogy ne, az isten szerelméért! mon-
dám, mikor harmincz fok plusnál is két ka-
báttal védekezni a meghülés ellen. Szinte ma-
gam is elbágyadok bele, ha így látuk vér-
tezve ennyi posztóval. Hiszen ez kifutná de-
cemberben is!

Erészt az anyja fia volt. Hosszu éveken
át a mi kedves asszonyomnak föl sem kelt az
ágyból, pedig orvosilag meghatározható baja
nem is volt neki. Tulélte életvidor, tölgyerős
férjét s csak nagysókára lett áldozata annak
a fojtó, azt mondhatnám kriptai légkörnek,
melybe elzárkózott, élő testtel temetkezett.

A homoki borocskánál s emlékezetében
a letűnt boldog ifjuságnak, szívszó mellett

kiengedt aztán s egymásután hullajtván le ma-
gáról a kabátokat: lelkiileg is teljesen kigom-
bolkozott s ingujjra vetkezett beszélgetéssel
tanakodtunk, ócsároltunk és — mert hiszen
főljárt az édes mult — lelkesedtünk is. Haj-
landóságainkon kívül még abban is leltünk
némi közösséget, hogy mind a ketten amolyan
egyes fiak voltunk, szüleinknek egyetlen gyer-
meke. S előhozakodtunk az áldott öregekkel,
akik szemben leszólták írásainkat, négy szem
között azonban nagyra voltak az ő „köly-
keikkel“.

S ha elteltünk a házi beszélgetéssel,
napáldoztakor a hűvös szobából kísérteltünk
a tanya felé. Büszkélkedve mutatta dinnye-
földjeit, melyeken fejedelmi gyümölcsöket ter-
melt, pedig maga soha még csak meg sem
izlelé. Csupán a fűszeres illatokban gyönyör-
ködött. Minden jó emberének küldött belőlük.
Midőn évekkal ezelőtt rovogattuk a nemes
ültetvényeket, egyszer csak az oldalzsebében
kotorászgat, onnan kihuz egy írást, kifejti s
mosolyogva tartja elélem:

— Az Arany János sorai. Küldtem neki
is. És így köszöni meg a dinnyéimet. Nézd!

S én olvasám az előttem is drága, jól
ismert gyöngyszem-írást:

Cikkeidet vettük,
Jóitun megettük.

Miután megjártuk a dinnyeföldet, kezdtük
mérégetni a szőlőt, melynek ültetésén magam
is ott voltam (s melyimmáron a „rég“). Pász-
tái között a hajdani csemeték dusan termő
gyümölcsfákka nevedtek, valamint hogy a

ből, amit a fölkelés tervez, természetesen nem lesz semmi, mert az ilyen kis forradalmak leverésére még elég erős Umberto hadserege. De talán a következő nemzedéknek hasznára lesz a most folyó vér, az elkapott és korrumpált római világ ez eseményekből talán kiolvassa majd azt az igazságot, hogy nem legendás fogalom, hanem élő és erős és dühében kitörni, törvényt sárba tiporni is tudó egy megcsalt nemzet. A szegény olasz, amely közszabadságaiban és vagyonában jóval hátrább van azoknál a nemzeteknél, amelyeket körülötte Európában később emancipáltak.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülése van.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben a folyó ügyeket elintézték.

A külügyminiszter állása. A lengyel lapok nagy buzgósággal terjesztik azt a hírt, hogy gróf Goluchowski Agenor külügyminiszter állása meg van ingatva és pedig azért, mert a spanyol-amerikai konfliktusban magatartásával magára vonta az udvar haragját. A „Pester Lloyd” e híresztelésekre vonatkozólag megjegyzi, hogy azok teljesen alaptalanok. Szó sincs arról, hogy Goluchowski nem lenne, sőt teljes erővel működik tovább. Az egész csak tendenciózus mese, amelyet Badeni hívei költöttek. Nagyon fáj ugyanis az exminiszterelnöknek, hogy gróf Goluchowski nem követte őt a bukásban.

A képviselőház holnapi napirendje. A képviselőház holnap délelőtt folytatja a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az ülés végén Perczel Dezső belügyminiszter válaszol Molnár Jánosnak egy interpellációjára, báró Bánffy Dezső miniszterelnök pedig Lukáts Gyulának felel a spanyol-amerikai háborúra vonatkozó interpellációjára.

Az ó-budai választás. Ország Sándor, a szabadelvű párt jelöltje, ma este nyolczadfel órákor mondotta el programbeszédét Ó-Budán a „Korona” vendéglőben. Párthíveinek nagy sokasága hallgatta. Ott voltak báró Podmaniczky Frigyes, Vörös László államtitkár és Gajáry Ödön Dr. Tattai Adolf üdvözölte az egybegyűlteket

s ezek között első sorban báró Podmaniczky Frigyes, Vörös László és Gajáry Ödön. Vörös László államtitkár szólott ezután. Mindig nagy érdeklődéssel viseltetett a kerület érdekei iránt, bár az utóbbi időben nem igen fordulhatott meg benne. Nagy örömmel, igaz büszkeséggel jött most ide, mert tudja, hogy a kerület a szabadelvűség zászlóját ismét diadalra juttatja. A szabadelvű pártot és Ország Sándort a szabadelvű párt jelöltjét a választók jóindulatába ajánlja. Szavait éljenzéssel fogadták.

Ország Sándor előbb utalt negyvenéves nyilvános működésére s ezután az egyházpolitikai törvényekről szólott. A revízió óhaját visszautasítja, viszont azonban ellene volna annak, hogy a már meghozott törvényeken túlmenve, olyan irányzat érvényesüljön, amely a katolikus vallást és annak erkölcsi és anyagi érdekeit veszélyeztetné. A kiegyezési javaslatokról azt mondja, hogy ha az osztrákok netán visszautasítanák a javaslatokat és ezek helyébe olyanokat követelnének, amelyek csak az ő előnyeiket czélozzák, úgy a kormány bizonyára az önálló intézkedés alapjára fog állani. Beszélt ezután a kvótáról, amelyet jogos és méltányos alapon kell kiszámítani. A szenvedélyek által sugallt licitációkat a leghatározottabban vissza kell utasítani. Elismeréssel emlékezett meg a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatról s ezután az adóreformról beszélt, amelyet örömmel üdvözöl. Sajnálja, hogy a közigazgatás reformálása még törvényre nem vált, de a javaslatok készen vannak és nemsokára a parlament elé terjesztetnek. Még arról tett említést, hogy Ó-Budának újabb hidra volna szüksége. Hiszi, hogy ezt idővel el is érhetik. Végül a választópolgárok bizalmába ajánlotta magát.

A programbeszédet nagy éljenzés követte.

A balázsfalvi ünnep.

Nagyszebeni levelezőnk közli velünk az erdélyrészi oláhok május 15-iki ünnepének programját. Ezen a napon tudvalevőleg az 1848. évi balázsfalvi gyűlés emlékét ünneplik az oláhok s a bukaresti és nagyszebeni bizottság terjedelmes programot dolgozott ki az erősen nemzetiségi, de annál kevésbé hazafias ünnep számára. A tervezet így szól:

I. Az ünnep Magyarországon.

1. Mivel e nap ugyanis vasárnapra esik, mindenki minden jó román a templomba, ahol imádkozni fognak a román fajért elesettek lelki üdvösségeért.

A pap a jó keresztény kötelességéről fog prédikálni, de egyúttal megemlékezik fajunk nagy em-

bereiről, a román faj, nyelv és vallás szeretetének szükségéről is.

Mise után gyászbeszéd lesz a 48—49-ben elesettek emlékezetéért. E czélra szükséges, hogy a községek értelmesebbjei már előzetesen megállapodjanak abban, hogy hogyan történjék a gyászbeszéd megtartása.

2. Az isteni szolgálat után a falu vénei hívják össze a lakosságot az iskolába vagy más alkalmas helyiségbe s itt valamelyik közülök beszéljen a balázsfalvi gyűlés jelentőségéről és lefolyásáról, megmagyarázván a románok akkori követeléseit s az esküt, melyet letettek a „Szabadságmezőn”.

3. Oda, ahol 1848—49-ben valami nevezetes történt, vagy valamelyik akkori hős vagy mártír sirja van, körmenetben zárandokoljon el a nép és a sírokat díszítse fel virágokkal.

4. Az ünnep más, esetleg lehető módját a viszonyoknak és a helyi körülményeknek megfelelően meg fogja sugni mindenkinek saját fajszeretete.

II. Az ünnep Romániában.

1. Délelőtt Bukarest valamelyik templomában gyász isteni liszteletet fognak tartani azoknak a hősöknek lelki üdvösségeért, kik 1848—49-ben elestek a románok jogai visszanyeréséért folytatott harcban. Megjelenésre a liga összes tagjai felhivatnak.

2. Délután 2 órákor a bukaresti Hugo-féle Orfeum nagy termében nagy nemzeti meeting lesz. Onnan a gyűlés tagjai zászlók és jelvények alatt a „Calea Victoriá”-n át a Kiselef-sétátérre mennek, ahol népnépzés lesz.

3. Este 6 órákor Delavrancea felolvasást tart a nemzeti kérdésről.

Az ünnep legszenzációsabb része természetesen maga a balázsfalvi gyűlés volna, május 15-én. Az erre vonatkozó fölhívást Ratiu és társai a „Tribuna” tegnapi számában bocsátották ki. A felhívás hangjából azonban kitetszik, hogy Ratiuék nem igen bíznak a hatósági engedélyben. Az egésznek tehát tulajdonképpen nincs egyéb célja, mint hogy Ratiuék a Lucáciu-Mangrapárt vádaskodásaival szemben valami „nemzeti” érdemet akarnak szerezni maguknak. Ut aliquid fecisse videatur — nagy politizálást terveznek, de ez még Bukarestben is aligha fog nekik sikerülni. Mert ott meg a Stureza-kormány fogja megtiltani a tüntetéseket.

Mártonék gyümölcsös kertje Abonynak egyik nevezetessége. Emitt az ősz, a háza előtti rózsás kertben meg a tavasz és nyár mivel csodákat.

Vasárnapok délelőttjén színe elé járult a külső cselédség s ilyenkor földes ur volt, az apja példáján megindult jó régi tekintetes ur, akit, merő tiszteletből, dehogy mert volna meg-nagyságotni béres, csész vagy vinczellér! Mert nagyságos ma már a vasáros is. Jóságosan hallgatta meg az ő kívánságait s bizony akár hányszor az erején fölül segítette őket, pedig hullott a labas-jószág, s fölül rozsdá marta a vetést, melynek gyökerét meg a mezei egér pusztította. „Bizony”, mondja egy idei levelében, „az én szemem nem hiszálja az ökröt s felszemem mindig a tőken — már hogy a papirosom. Szörnyen irhatnékom van mindig. Azt hiszem, rossz gazda vagyok.”

Bizonyítja a következő példa is:

A sárga homokpart alatt feketén terül el a Piócás-tó. Folytonos szikkadásban van, őszszel csak úgy repedez a nagy szárazságtól.

— Ha apránként feltöltetnéd, kevés idő múltán jókora darab szántóföldet adna, mondák neki.

— Hiszen igaz, felelé. De hát aztán a paraszt gyerek, a tanyásaim, béreseim s dohányosaim iradéka hol fürödne meg, hol lubizkolt a forró nyarakon? Meg aztán... télen ez a koresolyázó pálya. Tout Abony itt iringál a saisonban. Látod ott a végében azt a pajtát? Az a salle des patineurs et des patineuses.

Meglehet, hogy rossz gazda — de bizonyára a legjobb ur volt. Feddésében is merő szelidség. Hát egyszer a Laczi kocsisnak kimért abrak mód nélkül kezdett fogyni s ezt a

fogyást a lovak sinylették meg. Elibe áll a gazda és így szól:

— Látod Laczi, te jó ember vagy. Kegyes is vagy, a templomba is eljársz. De kocsisnak nem termettél. Mert hol láttál te jórávaló kocsis, akinek a kezén úgy elvannyan a jószág, mint ez a két ló?

Fogott az intés, jobban mintha megfenyítette volna. A két ló csakhamar fölszedte magát megint s fénylett a szőrük, mint a tükör.

Mert minden tettének rugója, gazdag írói működésének forrása a nép szeretete volt. A népe, melyet annyira ismert s megértett, mely fogatkozásában is kedves, talán csak annál drágább volt az ő szívének. Azért is panaszkodik a változásán. „Abban a socialismushban, melytől most kavarodik az agyveleje, már nem is az a baj, hogy kivetkőzteti jó magyar szokásai, öltözkései — hiszen ezekből már is kivetkőztette; de végkép kivetkőzteti magyar voltából. Alig van már különbség a svábból s tóbtól lett magyar és az őszegedi, vásárhelyi nép között. Semmi önérzete, büszkesége már arra, hogy magyar; és elveszti a hazaszeretetet, boldogan csap fel nazarénusnak, szocialistának abban a reménységben, hogy pár hold földje legyen s kevesebbet kelljen dolgozni. S amikor már a magyar paraszt állt a hány s kifigurázza még az ő Kossuthját is: bizony megszűnik az magyarnak lenni. Maholnap e népnek nem lesz nemzeti érzése, hazafi-büszkesége.”

Az utolsó időkben magára nézve is el volt keseredve.

„Dolgozni”, írja, „nagyon szeretnék s bírnék még tovább is. Színmű-tárgyaktól zug a

fejem. Beteg, unott, izgatott vagyok, hogy nem írok. Rossz nyavalya ez. De ha ismét arra gondolok, hogy valamelyik színházhoz be kell nyújtanom, elfog az undor, a borongás: mit nem kell azután szenvednem az A—któl s G—któl! Egy társadalmi színművem scénáriája készen is van: „A svareczgelbek”. De reszketek a gondolatától, hogy a darázs-óriások fészkebe találok nyulni vele egy jó ismerősöm, M—r Dénes vasuti forgalmi tiszt neve alatt. Szép, ajánlatos, színpadi hangzású név. Hátha carriéret nyitok vele a gyerekeknek! És így fejezi be:

La plainte est pour le fat,
Le bruit est pour le sot,
L'honnête homme qui se trompe,
Part et ne dit mot.*

* * *

Szívbajos volt már régen, csak hogy nem tudott felőle. Fürdőhelyről általában nem szeretett hallani — külföldről meg úgy sem. Pedig talán nem ártott volna neki, ha, amint egyik barátja fölött élcelődött: ő is eljárt volna a karlsbadi puppiból a szusziba — tudni illik a „Pupp”-établissementtól a „Sanssouci”-hotelig. De hát amit megtárgalt szívéből lefogysztott volna a forrás vize: a hazavágyódás visszacszerzi oda. Hogy tudjon ő meglenni sziklahégyek alatt? Hiszen mind rá omlának! Aztán hogy még ott érje a halál? Hová gondolunk?

Örömkialtással az ajkán hanyatlott a zsöllye-széke: „Hiszen ott jön már a doktor!” És meghalt.

* Panaszkodik a léha — a bolond zajt szeret. — A tisztas, ha családott — nem szól és távozik.

A delegációk a királynál.

A király ma délből 12 órakor fogadta az osztrák delegációt, délutáni egy órakor pedig a magyar delegáció tagjai tisztelegtek ő felségénél.

A magyar delegáció fogadtatása.

A magyar delegáció tagjai magyar díszruhában fél tizenkettőkor gyülekeztek a főrendiház üléstermében. Széll Kálmán elnök felolvasta a királyhoz intézendő beszédet, amelyet a delegátusok helyesléssel fogadtak. Ezután a királyi várba hajtottak, ahol a királyhoz Széll Kálmán a következő beszédet intézte:

Császári és apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk!

Elődeink által harmincz év óta gyakorolt hagyományos szokás és szívünk érzelmei hoztak bennünket felséged legkegyelmesebb színe elé. Mielőtt küldetésünkhöz híven az 1867. XII. törvénycikk által ránk ruházott feladat megoldásához foglalnánk: sietünk felséged trónjának számolyára legmélyebb hódolatunkat letenni és felségedet ez alkalommal is öröklött hűségünkről és rendíthetetlen ragaszkodásunkról biztosítani. Azt hisszük, hogy amikor ezzel tesszük meg az első lépést: a legjobban kezdjük meg munkánkat.

Felséged bölcsesége és békeszeretete, amely előtt Európa a legnagyobb tisztelettel hajlik meg: biztosította nekünk hosszú évek során át a béke áldásait. A barátságos és jó viszony, amelyben minden hatalommal, különösen a velünk szomszédos államokkal állunk és a hármasszövetség, az európai békének ezen elsőrendű tényezője, remélhetőleg meg fogják őrizni számunkra még hosszú időkre a békét, amelyre a mai nagy gazdasági és társadalmi problémák között minden állam utalva van és amelynek áldásai nekünk, fejlődő országnak, az állami intézmények kiépítésének munkájában oly nagyon szükségessé és becsessé.

Távoli tengerentúli földrészekben ellenséreskedés és áldatlan csatározás folyik. Édeink ott semmiben sincsenek érintve és így természetesen következik ebből ezen háborúval szemben állásunk semlegessége; melyen sajnáljuk azonban azt a pusztító, szerencsétlen viszályt.

De, mert tudjuk, hogy végre a béke legbiztosabb kilátásai mellett is önmagunkról önönmagunknak kell gondoskodni és az igazi biztonság az önértben fekszik: nem fogunk megtagadni semmit, ami az osztrák-magyar monarchia és hazánk védképességének biztosítására és erősítésére — mert mindkettőnek védelmi érdekei elválaszthatatlanul azonosak — multhatatlanul szükségesnek bizonyul. Felséged kormányai, felségednek, mint legfőbb hadúrnak intenczióihoz képest, gondoskodtak a múltban is arról, hogy a képviselők által áldozat-

Mennyi zokogás a koporsója fölött és körül! „Miért is nem engem szólított el az Ur a mi jó tekintetes urunk helyett!” mondá az agg Hévír Mihály uram. „O legjobb ember halt meg!” — siránkozott egy öreg zsidó. „Ledjen lakozása ünneki o gán édenben!”

Hogy a gyászokcsira emeltük Márton Ferenczet: megdörmült az ég s enyhe nyári permeteg hullott. Néhány percz múltán azonban ismét a tavaszi nap tündöklött az égen s a lombokról legördülő esőcseppekben. Az ő lelket példázta ez is. Pillanatnyi harag, majd könyes kérése abban az ő sötétlők, hű szemében, s lelke derűje újra kiragyogott.

Mig a családi sirboltba rég hamvadó szülei közé süllyeszték azt a koporsót, mely Márton Ferenczet zárta magába: megszólalt a kántus és ott futta a Molnár Palya is, hajdan a mi legvigabb társunk, a trefától duzzadó rektor. S most hangja el-elfult a felszakadó fájdalomtól.

És hátul, egy juharcához támaszkodva, állt egy szép cigányleány. Arczán, természetén fájának minden kellemé mosolygott. Csak ő maga sirt, külön a többtől, mert hiszen ő nem a „magyarok” közül való. Szerényen, szinte szemérmesen siratta a mi drága halotnunkat, s aztán, hogy oszladozni kezdett a népség, bánatával beljebb szaladt a temetőbe. Mikor már mind elszéledtünk, a csöszház melől még egy bucsupillantást vettem az én Ferimnek sötét laka felé. És láttam, amint elősompolyodott a fájdalmas leánya s ráborult a fejára: „Az a jó tekintetes ur!”

Hát a Fűtő cigánynak, a régi vályogvetőnek az unokája volt. Forró.

készséggel megajánlott eszközök segítségével a közös hadsereg, felséged e diesteljes és vitéz serege, amely a miénk is, amelyben ifjuságunk virága rojta fe védelmi kötelességét a haza iránt, folytonos fejlődéssel és tökéletesbüléssel a harczképesség oly fokát érte el, mely büszke öntudattal és a biztosság megvugtató érzetével tölti el bennünket.

Mindazt felfogjuk készséggel ajánlani ezután is, amit az ország anyagi ereje és gazdasági forrásai megengednek, mert ezeknek érintetlen megőrzése az államnak életfeltétele és a védképességnek magának is legelső biztosítéka.

Felséges Császár és apostoli Király! Az utolsó két év eseményei gazdagok voltak a kegyeletes megemlékezés örömeiben.

Ezen ünnepek csillogó fénye letűnt: de ami nem tűnt el, hanem mély nyomokat hagyott hátra és a nemzet számára kincseket rakott le: az a királyi nyilatkozatok és tények egész sorozata, amelyek amaz ünnepeket soha el nem érülő történelmi jelentőséggel ruházták föl. Ezredéves történelmünk tanúsága szerint a korona és nemzet egybeolvadása törekvésekben és érzésekben oly erőre ad, amely minden vészszel dacolni képes. Szilárd alapokon nyugszik minden, ha király és nemzet egyet akarnak; ingatagga válik enélkül az egész állam élete. Felséged fölkereste hű magyar nemzete szívét és megajándékozta királyi bizalmának fényes jeleivel. Felséged a királyi tényével, hogy a multnak kegyeletes megemlékezésében és a nemzet legdrágább bérzéseiben egyesült a nemzet: magával ragadta és lángra gyújtotta a bámulat és lelkesedés, a rajongó szeretet és örök hűlése által. A nemzet halála és a nép szeretete: a korona legszebb ékessége. A korona diadala és fénye besugározza és megzománczozza a nemzet életét és a nemzet egyik leghatalmasabb erőforrása. A nemzet ereje és boldogsága a trón legnagyobb biztossága, amely az idők minden viharának ellentáll.

Az örömmünnepek után a nagy munka komoly ideje következett be. Nagy és fontos függő kérdések sürgős megoldása vár ebben az évben is az országra. Hálás és hódolatteljes szívünk egész melegével kérjük a Mindenhatót, hogy felségedet, ezen felségedre és minden népeire oly emlékeztető esztendőben is, áldásának bőségével árássza el és kísérje minden tettében és minden lépésében; részesei lesznek az Isten ezen áldásának eképen felséged hű népei is, mert hiszen felséged minden gondolata, átvai szívének minden dobbanása népei boldogításának van szentelve!

A király erre a beszédre a következőképen válaszolt:

A király beszéde.

Hű ragaszkodásuk nyilvánítását élénk megelégedéssel fogadom és hő köszönetem kifejezésével viszonzom.

Különös elégtételre szolgál ez alkalommal újlag hangsúlyozhatni, hogy viszonyaink az összes hatalmakhoz, különösen a velünk szomszédos államokhoz a lehető legjobbak.

A görög-török békekötés folytán létesült helyzet végleges szabályozása felé közeledik és azon reményre jogosít, hogy az összes európai nagyhatalmak további egyetértő összműködése folytán nekünk a keletpolitikai viszonyainak békés kifejlésére szolgáló szilárd alap fennfoglaltatni.

Azon okok, melyek arra indítottak bennünket, hogy a mult évben felmerült veszélyek elszigetelése és körülhatárolása céljából a többi hatalmakkal való egyetértésünket anyagi közreműködéssel is tanúsítsuk, immár elesvén, elhatároztuk, hogy hadesapatainkat és hajóinkat Kréta szigetéről visszavonjuk és ezen még nyitva maradt konkrét kérdés megoldásánál ezentul csak a diplomáciai tárgyalások terére szorítkozunk.

Öszinte megelégedésemre szolgál a szárazföldi és tengeri haderőm ez alkalommal kirendelt csapatainak példás magatartásáért és feladataik kötelességű

teljesítéseért elismerésemet kifejezhetni.

Mely sajnálattal kell megemlékeznem a Spanyolország és Amerikai Egyesült-Államok között kitört ellenségeskedésekről, amelyeket sem a pápa ő szentségének az összes európai nagyhatalmak által támogatott barátságos közvetítése, sem a spanyol kormány messzemenő előzékenysége meg nem gátolhatott.

Midőn a szoros semlegesség főntartására elvagyunk határozva, adjunk kifejezést azon óhajításunknak, vajha mielőbb sikerülne a hadköző feleknek a felmerült ellentétek igazságos kiegyenlítése útján a szomorú harcznak végét vetni.

Hadügyi kormányom, tekintettel a bizonytalan helyzetre, valamint az összes államok haderejének gyorsan haladó fejlődésére, a fegyvereknek és a hadi anyagnak a mult évben jelzett és megkezdett nagyobb mérvű beszerzését ez évben folytatta.

Meg vagyok győződve, hogy ezen előrelátásból tett intézkedések megítélésében önöket szokott belátásuk és hazafias áldozatkészségük fogja vezérelni.

Bosznia és Hercegovina általános fejlődése az eddigi rendes utakon halad és ezen országok kormányzatának költségei ez idén is saját bevételeikben lelkes fedezetüket.

Melegen óhajtván, hogy működésüket áldásos siker koronázza, szívélyesen üdvözlöm önöket.

A szertartáson a közös és a magyar minisztereken kívül gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, gróf Bánffy György főkamara-helyettes, gróf Paar lovassági tábornok főhadsegéd, gróf Pálffy Andor magyar testőrkapitány és herczeg Dietrichstein szárnysegéd is közreműködtek.

A cercle.

A király a beszédek után körülbelül negyed óráig cerclet tartott. Mintegy negyven delegátus volt jelen, közöttük olyanok is, akik először tagjai a delegációnak s akiket báró Bánffy Dezső miniszterelnök külön bemutatott a királynak. Ezek között volt Kristóffy József és gróf Zichy János.

A király előbb is Széll Kálmánt szólította meg, örömmel látja őt újból a delegáció elnökekül és ama reményét fejezte ki előtte, hogy a delegáció a közös költségvetés megállapításánál is ép oly előzékeny lesz, mint volt eddig.

Samassa érsektől és Brankovich patriarchától hogylétük felől tudakozódott.

Aztán Tisza Kálmánhoz fordult a király, akit kézzel a vállánál érintette ki. Vele hosszabban beszélgetett. A többiek közt megkérdezte tőle, hogy a nyarat Budapesten fogja-e tölteni?

— Ugy vagyok én, felséges uram — felelte az ősz Tisza — mint a trombitás vén szürkéje: a sorrendbe állók!

A király mosolyogva jegyezte meg:

— Még sokáig számítok az ön szolgálataira!

Tisza Kálmán még néhány szóval fiának, gróf Tisza Istvánnak távolmaradását mentette ki, kit muló természetű baj tartott távol a megjelenéstől.

Báró Nikolics Fedorral a szerb egyházi viszonyokról beszélt a király.

Falk Miksától azt kérdezte, hogy érzi magát s amidőn azt felelte, hogy üdülésre van szüksége, a király azt mondta:

— Addig még sok fontos dolgot kell elvégeznie.

Arra a kérdésre, hogy a magyar kvótabizottság találkozik-e az osztrák bizottsággal,

Falk azt felelte, hogy amíg a megegyezés utolsó reménysugara el nem oszlik, a magyar küldöttség soha sem fogja megszakítani a tárgyalás fonalát.

— Ennek örülök. — mondá a király — mert nagyon kíváncsi vagyok a két bizottság összejövetelére.

Hegedűs Sándorral a kvótatárgyalásokról s a delegáció hadügyi bizottságának működéséről beszélgetett ő felsége.

Gróf Andrássy Tivadarral családi ügyekről beszélt a király.

Gyurkovits képviselőtől megkérdezte:

— Megkezdte-e már munkálatait a horvát regnikoláris deputáció?

Gyurkovits igenlő válaszára a király ama reményének adott kifejezést, hogy a munkálatait sikerre fog vezetni.

Klobusiczky Jánostól a felvidéki terméviszonyokról tudakozódott.

Bánffy miniszterelnök most bemutatta Kristóffy Józsefet.

— Honnan való képviselő? kérdezte a király.

— Csanádmegyéből, felség.

A király erre az alföldi szociális mozgalmak mibenlétéről kérdezősködött.

Dániel Gáborral az erdélyi viszonyokról beszélgetett.

Gróf Keglevich Istvánnal szemben örömeinek adott kifejezést, hogy a főváros a Vigszínház környékén oly szépen fejlődik. Dicsérettel emlékezett meg a Vigszínházról s annak ügyeiről tudakozódott.

Miklós Ödönnel a szövetségi törvényjavaslatról beszélgetett. Reméli, hogy az rövidesen elintéződik.

Pulszky Ágosttal hosszabban beszélt a király, leginkább a hadügyi albizottság működéséről, melynek Pulszky a helyettes elnöke. A király értesülve a hadügyi albizottság elnökének, gróf Szapáry Gyulának betegségről, élénken tudakozódott a betegség mibenlétéről.

Gróf Andrássy Gézával tengerészeti ügyekről s polai tartózkodásáról beszélgetett.

Gróf Sztáray Jánossal, az ismert sportsmannal a király a lötenyészetről beszélt. Ismételten kifejezte örömét a magyar lötenyésztes állandó emelkedése fölött, amely meglátszik a hadsereghez szállított lovak kiválóságán.

Rosenberg Gyulával és gróf Teleki Sándorral a tengerészeti albizottság feladatairól beszélt.

A király most Gajári Ödönhöz fordult s a hadügyi költségvetést hozta szóba. Gajári Ödön ama megjegyzésére, hogy a hadügyi tulkiadások a delegációban élénk vitatkozás tárgyát fogják képezni, a következőket mondotta a felség:

— A most folyó háború tapasztalatai, kell, hogy meggyőzzenek mindannyunkat arról, hogy nem lehet elvállalni a felelősséget az iránt, ha hadi készenlét dolgában meg nem tesszük azt: amit a szükség élénk szab.

Báró Harkányi Friggyessel szemben örömeinek adott kifejezést, hogy mint főrendiházi tagot a delegátusok között látja.

Münich Auréllal a hadügyi költségvetésről beszélt a király. Örömmel vette tudomásul, hogy a hadügyi albizottságnak Münich az előadója.

— A hadügyi költségvetés jó kezébe van letéve — tette utána.

Megszólítással tüntette ki még a király gróf Apponyi Albertet, Kussevics Szvetozárt, Láng Lajost stb.

A cerce után a király még báró Bánffy Dezső miniszterelnökkel beszélgetett élénken néhány percig. Ő felsége rendkívül nyájas volt magyar miniszterelnökével, kétszer is megszorította a kezét, mosolyogva hallgatta a szavait és végül valami nagyon kellemes mondatot háró Bánffynak, aki látható meghatottsággal hajtotta meg magát a nyájas szavak után. Bucsuzóra újra kezét fogott a király a miniszterelnökkel s aztán a delegátusok élénk eljenzése közben belső termeibe vonult vissza.

Az osztrák delegáció fogadtatása.

Az osztrák delegátusok fél tizenkettőkor hajtattak a királyi várba, ahol a király pontban 12 órakor fogadta őket. A delegátusok többnyire frakkban, az állami méltóságok viselői és a katonák egyenruhában, míg a lengyel delegátusok nemzeti viseletükben jelentek meg.

Jaworski lovag, az osztrák delegáció elnöke a következő beszédet intézte a királyhoz:

Császári és apostoli királyi Felség!

Midőn a Reichsrath delegációja felséged hívásának engedve, legmagasabb trónjának lépcsőinél a legnagyobb tisztelettel megjelent, első és legszen- tebb kötelességének tekinti felségednek a változat- lan hűség és legmélyebb hódolat érzelmeit tolmá- csolni és ehhez azon legalázatosabb kérelmet fűzni, kegyeskedjék felséged ez érzelmei kifejezését leg- kegyelmesebben elfogadni.

A monarchia méltóságának, hatalmi állásá- nak és fontosságának megőrzése a béke, amelynek megalkotójául és fentartójául felségedet joggal te- kintik, békés munkálkodás itt benn a szellemi és anyagi érdekek nagy területén minden nép javára — ez felséged folytonos törekvése, legmagasabb ki- vánsága és parancsa.

Eme fenséges eszményképtől vezetve és lel- kesítve fog a Reichsrath delegációja munkához látni. Császári és apostoli királyi Felség!

Egy félszázada lesz legközelebb, hogy felséged az isteni gondviselés által dicsteljes őseinek trónjára lépett.

A legbőlcsebb és legigazságosabb uralkodónak ötven évi áldásos működése képezi a monarchia történetének egyik legszebb korszakát. A leg- mélyebb hálálatosság és a legbensőbb szeretet érzelmeivel fogják Ausztria népei megünnepelni december másodikát, mint az öröm és béke ün- nepét. Engedje meg legkegyelmesebben felséged, hogy a Reichsrath delegációja a közelgő ünnep alkalmából legbensőbb szerencsekívánatait letehesse a magas trón lépcsőjénél. A delegáció csak felséged összes országai hű népeinek az ér- zelmek tolmácsolja, amidőn velők együtt fohász- kodik, hogy a Mindenható a mi jóságos és igazságos császáruk és királyunkat még számos évekig teljes ép egészségben megtartsa a monarchia és népei szerencséjére és üdvére.

Felséged szentelt fején mindenkor az Isten áldása lebegjen.

Ezután a király elmondotta ugyanazt a beszédet, amelyet fönebb közlünk.

A király beszédét zajos hoch-al fogadták a delegátusok, akiket egyenkint megszólított a király. Az új delegátusokat gróf Thun osztrák miniszter- elnök mutatta be a királynak.

A hitelszövetkezetek.

(Az országgyűlésből.)

A delegációk fogadtatása miatt a képvi- selőháznak ma mindössze másfél órája jutott a tanácskozára. S e rövid idő alatt mégis négy szónok nyilatkozhatott a hitelszövetkeze- tekről — aránylag több változatossággal, mint elődeik. Érdekes volt például mindjárt a Ma- kfalva beszéde, de a fölvetett gondolatok bő- ségénél fogva még sokkal inkább a Samuel Lázáré. A képviselőháznak ez a ritkán hallható tagja a szövetségi kérdés körül az agrár- szocializmus egész komplexumát szóvá tette s olyan alaposan, a kis ember ügyének annyi szeretettel beszélt, hogy politikai ellen- felei is a legmélyebb figyelemmel hallgatták. Sikere ilyenformán teljes volt.

A néppárt is megszólalt ma. Gróf Zichy Aladár küldötte elsőnek harczba s az ifjú gróf gyöngé szónok ugyan, de azt mégis el tudta mondani, hogy a néppárt a javaslatot még általánosságban sem fogadja el. De hogy ezek után milyen joggal nevezi magát a tizenhe- les szövetség a nép pártjának, azt sem Zichy Aladár, de Asbóth János sem tudná megmon- dani — pedig ő mégis csak jobb szónok. Egyébiránt a vita még elhúzódik néhány napig s az alatt talán akad a néppárton valaki, aki ezt a rejtélyt megfejti...

A képviselőház ülése.

Az ülés kissé későn nyílik meg, pedig a ta- nácskozás a tegnapi határozathoz képest csak délig tarthat. A megnyitás után Szilágyi Dezső be- jelentti Fenyvesy Ferencnek vesztprémi fő- ispánna történt kinevezését s egyúttal pápai man- dátumáról való lemondását.

Az új választás elrendelésére az elnök felha- talmazást kap.

Következik az ipari és gazdasági hitelszövet- kezetekről szóló javaslat tárgyalása.

Az általános vita.

Makfalva Géza azt fejtegeti, hogy a föld sok helyütt a drága hitel miatt üzsorások kezébe jutott. Sok helyütt a föld intenzívebb művelését akadá- lyozza meg, vagy a termés jobb értékesítését. Eze- ken fölül számos földadta volna még a hitelszövet- kezeteknek, amelyek fontosságukra, szükségességükre egyaránt nagyhatásúak. Ez égető föladatak teljesi- tését azonban a javaslat arra használja, hogy az állami hatalmat kiterjessze. Különösen a második paragrafus az a rész, amelyen a kormány omni- potenciáját ha akarják csempészni a hitelszövet- kezetekbe. A központi hitelszövetkezet tervezett szervezete is hatalmi organum lesz. Csodálatos, hogy a kormány a szövetségeket e reformjainál figyelmen kívül hagyja azt a négy száz szövetsé- get, amelyet gróf Károlyi Sándor alapított és virá- zóvá tett. De sőt a javaslat, ha azon a módon vá- lik törvényvé, amint most a ház előtt fekszik, körülbelül meg is fojtja a régibb hitelszövetkeze- teket, mert privilégiummal nem látja el őket, ha csak át nem alakulnak. A javaslatot mégis általá- nosan elfogadják, mert van reménye arra, hogy a kellő módosításokkal hasznos javaslatot lehet be- lőle formálni. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Samuel Lázár kifejti, hogy a javaslat nem a szövetségi jog általános rendezésére törekszik, hanem a kisgazdák és kisiparosok hitelügyén akar segíteni s épen ezért első sorban ez az igyekezet, nem pedig a szövetségeket önszorgóan és önkör- mányzaton nyugvó alapelvei lehetnek döntő befolyással. Sőt a javaslat érdemének tekintti azt, hogy mint kivételes törvényt, mely szintén a szövetsé- tek eszméjét terjeszti, nem állja semmiben útját; hogy a fönnálló és még keletkező szövetségeket e törvényjavaslatról függetlenül terjedhessenek és fej- lődhessenek. Sőt kíváncsúnak tartja azt, hogy a szö- vetkezetek fejlődésüknek természetes és egészséges iránya felé tovább haladjanak s hogy e végből a jobb módú vidékeken újabb központok keletkezze- nek az ottani szövetségeket hiteligenyeinek kielégi- tésére.

De mivel az eddigi tapasztalatok szerint az exisztenciájukban veszélyeztetett kis emberek hi- teligenyei vagy épen nem, vagy csak igen kis mér- tékben találtak méltatásra s mert az ország szegé- nyebb vidékein szövetségeket alig keletkezhettek, helyesnek és üdvösnek tartja, hogy a szövetségi szellem terjesztése mellett a javaslat a kis embere- neknek eddig teljesen elhanyagolt személyi hitelét fölkarolja és állami segítséggel támogatja. Szerinte ez a kivételes törvényjavaslat csak kezdete egy ha- talmas és népies hitelszervezetnek, melynek rendel- tetése, hogy hitel nyújtásával a kis emberek hely- zetén segítsen s hogy további fejlődésében a bár csekély vagyonnal bíró, de jóra való munkás embert is tulajdon, vagy bérlet útján földhöz juttathassa. A szervezendő országos központi hitelszövetkezet, szerinte, nagy missziót van hivatva betölteni, mi- dőn a kis emberek megélhetését és gyarapodását előmozdítja, mert ezzel szociálpolitikai szempont- ból nagy földadatot teljesít.

Áttér ezután az agrárszocializmus név alatt üsmert munkásmozgalomnak bővebb fejtegetésére, amelyre nézve kimutatja, hogy más államok szö- ciálizmusával nem hasonlítható össze s minthogy e nagyfontosságú mozgalmakról csak a hírlapok útján lehetett eddig értesítést szerezni, föl hívja a kormányt, hogy a mozgalomra vonatkozó összes iratokat tájékozás végett a képviselőháznak mutassa be, mert a napfényre került bajok orvoslásával multhatatlanul foglalkozni kell. Rámutat a birtokos osztály és a kis emberek és munkások közt való viszony elhidegülésére, aminek okát részben ab- ban találja, hogy az újabb szellemben ne- vedett birtokosság szakított a régi patri- archális viszony főtartásával s az önálló- ságra utalt nép nem lehetett el a megszokott jó- akaró vezetés és támogatás nélkül, minek követ- keztében a régi bizalmas viszonyt elhidegülés és ellenséges indulat váltotta föl, ami egyszersmind az agrárszocializmus talaját előkészítette s annak melegágyává lett. E népnek, szerinte, nemcsak munkára és munkabérré, hanem jóakaratu vezetésre és önzetlen támogatásra is szüksége van, s mert ezt, legalább általánosságban, a birtokos osztállyal többé meg nem találta, engedett a csábító jelsza- vakkal föllépő agitátorok tanácsának és szocialista név alatt fölforgató és téves eszméknek lett rabjává.

Helyesli a kormány eljárását, hogy e fölfor- gató mozgalommal szemben első sorban a személy és vagyon biztonságáról gondoskodott, az állam tekintélyét a törvényes rend helyreállításával meg- védelmezte s hogy most, miután e kötelességet tel- jesítette, a baj gyökerére ható reformokat kíván életbeléptetni, amelyek közé a szóló a javaslatot is sorolja. Kiemeli e szövetségeket a békés fejlő-

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A háború rendkívül hosszúnak ígérkezik, különösen, ha a hadi mozdulatok az eddigi tempóban haladnak előre. A Madridból és Washingtonból érkezett táviratok egybehangzóan jelentik, hogy Spanyolország cap-verdii flottája Cadixba érkezett. Ha ez az értesülés egyedül Madridból eredne, úgy volna okunk benne kételkedni; de a táviratot Washingtonból is megerősítik és így feltétlenül megbízhatunk benne. Ebből egész világosan kitűnik, hogy az első spanyol hajóraj, midőn április 29-én a Cap-Verdi szigetekről eleinte déli, majd nyugati irányban elhajózott, valószínűleg az iberiai félszigeten fekvő Ferrolba tartott.

Ily módon a spanyolok az amerikaiakat félrevezették és így azok hiába mondták ki Kubára a blokádot és hiába hajóztak a portorricói és haitii vizekbe, hogy ott az ellenséggel találkozzanak. A spanyoloknak a megtévesztésből még az az előnyük is volt, hogy így a ferrol kikötőben tíz napot nyertek, mely idő teljesen elegendő volt a megsérült hadihajók kijavítására, a szénszükséglet beszerzésére és a még gyakorlatlan legénység begyakorlására.

A Manillánál szenvedett vereség után a madridi tengerészeti tanácsban az a felfogás uralkodik, hogy a spanyol flottának részletekben való kiküldetése okozta a hajóraj csufos vereségét. Ennek a jövőben való elkerülése végett Madridban elhatározták, hogy az első hajórajt, amely, mint feltehető, május eleje óta Ferrolban tartózkodik, a Camara admirális vezénylete alatt álló cadixi tartalék-hajórajjal egyesítik, és az így egyesített flottát küldik a kubai vizekre. Mivel a két hajóraj egyesülése már valószínűleg tegnap Cadixban megtörtént, az egyesült flotta néhány nap múlva az Antillák felé hajózik, a hova csak e hónap végén fog megérkezni.

Mai táviratainkat, melyek újabb nevezetes fordulatról nem adnak hírt, itt közöljük:

Az Unio tervei.

New-York, május 11.

A „New-York World” arról értesül, hogy a washingtoni kormány utasította Sampson tengernagyot, hogy térjen vissza Key-Westbe s jövő szerdán kezdje meg Havana bombázását.

Washington, május 11.

Az amerikai kormány arra a hírre, hogy a spanyol flotta visszatért Cadixba, elhatározta, hogy Kuba invázióját siettetni fogja. Egy csapat-szállítmányt ma indítanak el Tampából; további szállítmányok jövő héten mennek el. A csapatok fővezére Miles tábornok lesz. Ettől függetlenül operál Drott tábornok, aki nagy fegyver-szállítmánnyal ma indult el Kubába, ahol a part hosszában fog vitorlázni s ahol lehet, fegyvert és lövészerít fog a fölkelőknek átadni. Az inváziós hadsereg nem vár a fölkelőtől segítséget. Gomez mindössze 3500 emberrel, ellenben egyetlen ágyúval sem rendelkezik. Az amerikaiak nem félnek a sárgaláztól, melynek évadja csak júliusban kezdődik és szeptember végéig tart s remélik, hogy a háború a jövő hónap végéig véget ér. Woodford volt amerikai követnek följajlottak egy dandár parancsnokságát, de Woodford kijelentette, hogy ő inkább diplomata és a háború befejezése után Madridba akar mint követ visszatérni.

London, május 11.

Az összes washingtoni táviratok valószínűnek mondják, hogy Kubának szárazföldről és tengerről való megtámadása közvetet-

lenül készülön van. Miles tábornok tegnap Washingtonból Tampába utazott s legkésőbb csütörtökön huszezer emberrel Kubában partra fog szállni.

London, május 11.

A „Globe”-nak táviratozzák New-Yorkból:

Mac Kinley elnöklése mellett tegnap haditanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy tízezer embert azonnal elküldenek Portorricoba azzal az utasítással, hogy a hajóraj ugyanakkor a várost bombázza. Az expedíció vezetőjeül Miles-t nevezték ki. Tizenkét szállító-gőzös készen áll Tampánál.

Ugyancsak a „Globe” levelezője jelenti, hogy Európa közbenjárását nagyon gyakran emlegetik utóbbi időben Amerikában, de a vezetőörök nem hisznek benne.

New-York, május 11.

A „New-York Tribune” jelenti Washingtonból: A spanyol hajórajnak Cadixba való visszatérése lényegesen megkönnyíti a Kuba elleni működést.

A hadügyminisztérium elrendelte, hogy a Kubába szánt egész haderő Tampába, Mobile és New-Orleansba menjen.

A „New-York Herald” jelentése szerint a washingtoni hivatalos körökben a spanyol hajórajnak Cadixba való visszatérését Spanyolország abbéli elhatározásának jeléül veszik, hogy a háborút elnyújtsa. Kubára gyors és erős csapást kell mérni, hogy Spanyolországot békeajánlatokra kényszerítsék.

Hírek Havannából.

Key-West, május 11.

A „Bratsberg” norvég gőzhajót és a „Fernandito” spanyol halászhajót az amerikai „Mangrove” hajó ma idehozta. A „Bratsberg” néhány nap előtt távozott el az itteni kikötőből. Mozdulatai azt a gyanút keltették, hogy át akart törni a havannai zárvonalon, minek következtében elfogták.

A „Wicksburg” és a „Morriel” amerikai verteszletlen hadihajók a mult szombatán a santa-clarai ütegek golyóátlátába jutva, csak nehezen tudtak megmenekülni és erősen meg rongálódtak. Ez azt bizonyítja, hogy ily hajók nem állhatnak helyt a modern ágyúkkal szemben. A czirkálóhajók, amelyek a kubai part mentén kémiszolgálatot végeznek, azt jelentik, hogy a spanyolok serényen dolgoznak a védművek megerősítésén az egész part mentén Bahiahondától Curdenasig. Új földhányásokat emelnek és az erődítményeket táviróvonalakkal kötik össze.

Rimo de Rivera leleplezése.

Madrid, május 11.

Tegnap érkezett Barcelonába a „Leo XIII.” gőzösön Rimo de Rivera tábornok, aki Augusta vezérkapitány elődje volt Manillában. A tábornok kijelentette, hogy Manillának erődítése olyan jó karban vannak, hogy az amerikaiak nem fogják tudni bevenni. Hivataloskodásának tartama alatt híven követte a kormány utasításait. Időről-időre pontos tudósításokat küldött a helyzetről és többször kérte a kormányt arra, hogy a spanyol hajóhadnak páncélos hajókkal való megerősítését eszközölje ki. A tábornok azt állítja, hogy a szenátusban nagyon fontos okmányokat fog felolvasni és leleplezéseket ígér, amelyek általános szenzációt fognak kelteni. (N. Fr. Pr.)

A spanyol hajóraj.

London, május 11.

A „Times”-nek jelenti Newyorkból tegnap kelettel: A londoni amerikai nagykövetség tengerészeti attachéja táviratozott a washingtoni tengerészeti minisztériumnak, hogy a zöldfoki spanyol hajóraj négy czirkálóhajója és három torpedónaszádja reggel Cadixba érkezett. A hajóraj megérkezését délután Washingtonnal hivatalosan közölték. Az Amerikából reggel érkezett valamennyi távirat meg-
evezik abban, hogy a zöldfoki-hajórajnak

désre való kihatását s hogy egészséges közszellemet és józan gazdasági haladást lehet teremteni: de a modern korszellemmel szemben, amely a társulásban keresi és találja főt a haladás biztosítékát és eszközt, mind az államnak, mind pedig a társadalomnak önmaga iránt való kötelessége, hogy a társulás szellemének helyes igazgatására befolyást szerezzen, mert ettől függ, hogy a társulás a békés fejlődés útjára, vagy a jogrend ellen lázadó anarchiára vezet s ezért a társulás szellemének terjesztésében és igazításában tevékeny részt kell, hogy vegyen.

E javaslat elfogadásával a humanizmusnak és gyámolításnak arra az útjára lépünk, amelyen a kis emberek anyagi sorsának javításánál nem állhatunk meg, hanem ezen az úton tovább haladva, a munkások sorsának javítása és mindenképp a legelhagyottabb és a humanizmusra első sorban ráutalt munkátlank és szegények ügyével kell majd foglalkozni.

A szegényügyre vonatkozólag előadja, hogy a nyomor terjedése mellett a társadalom önkéntes jótékonyk-ság útján föladatának már alig tehet eleget; különösen azért, mivel a nagy vagyon és nagy jövedelemmel ellátott magánosok és vállalatok ezzel járó társadalmi kötelezettségüknek csak aránytalan kis mértékben felelnek meg. Hivatkozik arra, hogy a jótékonyk-ságot gyakorló számos fővárosi intézmény adományait majdnem mindig kis körből kénytelen meríteni s ezzel a társadalomnak ezt a kis részét túlságosan megadóztatja, míg csak a fővárosban levő bankok és takarékpénztárak az évenként kimutatott 20 millió forint jövedelemből, két-három intézet dícséretes példáját nem számítva, semmit sem áldoznak a jótékonyk-ság gyakorlására. Fölhívja a kormány figyelmét a szegény-ügy törvényes rendezésének sürgős szükségére s kéri addig is, hogy valahányszor az állam vállalkozás, szállítás, vagy üzlet dolgában szerződik, vagy kedvezményeket nyújt, hogy egy általános segítő-alap javára bizonyos járulék fizetését kikösse.

Befejezésül ama meggyőződésének ad kifejezést, hogy az e javaslattal megkezdett nagy akciónak sikere, valamint a szocializmus megszüntetése is csak társadalmi úton és csak úgy érhető el, hogy az osztályok közt való ellentéteket és félreértéseket kölcsönös becsülés és bizalom váltja föl s ha a sokat hangzatosított egyenlőség és testvériség magasztos jelzője a végre valahára megvalósul. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Gróf Zichy Aladár a legnagyobb súlyt arra fekteti, hogy a hitelszövetkezetek magából a népből merítse erejét. A néppárt azonban, mely mindig a hitelszövetkezetért harsogott, ilyen hitelszövetkezet-ről, amilyent: a törvényjavaslat kontemplál, nem is álmodott. Ne felülről erőszakolják a szövetkezetet, hanem alulról csinálják, — mint gróf Károlyi Sándor tette. A kormány e javaslattal a társadalmat nem gyámolítja, hanem kiskorúsítja. Egészen olyan a színe a javaslatnak, hogy a kormány ezzel megint korteskedni akar. Pártja megbízásából kijelenti, hogy a törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el, de ha a részletes tárgyaláson sikerül olyképen módosítani a sérelmes részleteket, amint a párt meggyőződése szerint szükséges, a harmadik olvasásban elfogadja. (Helyeslés a néppártban.)

Báró Solymossy Lajosnak tetszik a javaslat, bár az nem oda vág, ahova akar. Vigyázni kell azonban, hogy az oda nem való elemek túlsúlyra ne vergődjenek a szövetkezetben s ezért nem helyesli, hogy minden tagnak egy szavazata legyen. Az intelligenciának nagyobb befolyást kell biztosítani. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

Az elnök a tanácskozást holnapra halasztja. A holnap tíz órakor kezdődő ülés napirendjén lesz a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása, továbbá a belügyminiszter felel Molnár Jánosnak a választói névjegyzék s a miniszterelnök Lukács Gyulának a spanyol-amerikai hadüzenet dolgában tett interpellációjára.

KÜLFÖLD.

A szerb választások. A szerb szkupstinai választásokról jelentik Belgrádból: A passaroviczi haladó párt vezére Maximo-vics St. a kormányon levő haladó párt ellen irányuló proklamációt bocsátott ki, melyben párhíveit arra hívja fel, hogy csoportosuljanak a jelenlegi kormány ellen Novakovic Stojan szembélye körül. A liberális pártnak is meg lehetős része küzd a miniszterelnök ellen, akiknek kilátásai a mostani választásoknál elég kedvezőtlenül alakulnak.

Cadixba történt visszatérése a helyzetnek egészen új képet ad s az amerikai akcióit Kuba szigetén siettetni fogja.

Frankfurt, május 11.

New-Yorkból távirják a „Frankfurter Ztg”-nak, hogy itt erősen tartja magát az a nézet, hogy azt a hirt, mintha a spanyol hajóhad visszatért volna Cadixba, csakis az amerikaiak félrevezetésére maguk a spanyolok találták ki és terjesztették el, valójában azonban a spanyol hajók Nyugat-India felé közelednek.

Felrobbant spanyol hadihajó.

London, május 11.

A „Globe” Gibraltárból mai kelettel a következő táviratot kapta: Egy ideérkezett angol gőzhajó a tengerészeti hatóságnak azt jelentette, hogy a tengerszorosban egy spanyol torpedónaszád-zuzóval találkozott, amely a tengerszoros őrizetére kirendelt hajókhöz tartozott. Az angol gőzhajó elhaladt a spanyol hajó mellett és nemsokára azt vették észre, hogy a spanyol hajón hirtelen valamennyi lámpa kialudt. Erre iszonyu robbanás következett és a spanyol hajónak teljesen nyoma veszett. Azt hiszik, hogy a hajón kazán-robbanás történt és attól tartanak, hogy a hajón voltak valamennyien életüket veszítették.

Forrongások Spanyolországban.

Madrid, május 11.

A „Pais” egyik munkatársa meginter-viewolta Weyler tábornokot, aki kijelentette, hogy a helyzet javulásának első feltétele a Sagasta-miniszterium lemondása.

Az élelmiszerek ára hallatlan módon felszökött. Egy font burgonya ára huszonöt centesimo, a sonka ára pedig megháromszorozódott.

Madrid, május 11.

Logrono-ban több gabona- és élelmiszerraktárt kifosztottak. A zendülők közt sok asszony is volt. A lovasságot, amely közbelépett, a furkós botokkal fölfegyverezett asszonyok visszazsorították. A múlt éjjel Madrid közelében egy raktár, amelyben nagymennyiségű gabona és liszt volt felhalmozva, leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

A Sagasta kormány lemondása.

Madrid, május 11.

A „Fabra-ügynökség” jelentése szerint a miniszterválság megoldását már a legközelebre várják. Sagasta csak a költségvetés és az indemnitási törvény megszavazását várja, hogy újjáalakítsa kabinetjét. A miniszterek le fognak mondani, hogy megkönnyítsék Sagasta feladatát.

Don Carlos.

Frankfurt, május 11.

New-Yorkból táviratozzák a „Frankfurter Zeitung”-nak, hogy Portin a gróf, az amerikai karlisták feje, aki egy Európába induló hajóra szállt fel, így nyilatkozott:

Don Carlos trónralépte bizonyos; Oroszország és Franciaország megígérték támogatásukat. A legközelebbi napokban indulnak a többi Amerikában tartózkodó karlisták is Spanyolország felé. Ha a háború tovább tart, don Carlos nagy pénzsegélyre számíthat.

A hatalmak közbelépése.

London, május 11.

A Reuter-ügynökség Washingtonból arról értesül, hogy a spanyolok manilai veresége következtében a washingtoni diplomáciai kar irányadó tagjai nem hivatalos uton eszmecserét folytattak az iránt, nem volna-e célszerű Spanyolországnál felszólalást tenni, hogy rábírák, hogy a háború folytatásának hasztalan voltát belátva, lépéseket tegyen Kuba feladásának és hadikárpótás fizetésének alapján a béke megkötésére. A hadikárpótás megfizetéséig Dewey Manilát megszállva tartaná.

Montejo admiralist megölték.

Madrid, május 11.

Manilából érkezett távirat szerint Montejo tengernagyot, aki Kavite mellett a spanyol hajórajt vezette, meggyilkolták. Ez a hír még megerősítésre szorul.

A forrongó Italia.

(Távirati tudósítás.)

A forradalom már jóformán teljesen le van verve. A republikánusok és a klerikálisok, akik a gabonaszükséget és a kenyér megdrágulását alkalmas időpontnak tartották arra, hogy a királyságot megbuktassák, felsültek számításukkal. A királyságot készen találta a mozgalom.

A forradalmároknak paviai diákok jöttek segélyre, azt gondolván, hogy egy ideális eszme győzelmét vizik segítségükkel diadalra. Vakmerően feláldozták életüket a csöcselékért, amelyik csak rombolni és rabolni akart. A lázongók ellen még ágyukat is használtak és a Via Torino-n és Via Moscova-n barrikádokat emeltek, ahol sokan elpusztultak. A katonaságot háztető-cserepekkel dobálták és az ablakokból rájuk lőttek; a katonaság természetesen a támadásra ugyancsak lövésekkel felelt, mi sok ártatlan ember halálát is okozta. A hivatalos kommunikék ugyan kijelentik, hogy a rend tökéletesen helyreállt, egy csomó magántávirat azonban azt bizonyítja, hogy az utcák még mindig viszhangzanak a fegyverek döbbenésétől. A hivatalnokok, akik a városukon kívül tartózkodnak, csak telefon útján közlekedhetnek családjukkal, mert el vannak barrikádizálva.

A jobbfejta, illetőleg a csak félig-meddig tisztességes munkások a lázongásban nem vettek részt, mert nincs is okuk az elégedetlenkedésre. Az anarchisták és szociálisták felcujtogatták az asszonyokat, az éretlen suhanbuzokat és a csenevész gyermekeket és szívtelenül vezették őket a puskacső elé. A katonák bámulatos türelmet tanúsítottak és eljárásuk dicséretet érdemel.

Az üzleteket bezárták, és az egész forgalom szünetel; a leveleket nem kézbesítik, és chiffrizott sürgönyöket nem vesznek föl. Az utca tele van aggodalmas arcu emberekkel, mert senki sem tudja, hogy a polgárháború hogy fog végződni. Mindaddig nincs okunk a félelemre, mert a katonaság elég erős, a lázadások elfojtására.

A mai táviratok a következők:

Róma, május 11.

Az olasz mozgalom, amennyiben egyelőre határozott véleményt lehet magunknak róla alkotni, nem igen mutat fel nevezetesebb dolgot, mint a messinai „pucst”. Teljesen valószínűtlen, hogy a mozgalom Messinából a többi városokra is átragadjon és épen oly kevés sikerül a sokat emlegetett vasuti strike. A mozgalom jellemzését kétségtelen jelekből meg lehet kísélni. Köztársasági és szociálista forrásokból fakad az egész zavargás. Mondják, hogy tervszerűen készítették elő a nép lázadását szociálista, sőt klerikális részből is 1876. óta, amikor a jogpárt megbukott. Ez idő óta a népet rendszeresen az állami tekintély megvetésére oktatták. Sokkal csekélyebb ok is, mint a kenyérárak drágulása, képes lett volna a népet felzavarni nyugalomból ilyen előkészítés után. És ebben aztán úgy a radikálisok, mint a szociálisták és klerikálisok is hibásak. Ezért kissé furcsának találják, hogy most épen az egyházi hatóságok azok, amelyek a rend helyreállítását követelik és maguk is intézkedéseket tesznek a végből. Bava tábornok a milánói püspöknek e kérdésben azt a durva, de jogosult választ adta, hogy „az egyház megtérése a gonosz cselekedeteinek gyümölcsetől való félelemnek köszönhető”.

A kormány a kamarának törvényjavaslatot szándékozik benyújtani, amelynek értelmében az egyesületeket szigorú felügyelet és ellenőrzés alá helyezik majd. (N. Fr. Pr.)

Novara, május 11.

Ámbár a községi előjáróság a kenyér és liszt fogyasztási adójának megszüntetését határozta el, tegnap este tüntetés volt. A tüntetők ellenszegültek a csapatok felszólításának és köveket dobáltak rájuk. Egy tiszt és néhány katona zúzódásokat szenvedett. A csapatok a tüntetők közé lőttek, ötöt közülük megsebesítettek, kettőt súlyosan. Tíz embert letartóztattak. Este 11 óra 30 perckor nyugalom van.

Róma, május 11.

A kormányhoz este 6 óráig érkezett jelentések szerint a mai nap folyamán a nyugalom az egész királyságban sehol sem zavarták meg. A kormány minden célszerű intézkedést megtett, hogy az olasz bandákat, amelyek Svájcából jövet az ország határán esetleg mutatkoznak, azonnal letartóztassák.

Rómában ma több szociálista lap szerkesztőit letartóztatták.

Milano, május 11.

Báva tábornak Come tartományban ki hirdette az ostromállapotot.

Messina, május 11.

A városban ma teljes nyugalom van.

Zürich, május 11.

Ma éjjel összegyűltek itt az olaszok avégből, hogy a fölött tanácskozzanak, hogy miképen utazzanak haza. A Svájcban megjelenő olasz lapok ma heves cikkekben felszólítják az olaszokat, hogy siessenek hazájukba a felkelőknek segíteni. A szövetségtanács már figyelmeztette az olaszokat, hogy mindenféle zavargást a leghatályosabban meg fog akadályozni. Ma 500 olasz Simplonon át Olaszországba ment.

Torino, május 11.

A királyi pár a nápolyi herceg és neje ma este a lakosság lelkesült ovációi közt elutaztak Rómába.

TÁVIRATOK

Fejedelmek találkozása.

Fiume, május 11. Nikita montenegrói fejedelem Mirkó herceggel, Vukovich külügyminiszterrel és Constantinovich cetinjei bolgár követtel ma reggel a „Gróf Wurmbbrand” Lloyd-hajóval Fiuméba érkezett és innen a „Volosca” hajóval azonnal Abbaziába ment át, ahol az Angiolino villába szállt meg. Ugyanitt lakik Ferdinand bolgár fejedelem is, akit Nikita kíséretével együtt még délelőtti tíz órakor meglátogatott és együtt délutáni négy óráig tanácskoztak. Ferdinand néhány nappal előbb Károly román királlyal is találkozott Abbaziában s ez a találkozás összefügg a mai tanácskozással. A tárgyalások célját titkolják. Annyi azonban mégis kiszivárgott, hogy a Balkánon meglepetés készül. Nikita montenegrói fejedelem ma este Bécsen át Londonba utazott. Azt mondják, azért utazott Angliába, hogy megköszönje Viktoria királynőnek a nemrégén kapott Viktoria-rendet. Nikita utazásának valódi célja azonban az, hogy Londonban nagyobb pénzkölcsönt vegyen fel.

Korea függetlensége.

Szent-Pétervár, május 11. A hivatalos lap a következő kommunikét közli:

Mióta a japán háború véget ért, a császári kormány minden gondját arra fordította, hogy a koreai állam integritását és teljes függetlenségét biztosítsa. Kezdetben, midőn arról volt szó, hogy a fiatal állam pénzügyi és katonai szervezetét szilárd alapokra fektessék, Korea természetesen nem nélkülözhetette az idegen támogatást. Ezért 1896. Korea uralkodója azzal a kérelemmel fordult a császárhoz, hogy küldjön orosz oktatókat és egy orosz pénzügyi tanácsost Szöulba. Hála a támogatásnak, amelyben Oroszország Koreát a kellő időben részesítette,

Korea immár azon az uton van, hogy belső igazgatását maga is képes ellátni. Ez a körülmény Oroszországot és Japánt arra indította, hogy barátságos eszmecsere útján világosan és pontosan megállapítsák a két állam kölcsönös viszonyát a koreai félszigeten csak imént beállott új helyzettel szemben. A megindult tárgyalások ebben a kérdésben az alább közölt egyezségekre vezettek, amely kiegészíti a moszkvai jegyzőkönyvet és amelyet a császár parancsára Oroszország tokiói követe írt alá. Ez egyezés külön kikötésével a két kormány végérvényesen kimondta, hogy a koreai birodalom önállóságát és teljes függetlenségét elismerik és egyszersmind kölcsönösen kötelezték magukat, hogy tartózkodni fognak minden beavatkozástól ez ország belügyeibe. Arra az esetre, ha Koreának szüksége volna a szerződő államok valamelyikének támogatására, Oroszország és Japán kötelezik magukat, hogy addig semmiféle intézkedést sem tesznek, amíg a két állam között előleges megegyezés nem jön létre.

Károly István főherczeg baja.

Berlin, május 11. Károly István főherczegen ma dr. Sonnenburg tanár klinikáján veszedelmes operációt végeztek. Dr. Sonnenburg altestbántalmak gyógyításában specialista. Az operációnál dr. Hermes és dr. Zeller tanárok segédkeztek. A főherczeg állapota kielégítő. A főherczeg dr. Oppenheim sanatoriumában lakik.

A kelet-ázsiai kérdés.

Yokohama, május 11. A hadügyminiszterium rendeletet bocsátott ki Vei-Hai-Vei-nek négy héten belől való kiürítésére. A kaszárnyák és egyéb épületek állva maradnak.

A nagybefolyású „Fiji Shimpó” lap helyesli, hogy Japán a spanyol szigetek egy részét megvegye, hogy oda telepíthesse a japáni kivándorlókat.

Odessa, május 11. Pénteken indul el innen az önkéntes flotta „Wladimir” nevű hajója 200,000 pud vasuti sinnel; a hajón megy Starck ellen-tengernagy és több tengerész-mérnök is a portarthuri kikötőben eszközöndő építkezések vezetésére.

Thessália kiürítése.

Konstantinápoly, május 11. A hadügyminiszterium adatai szerint a thessáliai hadsereg 153 zászlóaljából, 33 útegből és 22 lovasszázadból áll, 133.000 embert számláló élelmezési állománnyal. A hadügyminiszterium rendeletet adott ki a redif-zászlóaljak elbocsátására és a nizam-csapatok leszerelésére és régi helyőrségeikre való visszahelyezésére. A Yldiz-kioszkban azonban sürgetik a csapatok szaporítását a szerb, bolgár és montenegrói határon legalább is egy hadosztállyal. Thessália kiürítése megkezdődött. A drinápolyi nizam-dandár utban van visszafelé.

Konstantinápoly, május 11. A Thessália kiürítése ügyében kiküldött idegen megbízottak ma elutaztak. A Maksuse-társaság 11 hajóját a török csapatok elszállítására Voloba küldték. Egy császári irádé megbizza az Ottomán-bankot a görög hadikárpótlás fölvételével.

Kenyérszükség Lembergben.

Lemberg, május 11. A Krakauer, Schützen- és Strelyspatzen ma ismét nagy csoportosulások voltak, különösen a község-háza előtt zajongott nagyon a nép; mikor azonban a polgármester egy küldöttségüket fogadta, teljesen lecsendesedtek. Különösen akkor, mikor meghallották, hogy a polgármester a munkátlannak egy részét alkalmazni fogja az utcatisztogatásnál. A Jägerplatzen is nagy csoportosulás volt a péküzletek előtt, azonban a rendőrség közbelépésére ott is helyreállt a rend.

A németek és a kínaiak.

Köln, május 11. A „Kölnische Volkszeitung”-nak jelentik Csing-Tauból, egy Kiau-Tschau közelében fekvő helységről: Valónak bizonyul az a hír, hogy márczius 29-ének éjjelén kínai katonák löporral telt töltés-hüvelyeket dobtak be a német lövészer raktárba. A német őr azonnal fellármázta az őrséget. Tü-

zerek felüzött szuronnyal czirkáltak a városban, egy tábori üteg, sőt a hajóhad is készenlétben állott, hogy esetleg tüzelést kezdjen. A kínaiaknál tartott házkutatás alkalmával számos töltött fegyvert találtak a német katonák, amelyeket természetesen elkoboztak.

Pasics pöre.

Belgrad, május 11. A tárgyalást Pasics ellen, Milán király megsértése miatt, május 17-ére tűzték ki.

A gabonavám leszállítása.

Trieszt, május 11. Az itteni börze sürgős kérvényt nyújtott be a miniszteriumhoz, hogy a gabonavámok leszállítását eszközölje ki.

HIREK.

Lapunk mai száma 22 oldal.

— A király Budapesten. A király ma reggel korán kelt fel és a várpalota kápolnájában misét hallgatott, majd hosszabb ideig sétált a parkban. A diszszemle napját még nem tűzték ki. A király hétfőn adja az első általános kihallgatást. Előjegyzéseket a kabinetiroda minden nap délelőtti 9 órától délutáni 2 óráig fogad el.

— Az özvegy trónörökösé az E. K. E.-nek. Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület választmányi ülésén bejelentette báró Feilitzsch Arthur elnök, hogy Stefánia özvegy trónörökösé 100 forinttal az egyesület alapító tagjai sorába lépett. Az egyesületnek az udvar köréből ez az ötödik alapítványa.

— Nansenek elutazása. Ma reggel negyed nyolckor utazott el a flumei gyorsvonattal Nansen Fridtjof és felesége, Budapest ünnepelt vendégei. A vonatához, ahova csak néhány perczel a vonat indulása előtt érkeztek, dr. Havass Rezső és dr. Ferster Béla, a földrajzi társaság alelnökei, Berecz Antal főtitkár, dr. Pertik Ottó egyetemi tanár és Petersen, krisztianiai osztrák-magyar főkonzul kísérték ki. A vonatnál már várta egy vasuti főhivatalnok, aki elkauzolta őket a részükre fentartott szakaszba. Dr. Pertik szép virágcsokrot nyújtott át Nansen feleségének, amelyet Nansenné halásan megköszönt. Nagyon melegen búcsúztak el azoktól az uraktól, akik kikísérték őket. A beszállásnál megígérte Nansen, hogy nemsokára ismét eljönnek ebbe a szép városba, ahol olyan szívesen fogadták őket és ahol olyan nagyon jól érezték magukat. Még akkor is integettek a közönségnek, mikor a vonat elindult és szép lassan kigördült a pályaudvarból. — Fiumei tudósítónk azt táviratozza, hogy Nansenek ma este Fiuméba érkeztek. A pályaudvaron a kormányzó nevében Smoquina titkár, a budapesti földrajzi társaság nevében Krausz állomási főnök és Fest főgimnáziumi igazgató, a flumei természettudományi társulat nevében Salcher elnök, a haditengerészeti akadémia tanára üdvözölték a vendégeket. Nansenek holnap reggel 5 óra 25 perckor tovább utaznak Velenczébe.

— Fagyos szentek. A fagyos szentek napjai holnap kezdődnek. A magyar nép Pongráczot, Szervácot és Bonifácot nevezte el ilyeneknek, mert névnapjaikoc, főként Magyarországon rendszeren hűvös, sőt igen sokszor fagyos idő jár. Pedig ezeknek annyi közül van a májusi fagyokhoz, mint Makó város tanácsának Jeruzsálem közigazgatásához. A magyar gazdák főképp azért félnek ezektől a napoktól, mert a zsenge növényeket az ezeken fellépő fagyok szokták tönkre tenni. A három fagyos szent elsője, Szent Pongrácz, mint 14 éves ifjú szenvedett vértanúi halált a kereszténységért. Diokletian császár parancsára 293-ban lefejezték. Szervác tongerni püspök volt, ki mint ilyen az arianusok ellen hatalmas szónoklataival igen sokat küzdött. A hunok, püspöksége alatt, erősen dúlták a mai Franciaországot. Ő mint tongerni püspök ekkor harcra igyekezett buzdítani népét, de hiába, mert az nem akart felkelni s így a hunok martaléka lett. Szébbnél szébb legendák fűződnek ebből az időből nevéhez, melyek közül különösen érdekes az, amelyet róla a környék szájhagyománya ma is kegyelettel beszél még. Mi-

kor ugyanis népe a sok predikáció után sem akart megtérni, fogadást tett, hogy Szent Péter és Pál sirja előtt esd irgalmat számukra. A sirnál azonban, mikor már három napig hiába imádkozott, egyszer csak mély álomba merült, és ekkor álmaiban megjelent neki, arany trónon ülve, Jézus Krisztus, akit Szent Péter és Pál apostol térdelve imádozott. Péter azután felkelt és azt mondta Szervácnak:

— Te Isten fia! Miért nem szünsz meg sirni és imádkozni? Tudd meg, hogy Isten elhatározta népednek s Franciaországnak pusztulását, városodával együtt. Te rajtad azonban megkönyörült és te nem fogod látni a pusztulást. Siess haza és készülj a halálra. Végy magadhoz mindent, a mi temetésedhez szükséges és menj Mustrichba, mert ezt meg fogják kimélni a hunok és sírodat nem rombolják széjjel.

Szervác hazament, a parancs szerint cselekedett és Mustrichban maga kezdte megásni sirját, melyben 384-ben május 13-án el is temették. Franciaországot ekkor a hunok elpusztították, Tongernt felperzselték, de Mustrichot érintetlenül hagyták. Bonifác z előkelő családból származó római birtokos urnó jószágkormányzója volt, aki mint ilyen a környék szegényeinek szentelte összes jövedelmét. Urnöje a keresztények martirjainak ereklyéit óhajtván megszerezni, Bonifácot bizta meg, hogy számára ilyeneket vegyen. Bonifác erre Kisásziába ment és ott midőn Szimpliczius kormányzó kegyetlenkedéseit látta, maga is megkívánta a vértanui halált és keresztény hitért feljelentette magát. A kormányzó erre először vasszőgeket veretett körmei alá, azután forró ólmot ültetett szájába, de midőn még erre sem halt meg, forró kátrányba dobatta, Bonifác azonban innen is kikerült és ekkor Tarsusban 307-ben fejét vették. A fagyos szentek elnevezése különben csakis Magyarországon divatos, mert más népnél ez teljesen ismeretlen. Ismeretlen pedig azért, mert a légáramlat más országokban ez időtáiban nem oly szokatlan hideg, mint az a sajátos meteorológiai viszonyok miatt Magyarországon e napokon lenni szokott.

— Szerb katonák szökése. A gyöngy-élet, aminek katonák életét elnevezték, úgy látszik, egyformán gyöngy mindenütt. Nálunk egyremásra lesznek öngyilkosokká a katonák, másutt meg megszöknek, hogy megmeneküljenek attól a gyöngyéletől. A szökés terén a szerb katonák érik el a legnagyobb rekordot. Egy idő óta már nem is egymagukban, hanem párosával szökdösrnek Szerbiából magyar területre. Csodálatos, miféle ravaszsgal játszik ki a szerb határőrök éberségét, akik pedig utóbbi időben szigorúan ügyelnek az egész határvonalra. A szökött katonák azt mondják, hogy az új főparancsnok nagyon szigorú, az ő példáját követik a főtisztek és az altisztek és ők szegények nem állják ki a kegyetlen szigorúságot, inkább megszöknek.

— Apponyi Albert grófné zászlóánya. A „Jászberényi iparos-testület” — mint jászberényi levelezőnk jelenti — tegnap tartott közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy új zászlójának felszentelésére Apponyi Albert grófnét kéri meg zászlóanyának. Ez lesz Apponyi Albert grófné, mint magyar asszonynak, első nyilvános szereplése. Zászlóapának az iparos-testület gróf Apponyi Albertet, a kerület képviselőjét s az iparos-testület megalapítóját kéri fel. A zászlószentelés pünkösdtől után lesz, ugyanakkor, amikor gróf Apponyi Jászberényben képviselői működéséről be fog számolni. Az iparos-testület nagy pompával készíti a zászlószentelést.

— Lopás a fogadalmi templom caucsan. Érdekes hírt telefonoz bécsi tudósítónk Frankl Hubert bécsi toronymászóról. Vasárnap éjjel — mint azt már megírtuk — Frankl fölmászott a fogadalmi templom tetejére és feltűzött egy fekete-sárga lobogót. Ma mindenki azt mesélte Bécsben, hogy Frankl hozta már a zászlót, mert nem lehetett már látni a tornyon. Milyen nagy volt azonban a jó bécsieknek csodálkozása, amikor meghallották, hogy Frankl ma panaszt tett a rendőrségnek, hogy valami amateur vagy tolvaj ellopta a zászlóját és arra kérte a rendőrséget, fogja el a tolvajt, mert

18 forint kárt okozott neki. Ennyibe került ugyanis Franklinak a zászlója, amelyet vasárnap kitűzött a torony csúcsára.

— **Csalás a pénzügyminiszteriumban.** Nagyszabású csalásnak jöttek nyomára a pénzügyminiszteriumban. A csalás elkövetője Bozóky Károly nyugalmazott miniszteri számellenőr, aki a következőképen végezte bűnös manipulációit. Három év előtt hirtelen nyugdíjba küldték Bozókyt, aki akkor 35 esztendő volt. Utódja, mikor átvette Bozóky ügyeit, valami gyanusítást talált elődjének dolgai közt és kutatni kezdett. Ekkor kitudt, hogy Bozóky tíz év előtt meghalt emberek nyugdíjait szedi föl, még pedig olyan módon, hogy az illető meghalt nyugdíjasok életbenlétét igazoltatja a volt házmesterükkel, ezeket az igazolványokat pedig a házmester az illető kerületi előjáróságnál felülbélyegezteti. Ilyen módon birtokába jutott az az írat, amelyre minden további akadály nélkül fölvehette az illető meghalt emberek nyugdíját. Hogy ez megtörténhetett, abban hibásak azok a kerületi előjáróságek, amelyek nagy felületességgel megerősítették a jóhiszemű házmesternek hamis igazolványait, hibásak azok a miniszteriumi hivatalok is, amelyek a nyugdíjügyeket intézik. A pénzügyminiszteriumban meg is indul nemsokára egész sereg fegyelmi vizsgálat, az előjáróságek nál azonban egyelőre minden csendes. A pénzügyminiszterium ma reggel tette meg a följelentést a rendőrségnek csalás és okirathamisítás miatt és este fél kilenczkor le is tartóztatták Bozókyt. Holnap még két biztosítási ügynököt is le fognak tartóztatni, akik nagyon bele vannak keveredve ebbe a dologba. Bozóky, mikor a rendőrségre hozták, ki akart ugrani a kocsiból, a detektívek azonban visszatartották. A pénzügyminiszteriumban egyre folytatják a vizsgálatot. Eddig tízezer forintnyi csalásra jöttek rá.

— **Várkonyit elfogták.** A bécsi rendőrség Várkonyi Istvánt, akit a szabolcsi fölösztők felbujtásával vádolnak — mint bécsi tudósítónk jelenti — ma reggel egy vendégfogadóban elfogta. Várkonyi tegnap este érkezett Bécsbe a zürichi vonattal és a szállodában azt mondta, hogy Vidor és Istvánnak hívják. Ma reggel egy alacsony, barna asszony szállott a vendégfogadóba. Budapestről érkezett s rögtön Vidor István után kezdődött. Néhány perc múlva együtt voltak Várkonyi szobájában. Javában beszélgettek, amikor kopogtatott valaki. Egy ur lépett be, bemutatta magát mint budapesti detektív, aki Vidor István urat keresi. Azért jött, hogy a szabolcsi szociálista izgatás miatt letartóztassa. Várkonyi meglepetve hallgatta, azután azt felelte a detektívnek, hogy mutassa az elfogatási parancsot. A detektívnek ilyesmi nem volt. Várkonyi élt a jogával, nem engedelmeskedett s egyáltalán nem volt hajlandó a detektívvvel menni. Nemsokára másik titkos rendőr is jött, de ketten se boldogultak. Segítségért telefonoztak és két bécsi rendőrral együtt is alig bírtak a házaspárral. Várkonyi is és a felesége is teljes erővel neki támadtak a rendőröknek és csak nagy nehezen cipelhették őket be a kapitányság épületébe. Várkonyit most előbb a bécsi rendőrség bünteti meg az álnév használatáért, azután leviszik Nyiregyházára, ahol, köz tudomásu dolog, súlyosabb természetű elintézetlen ügye van a törvényszékekkel.

— **Személyi hír.** Dr. Szigeti Márton Abáziából Gleichenbergbe érkezett, ahol fűrdőorvosi működését megkezdte.

— **Előgedetten gyári munkások.** Az ó-budai hajógyár munkásai már régóta békétlenkednek a kevés kereset miatt és csak kedvező alkalomra várnak, hogy a sztrájkot tudtára adják a gyárigazgatóságnak. A sztrájkot intéző bizottság már hetek óta készíti elő a sztrájkot és minden jel arra mutat, hogy a munkások még e héten beszüntetik a munkát. A hajógyár igazgatósága ma kora reggel segélyért fordult a főkapitánysághoz, mert attól tartott, hogy nagyobb zavargások lesznek. Rudnay főkapitány intézkedett, hogy egy szakasz rendőr vonuljon ki és szállja meg a gyártelepet. Nyolcz óra felé vonult ki a rendőrség, de semmi dolga sem akadt, mert a munkások rendszeren munkába állottak és semmiféle rend-

zavarást nem okoztak. A készülendő sztrájkra az szolgáltatott okot, hogy a munkások nyolcz óra munkaidő helyett tíz órát akarnak naponta dolgozni, hogy többet keressenek. Az igazgatóság azonban nem teljesíti kérésüket és ragaszkodik a nyolcz órai munkaidőhöz, azzal a megokolással, hogy a jelenlegi munka és munkaslétszám mellett csak nyolcz órán át foglalkoztathatja a munkásokat, meghosszabbított munkaidő mellett azonban kénytelen lenne a munkások egy részét elbocsátani. Az igazgatóság kijelentette a munkásoknak azt is, hogy ragaszkodik ahhoz, hogy a munkások a nyolcz órát egyhuzamban és pedig reggel hat órától délután két óráig dolgozzák le. Délután két órától pedig szerezzenek maguknak esetleg más gyárban munkát és úgy biztosítsák existenciájukat. A munkások azonban erről hallani sem akarnak és az igazgató holnapi végleges válaszáig teszik függővé további magatartásukat.

— **Ós-Budavára főpróbája.** Ós-Budavárán e hónap 14-én lesz a főpróba. A műsor, melyet a főpróba meghívott közönség végig élvezhet, a következő: Délután 4 órakor a magyar királyi honvédeknek hangversenye a Szent György-téren; 4 órakor a 38-ik császári és királyi gyalogezred zenekarának hangversenye a Mecsset-téren; 4 órakor Gaetano Colucci olasz tarantella-társulatának előadása a Corvin-téren; 4 órakor a gyermekjátékszínhely megnyitása; 4 órakor Rácz Gyula zenekara a Corvin-téren; 6 órakor Behrends léghajóművész és Calvarini repülőernyő-művész bemutatója. A léghajó megtöltése és felbocsátása; 6 órakor „Ós-Budavára” házi zenekarának hangversenye a Corvin-téren.

Esti 7^{1/2} órakor: I. Varieté-előadás a Corvin-téri nyílt színpadon. 1. Magyar kuplák, előadják Springer és Glinger urak. 2. Mamadoo és Aisha jongleur-mutatói. 3. Marcello és Millay angol burlesque. 4. Magyar dalok és tánczok. Előadja Palugyai Irma kisasszony az ének- és tánczkarral. 5. Newsky Roussotine orosz ének- és táncz-társulatának előadásai.

Esti 9^{1/4} órakor: II. Varieté-előadás a Corvin-téri nyílt színpadon. 1. Magyar kuplák és tánczok, előadja Palugyai Irma kisasszony, az ének- és tánczkar. 2. Les Mystres de Paris, francia „utcai énekesek”. 3. The 2 Haytons, angol excentrique. 4. Roland Katharina kisasszony tűztáncza. 5. Magyar kuplák, előadja Springer ur. 6. Campbell, angol duett.

— **Zimándiék ellen.** A nagyváradai jogakadémia ifjúsága — mint levelezőnk jelenti — e hónap 9-én közgyűlést tartott, melyen a Zimándi-Zelenyák-féle ügyvel foglalkozott. Ebben az ügyben az ifjúság a következő határozatot hozta:

A nagyváradai királyi jogakadémia polgársága undorral és a legnagyobb meghoránkozással fordul el attól a két hazaárulótól, akik Kossuth apánkat, édes magyar hazánk megváltóját a leggaládabb rágal-makkal illeték s kivétközve emberi formájukból, hiénák módjára azt a sirt dulták fel, melyre naponkint a nemzet millióinak hálakönye hull. Isten minden vétet megbocsát, de a hazaárulást soha!

— **Öngyilkos főmérnök.** Békési tudósítónk távirtozza: Nagy feltűnést kelt az egész vármegyében Kikinday Cázárnak, a hosszufoki ármentesítő társulat főmérnökének az öngyilkossága. Kikinday a partvédelmi vonalon egy őrházban, ahol kis szobáskája volt, katonai szolgálati fegyverével jobb halántékába lőtt és azonnal meghalt. Reggel az őr bezörgetett hozzá és miután választ nem kapott, betört az ablakot. Ekkor látta meg a főmérnök véres holttestét. Az öngyilkos négy levelet hagyott hátra. Zachariás társulati igazgatóhoz írt levelében öngyilkossága okául azt írta, hogy szellemi tehetsége elhagyta, károkat okoz a társulatnak és ezért meghalt. Tény az, hogy újabb beton-tervei nem sikerültek és e miatt már hetek óta el volt keseredve. Családi élete boldog volt. Egyik levelében azt írta, hogy nejét és három gyermekét az imádásig szereti. Vagyonai viszonyai rendezettek voltak és hivatali ügyeit példás rendben találták. Kikindai nagyon népszerű ember volt és öngyilkossága széles körben keltett részvétet.

— **Kivégzés Dolnya-Tuzlán.** A múlt ősszel rablőgyilkosság történt Bosznia vadregényes községében, Dolnya-Tuzlán. Egy Tischler nevű korcsmáros házába éjjel betörték és a korcsmároson, valamint feleségén és ezeknek nagyobbik leánygyermek-

kén rettenetes sebeket ejtettek. Tischler és leánya megmenekült a haláltól, az asszony azonban meghalt. Az ottani csendőrségnek hamarosan sikerült a tettest egy Sándor János nevű gyári munkás személyében elfogni, ki a véres tettet azért követte el, hogy Tischleréket pénzüktől megfosssa. Az ítéletet, mely kötélt általi halálra szólott, a múlt héten hajtották végre Sándoron Dolnya-Tuzlán.

— **Luxuskirándulás Konstantinápolyba.** A me-netjegyiroda a pünkösdkor közlekedő különvonatának menetrendjét, mint beműnkét értesít, olykép változtatta meg, hogy az Budapestről nem a reggeli órákban, hanem csak déli felé fog indítani. — Utalunk különben a nevezett iroda mai „Nyitlér”-i figyelmeztetésére.

— **Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Hayek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „Vadászházhoz.”**

— **Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk** ezinházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

— **Kerékpártörzsde** nyílt meg ma Erzsébet-körút 58. sz. Totis Arnold czég alatt, amely bámulatos olcsó áron adja a legjobb kerékpárokat, továbbá előnyös feltételek mellett cserél be használt gépeket ujakra, ad és vesz régi és új gépeket.

— **Megtakarítás a lábbellaknál.** Joggal nevezik a Fernolendt István bécsi czég által 66 év óta a világ minden részébe bevezett cipőfény mázt „a világ legjobb fény mázának”. Ezt a fény mázt sok kiállításon a legelső kitüntetésekkel jutalmazták, az az előnye, hogy a lábbelinek szép, mélyfekete fényt ad és a bőrt megőrzi. Ez a körülmény pedig a gazdálkodásban nagy fontosságú s ezért arra ügyeljünk, hogy kizárólag „Fernolendt-féle” cipőfény mázt, színes cipőinkhez „Fernolendt-féle fény krém” vásároljunk Fernolendt István 1832. óta fennálló cs. kir. szab. gyárából Bécsben, az értéktelen utánzatokat, melyeknek száma nagy, pedig utasítsuk vissza.

Vendéglősök kongresszusa.

Debreczen, május 11.

A szállodások, vendéglősök és kávéosok az ország minden részéből Debreczenbe sereglettek, hogy megalakítsák az országos nyugdíjegyestületet. A budapesti vendégek tegnap este Gundel János, a budapesti ipartársulat elnöke vezetésével érkeztek ide.

Tegnap este ismerkedési estély volt az „Angol királynő” szállóban. Számos felköszöntő hangzott el.

A kongresszus ma reggel 8 órakor kezdődött az Arany Bika disztermében, Boczkó Sámuel diszelnök, rendőrfőkapitány elnöklése alatt.

Elnök megnyitván a gyűlést, ismertette a kongresszus emberbaráti céljait.

Hauer Bertalan debreczeni szállodás üdvözölte az ország minden részéből összesereglett vendégeket.

Ezután Boczkó Károly, a gyűlést vezető elnök mondott beszédet, melyben ismertette a nyugdíj-intézmény történeti előzményeit, valamint a Budapest 1897. július havában megtartott kongresszus óta végzett munkákat. Elsorolta azután a panaszokat. Boszantó, ugymond, hogy a vendéglősök a belügyminiszter rendelkezésére napról-napra nagyobb bírságot fizetnek a záróra be nem tartása miatt. Másik baj, hogy a pénzügyminiszter a regale, fogasztási stb. állandó adóemelésről gondoskodik és most is olyan törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, amelyben a söradó fölemelését javasolja. Fölpanaszolja, hogy akárhány pénzügyigazgatóság egyeztetve sutba dobja a törvény ama világos rendelkezését, hogy italmérési engedélyek a lakosság árnyához és a helyi forgalom esetleges emelkedéséhez képest, 500 lakosra csak egy italmérési engedély adható és néhol, mondjuk, bona fide 50—60 lakosra is ad egy-egy italmérési engedélyt.

Majd kifejtve a nyugdíjintézet fontosságát megkezdik a tanácskozást.

Dr. Benedek János bejelenti, hogy a múlt év július 8-án tartott országos kongresszus értelmében a szállodás-, vendéglős-, kávé-, korcsmáros-ipar és ezen iparágak alkalmazottai foglalkozásának képesítéshez kötése tárgyában a holnapi vendéglős kongresszuson Glück Frigyes megteszi előterjesztését, azért ajánlja, hogy ez a mai napirendről levétessék.

Dr. Benedek indítványát elfogadták.

A fentartó bizottság elnöke, Nérey Dezső tartotta meg ezután beszámolóját a nyugdíj-egyletre vonatkozólag. Részletesen és kimerítően tár-

gyalta a bizottságok működését, a miniszterrel folytatott tárgyalások eredményét, a nyugdíjtervezet kidolgozását, az alapszabályok megerősítését stb. Gundel János indítványára a kongresszus elismerését és köszönetét fejezte ki az előadónak munkásságukért. Végül elhatározták, hogy a nyugdíj-egyesület jövő évi közgyűlését Nagyváradon tartják meg.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Hírek a Népszínházról.** A Népszínház heti műsora akként változik meg, hogy holnap, csütörtökön este a „A két tacsó” helyett „A baba” kerül színre. Blaha Luiza legközelebb megkezdí nyári szünetét s már csak néhányszor fog fellépni a Népszínházban. Így Verő György látványos színművében, az „1848”-ban pénteken játsza utoljára a szünet előtt Eszter szerepét; vasárnap délután pedig Konti operettejében, a „Talmi hercegnő”-ben lép föl.

* **Wagner Siegfried affaireje.** Németország zenészkörét most egy érdekes affaire foglalkoztatja. Wagner Siegfried, mint ismeretes, egy „Bärenhäuter” című új operán dolgozik. Most Darmstadtban egy dr. Wette nevű író, aki különben sógora Humperdincknek, a „Jancsi és Juliska” szerzőjének, kijelenti, hogy Wagner ezt a szívet „eltulajdonította” tőle. Humperdinck ugyanis Wagnerrel bizalmasan közölte, hogy Wette a „Bärenhäuter” című meséből operaszöveget csinál és hogy egy darmstadti komponista, Mendelssohn zenét ír hozzá. Erre Wagner — úgy mondják ellenfelei — nyomban hozzálátott ugyanennek a tárgynak a földolgozásához. A nagy bayreuthi mester fia most felel a támadásokra. Ő úgy adja elő a dolgot, hogy még 1895. tavaszán hallotta Thode heidelbergi tanár nejétől, hogy Humperdinck eredetileg meg akarta zenésíteni Grimmek két regét, közte a „Bärenhäuter”-t, de utóbb e tervről lemondott. Erre aztán ő (Wagner) komponálta meg ezt a mesét és amikor az első felvonással elkészült, tudatta is ezt levélben Humperdinckkel. Csak erre a levélre írták meg neki aztán, hogy dr. Wette is csinált ilyen librettót, Mendelssohn pedig zenét komponál hozzá. Wagner tiltakozik az ellen, mintha őt a legkisebb szemrehányás is érhetné. Különben utal arra, hogy már nagyon sok szívet, mint a „Lohegrin”-ét, „Tannhäuser”-ét, a „Szevillai borbély”-ét egyszerre több is megzenésítették.

* **Magyar színész a külföldön.** Szóhner Irén, a budapesti színi-akadémia volt növendéke, aki utóbb Bécsben folytatta tanulmányait Lewinszky-nél és a Josefstädter Theaterhez szerződött, most egy társasággal művészi körutra indul Berlinbe, Hamburgba és Hannoverbe. A körutat a berlini Thalia-színház igazgatója, Peiser rendezi.

* **A Magyar Színházról.** Loie Fuller, a szerpentin-tánczos kisasszony még kétszer lép fel: holnap csütörtökön az „Utazás egy apa körül” című darabban és pénteken a „Gésák”-ban. Az „Eduard pöre” című bohózat bemutató előadása szombaton lesz.

* **Rózsaserdő a színházban.** Rostand színműve, a „Cyrano de Bergerac”, azóta, hogy Párisban oly szenzációs sikert aratott, diadalmasan járja be egész Európát. Most Brüsszelben volt a premiéreje és elsőrendű színházi eseménnyé nőtte ki magát. A Galeries-színházat az igazgatóság valóságos virágokertté alakította át. Pírozás és fehér rózsákból font guirlandeok szegélyezték a páholyok és az erkélyek párkányzatát. A karmesteri szék előtt a rózsalánczok hatalmas virágkoronává egyesültek és rózsákból volt kirakva a szerző neve: Rostand. A darabnak óriási sikere volt.

* **Operette-divából operanékesnő.** Réthy Laura asszony, aki, mióta a Népszínházról megvált, a vidék előkelő színházainak volt primadonnája, most ismét visszatért a fővárosba és drámai operanénekese névvel készül. Merli olasz mesterral tanulja szerepeit. A nyáron vidéki vendégszereplésre megy, az őszzel pedig, mint egy könyvatos lap írja, a királyi Operában mutatkozik be. Közelebb Eperjesen, Nagy-Szebenben, Kassán, Munkácsban és Egerben fog vendégszerepeit.

FŐVÁROS.

(Uj gyűjtés a szabadságharcz szobrára.) A régóta tervezett fővárosi szabadságharcz-szobor ügye évek óta egyetlen lépést se haladt, mert az együtt levő 240,000 forint valami monumentálisabb emlékműre nagyon kevés. Most azt a javaslatot tették a szobor-bizottságnak, hogy krajczáros gyűjtést rendezzen az ország összes iskolájában a szobor céljaira. Minden tanuló hetenkint egy-egy krajczárt adjon és így egy esztendő alatt negyedszáz ezer forinttal gyarapodik a szobor-alap.

(A jövő évi választók.) Az országgyűlési képviselők választására jogosultak névjegyzékét az összeíró küldöttségek május 31-ikéig kötelesek befejezni. Fölhívja ennélfogva a polgármester a főváros területén levő összes nyilvános és közzintézetek, részvénytársaságok, vállalatok és egyesületek igazgatóit, hogy választó jogosultsággal bíró, helyben lakó alkalmazottjaiknak névjegyzékét, az országgyűlési képviselő-választó kerületek szerint összeállítva, hozzá legkésőbb május hó 20-ikáig küldjék be. A jegyzékben feltüntetendő az illető neve, állása, fizetése, lakása és életkora. Nem magyar állampolgárok és olyan magánhivatalnokok, akik, bár magyar állampolgárok, de évi fizetésük 700 forintnál kisebb, a névjegyzékbe föl nem vehetők.

(Olcso kenyér.) Nincs nap, amelyen a kenyér-kérdés szóba ne kerülne. Hol a társadalom bizonyos rétegei, körei, hol a főváros különféle közéleti tényezői tanácskoznak, határoznak a dolog fölül. A tanácskozás megtörténik a zöld asztal mellett, a határozatok megerősítetnek a petíciókban, jegyzőkönyvekben, le- és föliratokban, a kenyér ellenben marad olyan rossz, amilyen volt, legfőkébb az ára javul, de ez aztán rohamosan. A külföldi és a vidéki ember csak csodálkozik, hogy lehet Budapesten oly aránytalan rossz és oly aránytalan drága a kenyér, mikor a világ legjobb buzáját a budapesti malmok őrlik. Mert arra nincs szabályrendelet, hogy a pékek milyen tápláló erejű lisztből, mennyit kötelesek a kenyérsütésre használni. Társadalmi mozgalom indult most meg a baj orvoslására s úgy látszik, eredménye is lesz. Megalakult a budapesti polgárok kenyérsütő szövetsége. Az angyalföldön van a sütőtelepe, amelyen naponként hatezer darab kiváló egészséges és a mostaniaknál különként három-négy krajczárral olcsóbb kenyér készül. A gabonát is ott őrlik meg a sütőtelepen és a munka legnagyobb részét gépekkel végzik. Ez tisztább is, olcsóbb is, mint a péklegények kezemunkája. Az új kenyérből ma két tiszteletpéldányt küldöttek be hozzánk. Rögtön megvizsgáltattuk szerkesztőségünk néhány tagjával és a kenyér közigazgatási bejárására kiküldött társaink egyhangulag kiválóan jónak találták a kenyeret. Ez az új vállalkozás közelebb viszi a megoldáshoz a kenyérkérdést.

(A csitadella átadása.) A gellérthegy csitadella tulajdonképpen már rég a fővárosé, de a katonaság még most is megszállva tartja. Az átvételi szerződésben ugyanis ki van kötve, hogy a csitadellát csak akkor kapja meg a főváros, ha erődjellegét megszünteti. Herczeg Lódkovitz hadtestparancsnok ma átvette a fővárosba, hogy mielőbb szüntesse meg a csitadella erődjellegét s azt javasolja, hogy ne csakánnyal bontassa meg a főváros a falakat, hanem bizza az erődjelleg megszüntetését az utászokra, akik 2600 forintért elvégzik. Lódkovitz megígérte, hogy június hónapban a szükséges utászcsapatot a fővárosnak rendelkezésére bocsátja.

VIDÉK.

* (Az oldalfegyver ellen.) A rád-ról táviratozzák: A városi közgyűlés elhatározta, hogy a katonai oldalfegyvernek szolgálaton kívül való viselésének betiltása végett az országgyűléshez feliratot intéz.

* (Szabolcs vármegye közgyűlése.) Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága báró Feilitzsch Berthold főispán elnöklése alatt Nyíregyházán ma tartotta meg tavaszi rendes közgyűlését. A főispán a gyűlés megkezdése alkalmával bejelentette, hogy az uralkodó-családot Natália főhercegnő elhunytával grász érte; javaslatára emlékeztet jegyzőkönyvleg megörökítik és Frigyes főherceghez

részvétíratot intéznek. Az alispáni időszaki jelentés felolvasása után Bory Béla bizottsági tag indítványára Mikecz János alispánnak, a szocializmus elfojtása alkalmával tanusított buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Majd a gróf Buttlér-féle Ludovica-akadémiai alapítványi helyet töltötték be. Nagyobb vitát keltett Kállay András volt főispánnak az az indítványa, hogy a tisztviselők fizetésének felemelése céljából kétszázalékos megyei pótdát vessenek ki, az indítványt négy szavazattal elvetették.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **A gellérthegy rablógyilkosság.** Fuchs Mátyás és Hegyi Károly bűnyegében ma mondott ítéletet a királyi kuria. Az eset, mely annak idején érthető szenzációt keltett, eléggé ismeretes. A két elzárított kereskedősegéd, Fuchs és Hegyi kicsalták a Gellérthegyre Appel Lajost, Appel ékszerész fiát. Becsülták ott egy kunyhóba s kövekkel agyonverték. Pénzét, ékszereit pedig elrabolták.

A budapesti királyi törvényszék gyilkosság és rablás bűntette miatt Fuchs Mátyást életfogytiglani, Hegyi Károlyt tizenkét esztendői fegyházra ítélte el. A királyi tábla Hegyi Károlyra helybenhagyta az elsőbírói ítéletét, Fuchs Mátyást azonban kötéshalálra ítélte.

A bűnygygyel Czorda Bódog elnöklése alatt Schédius Lajos előadása alapján az első bíró tanács foglalkozott. Tagjai: Barthodeiszky Gyula, Sebestyén Mihály, Mikó Miklós, Nedeczky Ödön és Hieronymi Béla.

A kuria részben megváltoztatta a királyi tábla ítéletét és a halálbüntetés helyett Fuchs Mátyást életfogytig tartó fegyházra ítélte, azzal a kiegészítéssel, hogy az elítelt a gyilkosság idején már betöltötte 24-ik életévét. A másik vádlott, Hegyi Károlyra nézve a kuria helybenhagyta az elsőbírói ítéletét s ebből nyolcz hónapot kitöltöttnek vett. Fuchsnál a kuria azt vette enyhítő körülménynek, hogy ő volt, aki felfedezte az elrablott ékszerek holleitét.

— **A megszőkött albiró.** Dr. Gallovich Viktor, a megszőkött albiró ügyében az ügyészség mint fegyelmi vádhatóság még márcziusban beadványt intézett a királyi tábla fegyelmi tanácsához, amelyben tudvalevőleg a fegyelmi vizsgálat megindítását kérte. A fegyelmi tanács erre hirdetést tett közzé a hivatalos lapban, amelyben fölhívja Gallovichot, hogy a hirdetés közzétételétől számított harmincz nap alatt jelentkezze a fegyelmi tanács elnökénél és egyuttal kirendelte ügygondnokául dr. Horánszky Dezső ügyvédet. A kitűzött harmincz napi határidő most letelt, anélkül, hogy Gallovich életelt adott volna magáról. Az ügyészség tehát most ujából beadványt intézett a fegyelmi tanácshoz, amelyben szorgalmazza a fegyelmi vizsgálatot.

— **Tarnóczy Gusztáv bűnpöre.** Ma hirdették ki a királyi kuria ítéletét Tarnóczy Gusztáv ellen abban a bűnpörben, amelyet az Amerikába szökött tékozló gavalier, Lazarovics Mihály panaszára tettek folyamatba. A kuria tudvalevőleg helybenhagyta az elsőbírói ítéletét.

— **Pállik Béla contra Esterházy Miklós.** Pállik Béla festőművész már régebben keresetet indított a budapesti törvényszéknél, huszezer hat-száz forint erejéig, gróf Esterházy Miklós ellen. Keresetében előadta, hogy a gróf őt 2400 forint, majd 3000 forint évi fizetéssel és szabad lakással, holtig udvari festőjének szerződtette, őt bízva meg festő-iskolájának s a tatái színháznak vezetésével is. Két évig volt a gróf szolgálatában, mikor ez őt hirtelen elbocsátotta. Ebből támadt aztán kártérítési igénye. Megtetszett ugyanis a grófnak két fali festménye: a „fraknői vár” és a „nordkircheni kastély”, amelyekért 20,000 forintot követelt Esterházytól, aki azt állította, hogy a festményeket rendes évi fizetése ke-

retén belül tartozott kiállítani. Így vélekedett a két első bíróság is, de a kuria feloldotta az ítéletet. Az újabb tárgyalás után a törvényszék elutasította keresetével Pálfi Bélát, aki a királyi táblához felebbezett. A királyi tábla ma foglalkozott ügyével s igényeit jogosoknak találva, részére tizenkétezer kétszáz forintot ítél meg s kötelezte gróf Esterházyt 1209 forint perköltség megfizetésére.

— A szép asszony gondnoksága. Megirtuk, hogy a budapesti törvényszék báró Splényi Árpádnét, született Freistädler Flórát pazarlás miatt gondnokság alá helyezte. Freistädler Flóra kérelmére a törvényszék nemrég kimondta a gondnokság feloldását s a királyi tábla ma helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Zsarolók szövetkezete.

Egy zsaroló-szövetség ellen hozott vádhatározatot a napokban a budapesti büntető törvényszék. Öten kerültek vád alá, nagyon különös kompánia. Egy hentes és egy hentesné van a büntetőszövetségben, továbbá két állítólagos hírlapíró és egy állítólagos magánzónó. (A hírlapírók csak olyan hírlapírók, mint amilyen magánzónó az állítólagos magánzónó, kinek éppen az a mestersége, hogy ne legyen magánzónó.)

Az érdekes ügyben hozott vádhatározat így szól:

28413. szám

Btö 1898.

Ó Felsége a király nevében!

A budapesti kir. büntető törvényszék zsarolással vádolt Tóth Imre s. t. bűnügyében a kir. ügyészség 11401/98. számú indítványa folytán következőleg

Végzett.

A kir. törvényszék vád alá helyezi a Btkv. 351. §. alapján zsarolás vétsége miatt:

1. Tóth Imre keresetesi születésű 37 éves nőst hantest.

2. Schnitzl Károlyné budapesti születésű 61 éves férjes hentesné.

3. Barabás Albert kolozsvári születésű 33 éves nőlen hírlapíró.

4. Gerő Menyhért egri születésű 39 éves nőlen hírlapíró.

5. Lévai Groszmanné Regina budapesti 56 éves magánzónót — ezenfelül a büntető törvénykönyv 315. szakasza alapján hamis tanúzás bűntette miatt 1. Tóth Imrét és 2. Schnitzl Károlynét, Baumgarten Armin és Vogler Ignác irányában a zsarolás miatt folytatott eljárást megszünteti

mert:

Tóth Imre szerelmes leveleket váltott Vogler Józsefnek. Vogler Józsefné Schnitzl Károlynénak a menyé, Tóth Imre pedig Schnitzl Károlynénak az üzlettársa.

A szerelmes levelek váltása folytán Tóth Imre birtokában volt Vogler Józsefné néhány levelének, melyeknek közlésétélle alkalmas lett volna Vogler Józsefnét a közmegegyezésnek kitenni.

A vizsgálat adatai szerint vádlottak természetesen szövetkeztek arra, hogy Vogler Józsefnétől s a nejének viselt dolgaiba beleavatott férjétől 1000 forintot csikarjanak abbéli fenyegetéssel, hogy nemfizetés esetén ama szerelmes levelek hírlapilag közzé fognak tétetni.

E végből első ízben Barabás Albert és Gerő Menyhért, másodízben Lévai Regina jelentek meg a Vogler József házában s a Vogler-házastársaknak a leveleket 1000 forintért megvételre kínálták.

E kiküldetésben a Tóth Imre és Schnitzl Károlyné megbízásából jártak el.

E tényállás bizonyítékaként szolgálnak Barabás, Gerő és Lévainé abbéli beismerése, hogy ők Vogleréknek jártak, s ezen szerelmes levelek ügyét szóba hozták, de egyéb indokuk az érintkezésre Voglerékkel nem is lehetett; továbbá Baumgarten Arminnak a vallomása és Vogler József s neje előadásai, végül az, hogy Tóth Imre és Schnitzl Károlyné megbízása nélkül Barabás, Gerő és Lévainé sem a levelek létezéséről nem tudhattak, sem azok iránt nem érdeklődhettek volna.

A tevékenység természetűsége, a cél egyetemes vádlottak cselekményeit egységesen foglalják össze s azért ők — ellérőleg a vádindítványtól, a 351. §. alapján zsarolás vétsége miatt mint tettesek voltak vád alá helyezendők.

A vizsgálat nem nyújt adatot, hogy a zsarolásban Baumgarten Armin és Vogler Ignác tervleges részt vettek volna.

1897. április havában a közösen üzletet folytató Tóth Imrénak és Schnitzl Károlynénak pénze

lérén szükségük, Tóth Imre 8 darab ékszerét átadta Vogler Józsefnek, hogy azt zálogosítsa el s a zálogösszeget neki adja át.

Vogler az ékszerekért 280 forintot kapott s ezen összeget s a 3 darabra vonatkozó zálogbírcazt legott átadta Schnitzlénak, ki a 280 forinttal a köbányai takarékpénztárban fizetést teljesített, a 3 darab zálogbírcazt pedig Tóth Imre még 1897. október vagy november havában Schartner Ignácnak adta 60 forint kölcsönösszeg biztosítására zálogba.

Mégis Tóth Imre Vogier az ékszerek kiadása, esetleg 435 forintot érteke iránt 1897. szeptember 15-én beperelte és e perben 1897. december 3-án 6 felperesként Schnitzléné tanuként eskü alatt kihallgattatván, azt vallották, hogy az ékszerek zálogértékét nem kapták meg — tehát hamis tanuvallomást tettek.

Kelt Budapesten, a budapesti királyi büntető törvényszéknek 1898. április 22-én tartott üléséből.

Zaitvay s. k.
elnök.

Kirvanich s. k.
jegyző.

SPORT.

+ Vívó-akadémia. Santelli Italo, a Magyar Athletikai-Club és a Wesselényi Vívó-Club mestere és tanítványai e hónap 14-én este 7 órakor a székes fővárosi Vigadóban nagy vívóakadémiát rendeznek. A rendkívül érdekes mérkőzésekben hazánk legjobb amatőrjei fognak részt venni, köztük Iványi Gyula, dr. Porteleky László, Mészáros Ervin, Matlaskowsky István, Kinnach László, Mészáros Loránd és még számosan. A vívóakadémián egy-utal Santelli vívótermében lefolyt előzetes kard- és vitór-assant-k döntő küzdelmet is meg fogják tartani. Jegyek válthatók a Magyar Athletikai-Club pénztári irodájában, VIII. Eszterházy-utca este 6—8-ig és a mérkőzés napján a helyszínen.

+ A Henckel-verseny. A német Henckel-versenyt, mely hétfőn került dűlőre, a litg old nyerte meg Riff-Raff ellen.

+ Crampon. Festetich Taszilo derbyjelöltje, holnap a háromévesek államdíjában nem fog indulni, ez esetben Gaspilleur elsőrangú esélyllyel bír a futamban.

+ Doria. Péchy Andor derbylova, Doria, holnap nem fog futni. Valószínűleg a Király-díjban fog ismét megjelenni.

+ Busseri. Dreher Antal Busseri-je, mint utólag értesülünk, holnap távol marad a Kanczadijbol.

Budapesti tavaszi versenyek.

(Negyedik nap.)

A holnapi nap főeseménye a kanczadij, melyben a hároméves kanczák kiválóbbjai fognak egymással megmérkőzni. A valószínű indulók ezek:

Nur neune	lovagolja Adams
Komámasszony	Barker
Elly	Park
Prosa	Sharpe
Cousine	Smith
Nyilváry	Hyams
Meayecske	Grimshaw
Franczia mulató	Cleminson
Weatherbound	?
Forgószél	Wilton

A legjobb ezek között Komámasszony, mely tavaly a Henckel-Memorial-t jó lovak ellen aránylag nagy súly alatt nyerte meg. E futamban Meayecske, Weatherbound és Cousine helyezzelelűl futottak. Komámasszony tehát ezeket tartja. Franczia mulató az idén jó formát mutatott, de még sem bír a kellő klasszissal.

Legméltoőbb ellenfele még Komámasszonynak a vele egy istállóban levő Nur neune, melyről a legjobb híreket kolportálják. Mi azonban mégis azt hisszük, hogy a holnapi kanczadijat

Komámasszony

fogja megnyerni. A második helyért Nur neune és Elly küzdhetnek.

A többi futamokra nézve tipjeinkre hivatkozunk:

- I. Sorgenkind—Darlington—Georgetta.
- II. Gaspilleur—Doria—Góhár.
- III. Komámasszony—Nur neune—Elly.
- IV. Or-dur—Rachs.
- V. Románcz—Illusion—Deaf és Dumb.
- VI. Arkangyalát—Hozom—Passable.
- VII. Rladó—Milne istálló—Rege.

EGYESÜLETEK.

* Budapesti levegője. A közegészségügyi egyesületben ma délután érdekes felolvasást tartott dr. Richter a főváros levegőjéről s azokról a tényezőkről, melyek a levegő mikroba-tartalmát befolyásolják. Nagy befolyással van a levegő baktériumtartalmára — mondja dr. Richter — az utcaburkolata, kövezési módja. A faburkolat nedvszívó tulajdonságánál fogva könnyen korhad s ilyenkor rendkívül sok penész jut be a környező levegőbe. A vizsgálatok szerint a fűdő-utca faburkolata fölött 500 penész, az Andrássy-uti burkolat némely helyén 300—400 penész van jelen a levegő egy literében. Rendkívül lényeges a por s annak minősége. Hogy a főváros pora mennyire dus baktériumokban, kiviláglik számos kísérletről, melyeket a levegő baktériumtartalmára nézve sóprés előtt és sóprés után összehasonlítólág végeztek s melyek a por felkavarásával növekvő baktériumtartalomról tesznek tanúságot. Kiválóan felkavarják az utcák porát az éjjeli seprőgépek. A főbb forgalmi utak közül az Andrássy-uton 2400 baktérium és 700 penész, a Károly-köruton 4050 és 100, a kerepesi-ut sarkán 3500, a körut és Népszínház táján 3000 baktérium és 1050 penész volt kimutatható egy liter levegőben, holott sóprés előtt a baktériumtartalom csak 6—900 között ingadozott. Lényegesen csökkenti a levegő baktérium-mennyiségét az utcák öntözése. A sóprés felkavarja a port, az öntözés megköti. Az öntözés által a por a csatornába távozik s így igen kevés jut a levegőbe. Az öntözésnél a csővel való öntözés sokkal előnyösebb, mint a kocsival való öntözés, mert míg ez csak megköti a port, addig az el is távolítja. A legjobb levegőjavító módszer tehát az öntözés, mely a levegőt a por behatolásától mentesíti s különösen a cső-öntözés ajánlatos. A felolvasást nagy tetszéssel fogadta az előkelő közönség.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vaary Berta okleveles polgári iskolai tanítónőt a zilahi állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztály harmadik fokozatába segédtanítónővé nevezte ki.

Magyar név. Következő kolozsvári lakosok: Lang Frigyes, valamint kiskoru gyermekei Aladár és Irén Szepesvári, Mayer György, valamint kiskoru fia Rezső Málnásira, Schmiedt Sándor Turaira, Zauberer József, valamint kiskoru leányai Blume és Irén Zsoldosra, Vajst János Ferenczre, Kontunovics Antal Kúrtire, Lapusta István, valamint kiskoru gyermekei János és István Lovasra, továbbá: Zellnik József kocsári lakos Czelnaira, Kolombán Sámuel kilényi lakos, valamint kiskoru gyermekei Rozália, Sámuel, Mária, István és András Bárdócziara; a következő nagyszabasi lakosok: Steyer Venczel Szigetire, kiskoru Mildner Vilmos Malonyaira, Rzihoftzky Hugó Toldalagira, Szmoligovics Mihály Budaira, Schneider Kálmán kis-kapusi lakos Rákócziara, Stefan András nagy-borosnyói lakos Istvánfira, Neubauer Márton kolozsvári lakos Szalkaira, Róth János boiczai lakos Verese, Práger Frigyes kolozsvári lakos, valamint kiskoru leánya Julia Polgárra, Crucinu György boiczai lakos Karácsonyira, Barth János egerbegyi lakos, valamint kiskoru leányai Mária és Regina Bartára, Krempels György egerbegyi lakos, valamint kiskoru leányai Mária, Regina és Krisztina Kerepre, Schobel József nagyszabasi lakos Mátraira, Graef Mihály nagyszabasi lakos, valamint kiskoru leánya Vermesire, kiskoru Liethsel Mihály nagyszabasi lakos Lipcseire, Ungár Károly nagyszabasi lakos Ugronra, Kursinszky József sarkadi lakos, valamint kiskoru gyermekei Géza, Gyula, Margit, József és Sándor Kutasira, kiskoru Schmiedt Péter peezeszölösi lakos Szigetvárra, Trepán József pincezhelyi lakos Tolnaira, Tiedler Ferencz paksi lakos Karsaira, Michel Béla szászvárosi rendőrkapitány, valamint kiskoru gyermekei Rezső, Béla és Ernő Mihályira, Bienenstock Samu budapesti lakos Benkőre, Kohn Armin budapesti lakos, valamint Miklós és Katalin kiskoru gyermekei Sándorra, Löwenstein Bernát zágrábi lakos Lantosra, Graf Gyula dombóvári lakos Grófra, Iváncsics György dombóvári lakos, valamint kiskoru fia Ede Ivánfira, kiskoru Kohn Lajos, Laura és Miklós budapesti lakosok Kálmánra, Habinstroh Kálmán budapesti lakos, valamint kiskoru fia Rezső Szalmásira, Weiszberger Ábrahám budapesti lakos Váradira, kiskoru Goldstein Endre budapesti lakos Lászlóra, kiskoru Kaiser Imre beregszói lakos Vargara, kiskoru Weisz Géza veszprémi lakos Váradira, Guttmann Izidor budapesti lakos Gutira, kiskoru Rosenberg Ernő debreczeni lakos Molnárra, Zsulovics Ferencz kassai lakos Szederkényire, Róóz Sámuel békéscsabai lakos Rózsaira, Potucsek János losonci lakos, valamint kiskoru gyermekei Margit, Leontin és László Petőre, Zehan Mihály tordai lakos, valamint kiskoru gyermekei Miklós, Pártén, Mária, Iona és Julianna Zilahira, Czeszticzky János nyiregyházi lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Julianna, Gyula és Zsuzsanna Szilágyira, Pavlovics Jéfta nagybecskereki lakos Szabóra, Liczek János ochtinai lakos, valamint kiskoru gyermeke Janka Liczeire, Teplán István győrszigeti lakos, valamint kiskoru gyermekei Gyula, István Ida, Károly és Mária Héveire, Barti Ferencz vermezsi lakos Sávolyra, Jagyugya István róza-azent-mártoni lakos Pilisire, kiskoru Herdlein Jenő bács-baracskaí tanító Hertlendire, Lehner Ferencz vasvári lakos, valamint kiskoru János és Dezső fia Lendvára, kiskoru Singer Béla és Ede sővényházi lakosok Siklóra, magyarizotók vezetéknevüket helyigymenistari engedéllyel.

Pályázatok. A gyöngyösi állami gimnáziumnál 5 tanári állásra, a kassai királyi gazdasági intézetnél gazdasági segédkénti állásra, a fiumei felső kereskedelmi iskolánál egy 400 forintos ösztöndíjra van pályázatkiírdetve.

Árverések a fővárosban. Dr. Barta Gábor ing. VIII. kerület József-körút 40. szám, május 14. Weingrub Mihály ing. Damjanich-utca 35. szám, május 12. Póter Mór ing. VIII. kerület, Mária-utca 46. szám, május 12. Kövesi Nándor ing. VII. kerület, Erzsébet-körút 27. szám, május 14. Grossmann S. Adolf ing. IX. kerület, Dandár-utca 26. szám, május 14. Kroner Alajos ing. V. kerület, Ferencz József-rakpart 26. szám, május 12. Mautner Pál ing. V. kerület, Ferencz József-tér 6. szám, május 16.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

1895. április 15. A 4030 sor 53. számú Bazilika sorsjegy 1892-ben 6 forintot nyert.

H. H. Szolnok. A 2997. sor 6. számú Magyar vörös-kereszt sorsjegy 1886-ban 6 forintot nyert.

G. B. Ugra. A 69053 szám nyert 200 koronát.

Syrmiun. A 6801 sor 68. számú Bazilika sorsjegy 1897-ben 6 forintot és az 5596 sor 73. számú vörös-kereszt sorsjegy 1896-ban 6 forint 50 kr.-t nyert.

W. K. Nagyváradi. A 18637, 34453 és 43813 számú sorsjegyek egyenként 200 koronát nyertek.

N. K. Bustyabáza. A gyermekmenhely sorsjegyek húzást már közöltük lapunk április 3-ki számában. A protestáns szeretetházi sorsjegyek húzása június 15-én és szeptember 15-én lesz.

E. K. Dévaványa. — Dr. S. S. Zombor. — Karékpáros. Szegvár. A kolozsvári protestáns szeretetház-sorsjegyek húzása június 15-én és szeptember 15-én lesz.

G. Gy. Nagy-Szalonta. A mentősorsjegyek húzása május 27-én lesz.

Ny. L.-né, Szatmár. — H. J. Sp. L. Érsekújvár. — H. L. P.-Szt.-András. — 5388. sz. előfizető Siklós. — Cs. L. Jolsva. — 4433. sz. előfizető, Szeged. — S. S. Szolnok. — P. M. Erőműhelyfalva. — R. J. Gyula. — K. Ö. Márm.-Sziget. — Kr. A. Budapest. — Cz. Gy. Nagyszalonta. — Sz. A. Veszprém. — K. J. 51690. Budapest. — M. O. Nyírbátor. — Br. J. Ságvár. — T. F. Gödöllő. — M. M. Nagyszalonta. — J. T. Nagy-Bárd. — P. S. Eger. — T. F. Nagy-Károly. Sorsjegyeik nincsenek kizárva.

K. B. Kivánságához képest megismertetjük önnel Európa tengeri haderejét:

	Hajó	Ágyú	Katona
Nagy-Británia	467	2584	133.648
Franciaország	515	4876	61.929
Olaszország	340	1742	24.883
Oroszország	279	1795	29.845
Németország	91	1460	24.206
Ausztria-Magyarország	129	772	13.214
Törökország	66	253	14.369
Hollandia	100	674	9.918
Dánia	63	356	1.422
Svédország	58	252	5.521
Norvégia	55	203	581
Spanyolország	44	635	9.264
Görögország	41	191	3.165
Portugália	25	133	5.297
Románia	21	56	2.120
Bulgária	16	—	513

NYILT-TÉR.

UJ férfiruha
bérlet.

IFJ. DEUSCH MANÓ

elsőrangú szalon, saját műhelye.
Ferenciek-térén 7., I. em., (Bazár) A bérlet két évre költetik meg.

Példánál 31 frt 25 kr. 1/2 évi fizetés ellenében szállítók:
Szövetek szabad választás szerint.
A régi öltönyöket nem kell visszazárni.

Egyes ruhadarabokra is lehet bérletet venni, részletfizetés ellenében; készpénzfizetés mellett 5% scontó.

Figyelmeztetés.

A pünkösdi „Konstantinápolyi luxuskirándulásra” eddigelé már számosan jelentkeztek, úgy, hogy kénytelenek vagyunk a résztvevni szándékozókat a kitűzött határidőre,

május hó 15-re

figyelmeztetni, amelyet semmi körülmények között sem leszünk képesek meghosszabbítani.

Budapest, 1898. május 10-én.

Városi menetjegyproda.
(Hungária-szálló).

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, május 11. (Esti főzsde.) Osztrák hitelkészs. 302.60. Az irányzat névleg.

New-York, május 11. (C. T. B.)

	május 11. cents	május 10. cents
Buza májusra	177	191
„ júliusra	120 ¹ / ₂	122
„ szeptemberre	97 ¹ / ₂	96 ¹ / ₂
Tengeri júliusra	41 ³ / ₄	40 ³ / ₄

Chicago, május 11. (C. T. B.)

	május 11. cents	május 10. cents
Buza szeptemberre	91 ⁵ / ₈	90 ¹ / ₄
Tengeri szeptemberre	37 ¹ / ₂	36 ¹ / ₄

Mezőgazdaság.

Gazdasági egyesület a jégkartell ellen. A nyitrai megyei gazdasági egyesület igazgató választmánya a napokban tartott ülésében tiltakozott a biztosító társulatok jégkartellje ellen s elhatározta, hogy figyelmeztetni fogja a gazdák közönséget, hogy szakközvetítési eljárás esetén ne fogadják el a társulat által proponált elnököt, hanem kérelmezze az 1875. XXXVII. törvényezik 481. §-a értelmében az elnöknek a járásbíróval által való kinevezését, illetve a bírói szakértői szemlélet. Felkéri egyúttal a vármegye területén működő járásbírókat, hogy szakközvetítési eljárás esetén az egyesület által kijelölt gazdákat nevezze ki elnökökül.

Állattörzsi intézkedések. Az osztrák belügyminiszter folyó évi május 14-től kezdődőleg a Pest vármegye váci alsó és váci felső járásai ellen ragadós tüdőbőb miatt, továbbá a Szabolcs vármegye és Sopron város ellen sertésvesz miatt fentartott állatbeviteli tilalmat megszüntette, azonban a Nagyküküllő, Nyitra, Somogy vármegyék és Debreczen, Kecskemét és Páncsova városok területéről származó sertéseknek Ausztriába való bevitelét megtiltotta. Ragadós száj- és körömfájás miatt az osztrák kormány Magyarország ellen semmiféle állattörzsi korlátozást sem tart fenn, annál kevésbbé, mert a ragadós száj- és körömfájás Magyarországon igen csekély mérvben, mindössze nyolcz községben van elterjedve, holott Ausztriában e betegséggel 130 község van fertőzve.

Ipar és kereskedelem.

Fiumei kivitelünk. A múlt hónapban se állott be javulás a kivitelben, amely a rossz termés miatt egyre pang. A főbb kiviteli árukat tekintve, érkezett kivitel céljából a fiumei állomásra:

	1898. áprilisban	1897. áprilisban
m é t e r m á z s a		
Gabona	5181	26.688
Liszt	38.855	74.603
Cukor	19.383	73.871
Donga	94.009	91.258
Egyéb faneműek	184.104	170.971
Összesen kb.	400.000	511.000

Míg a cukor, liszt és gabonakivitel ijestően visszaesett, fakivitelünkben részben érvényre jutott már az amerikai kivitelnek a háború miatt bekövetkezett hanyatlása. A tengeren való kivitel is természetesen ugyanezek a konjunkturák befolyásolták. A fenti árukon kívül elhajóztak még Fiuméből tengeren: 5012 métermázsa magnésitet, 2834 métermázsa vasúti talpfát, 13.699 métermázsa cserkivonatot, 2442 métermázsa ásványvizet, 2336 métermázsa aszalt szilvát és gyümölcsöt, 1752 métermázsa kendermagot, 1954 métermázsa dohányt, 565 métermázsa sörárpát, 538 métermázsa babot és 693 métermázsa bort. Szinte fölösleges mondanunk, hogy mindeme áruknak kevés kivétellel Nyugateurópa, Angol, Francia-, Olaszország, Hollandia és Belgium volt a főpiacza. Csupán a cukor ment tulajdonilag Keletindia-ba és a Levantéba, továbbá a magnésit az Egyesült Államokba.

Kőbányai sertéspiac, május 11. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül sulyban) 57—58 krajczár. Közép (páronként) 300—400 kilogramm sulyban) 56—57 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 61—62 krajczár. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 59¹/₂—60

kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felül sulyban) 58¹/₂—59 krajczár. Közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 58—59 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 57—58 krajczár. Sertéslétszám: 1898. május 9. napján volt készlet 39.940 drb, május 10-én felhajtott 1188 drb, május 10-én elszállított 249 darab, május 11-ére maradt készletben 40.789 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 11. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvására 1898. május 10-én érkezett 350 drb. Készlet 588 darab, összes felhajtás 933 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 372 drb, elszállítottan maradt 566 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—58 krajczár, 220—280 kilós 59—60 krajczár, 320—380 kilós 55—58 krajczár, öreg nehéz 53—58 krajczár, malacz 35—40 krajczár. A vásár hangulata lanyha.

Budapesti sovány sertésvásár, május 11. (Pfeiffer Jakab és fia jelentése.) Jegyzéseink: Sertésvészen átment: 80—120 klgig 54—57 kr, 120—160 klgig 54—55 kr, 160—200 klgig 51—54 kr, sertésvészen át nem ment 80—120 klgig 40—43 kr, 120—160 klgig 41—43 kr, 160—200 klgig 42—44 kr. Az üzlet változatlan. Kőbányára szállítva 3 krajczárral többet fizetnek.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. A második osztálysorsjáték első húzása ma délelőtt volt. A kihúzott nyeremények a következők: 60.000 koronát nyert: 82528. 20.000 koronát nyert: 52012. 10.000 koronát nyert: 94359. 2000 koronát nyert: 49169. 1000 koronát nyert: 85631, 81084. 500 koronát nyert: 43562, 54429, 86706, 300 koronát nyert: 3647, 4142, 7174, 35159, 35207, 41443, 72091, 75533, 81970, 82974, 91778, 95589. 100 koronát nyert: 4626, 4360, 7347, 8283, 15666, 18486, 22018, 25970, 26094, 27314, 38662, 51102, 53155, 55243, 62410, 70675, 71088, 85906, 85885, 88823, 91395, 97782, 98277, 98021. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a 60.000 koronás nyeremény a 82528. számú sorsjegyre esett. Ezen sorsjegyet Gaedike A. főalrusító (Kossuth Lajos-utca 17. szám) adta el. Az első sorsjátéknál ugyanezen főalrusító a következő nyeremények kerültek ki: két nyeremény 20.000 koronával, egy 15.000, öt 10.000, kilencz 5000 és ötvenkilencz 2000 koronával.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 11.

Az izgalmas napok hosszú láncolata után végre a mai üzleti napot a nyugodtabbak közé sorozhatjuk. Árhullámozások voltak ugyan feles számmal, de egyenlegként úgy a készáruipiaczon, mint a határidőforgalomban alig állt be változás.

Délelőtt megpróbálták lanszirozni azt a hírt, hogy a Bácskában a vetéseken rozsa mutatkozik és ennek következtében fel is hajszolták a szeptemberi buza árát 11 forintra, de csakhamar lezárt ismét e határidő tegnapi nívaujára, miután nyilvánvaló volt, hogy e híresztelés nem lehetett egyéb „légből kapott koholmány” már azért is, mert az eddigi időjárás sehogysem kedvezett e parasztának. A vegetációsállapotról egyáltalában csak örvendetes jelek érkezték.

Gazdáink sietnek is azzal, hogy a mostani árakat elvárando termésük eladására felhasználják és miután másrészt a kivitel részéről főleg júliusi és augusztusi szállításra élénk a kereslet, már megkezdődött a gabonaforgalom fejlődött új gabonaforgalomban.

Igy elkelt ma ezer métermázsa új rozs, vecsési állomásra július 20-ig szállítva, 9 forint 50 krajczáron. Továbbá eladott a mezőgazdasági iparrészvénytársaság dunántúli bérletének terméséből 30 vagon búzát, augusztus 15-éig szállítva, 12 forinton, kaposvári állomárról. Tiszai állomásokról fizettek 76 kilogrammos minőségért jótállással 11 forintot, augusztusi szállítással. Végül több kisebb tételt kötöttek budapesti paritással 12 forintos (3 hónapos) ár mellett.

Az idei termékre nézve konstatalhatunk tehát élénk exportkeresletet, de mindig sine qua non feltételként a szeptember előtti szállítást, másrészt azonban nem tagadható, hogy a termelők sem ráterheltek. Ugy látszik tehát, hogy mindkét oldalról nem igen bíznak abban, miként az őszi hónapokban fenttarthatók lesznek majd a mostani árak.

Ami a készáru és az azzal szoros összefüggésben levő május-júliusi határidőket illeti, az effektív buza ez idő szerint ugyan még valamivel drágább.

gább a kérésnél, de hát a dolgok további fejlődésére nézve bizony csak tapogatóznak. Ma például a malmok nem igen buzgólkodtak a bevásárlás körül. Mostanában a lisztgyárak csak egy napról a másikra tengődnek; ha rendelések érkeznek, szívesen fizetnek magasabb árakat, azok hiányában pedig inkább pauszálnak. Nem lehet tudni, mi lesz a jövő hónap végéig, azonban annyi bizonyos, hogy ha a malmok néhány napig nem vásárolnak, hogy ez esetben a határidő sem tarthatja fenn mostani pozícióját.

Tengeri arányilag szilárd. Felemlítendő, hogy a júniusi határidőnek egy az ára a május-júniusi terminussal.

Átérve a külföldi piacokra, első sorban érdekes kimutatást közlünk az Egyesült Államok vegetációs viszonyairól, kiemelve, hogy ezt a tengerentúli tőzsdéken is csak a tegnapi fizet végével hozták nyilvánosságra, ennek tehát esetleg csak ma lehetne befolyása az áralakulásra.

A „C. T. B.” sürgönye szerint ugyanis a washingtoni mezőgazdasági hivatal tegnap tette közzé jelentését a vetések fejlődéséről. E kimutatás igen kedvező színben tünteti fel az Unio vegetációs állapotát és átlagban kitűnő eredményre enged következtetni, amely a múlt évi amugy is sikerült termést még felül fogja mulni.

Az őszi buzavetések állása az alanti részletezett kimutatás szerint május elsején az átlagos jó középtermés 80-5 százaléknak felelt meg, szemben a folyó évi április 1-én kitüntetett 86 százalékkal és a múlt évi május 1-én kimutatott 80-2 százalékkal.

Az őszi rozs állása május 1-én 94-5 százalékos volt, szemben az április elsejei 92-1 százalékkal és a múlt évi május elsejei 88 százalékkal, az 1896-iki 87-7 százalékkal és az 1895-iki 88-7 százalékkal.

A tavaszi búzával bevetett földek aránya a szokott területhez május 1-én 72-4 százalékos telt, szemben az 1897-iki 61-9 százalékkal, az 1896-iki 79-6 százalékkal és az 1895-iki 82-8 százalékkal.

Az őszi buza területe viszonyítva az 1896-iki ősszel bevetett földek területeihez, általában jelentősen nagyobbodott. Kansasban különösen feltűnő a gyarapodás, amennyiben 28 százalékos telt, de a keleti és déli államokban, valamint a Pacíficpart mentén is mindenütt észlelték az őszi búzával bevetett terület növekedését. Csak egyes államokban kisebb a bevetett föld a vetési munkák alatt beállott kedvezőtlen időjárás következtében, így Indianában 2 százalékkal, Ohio-ban 3 százalékkal, Jowában 1 százalékkal, Missouriban 13 százalékkal és Illinoisban 16 százalékkal.

A következő tabella feltünteti, mikép taksálták, százalékokban kifejezve, a főbb termelő országokban az őszi buzavetések állását az ideai és az előző évek május elsején:

	1896	1897	1898	1895	1894
Pennsylvania	96	96	64	93	90
Tennessee	95	93	93	90	70
Ohio	82	82	55	85	90
Indiana	87	61	85	87	90
Illinois	86	37	90	90	89
Missouri	88	54	81	90	83
Kansas	105	78	96	48	75
Kalifornia	25	97	100	97	52

Átlag 86-5 80-2 82-7 82-9 81-4

A legvérmesebb kilátásokra tehát Kansas állapota jogosít, míg Kaliforniában oly kedvezőtlenek az auspiciák, mint még sohasem.

Olvasva e jelentéseket, nem hallgathatjuk el, hogy odaát összehasonlíthatatlanul magasabb fokan áll a mezőgazdasági statisztika, mint Magyarországon. Reméljük, hogy e tekintetben nálunk is alaposan reformálják a gazdasági tudósítások lényegét, azok csoportosítását és közlését, úgy ami az eredeti jelentések megbízhatóságát, mint ami azok feldolgozását illeti. Különben is érdeklődéssel várjuk az e hét végén megjelenő újabb hivatalos jelentést saját mezőgazdasági állapotunkról, mert kilátásba helyezték a földművelésügyi minisztérium részéről, hogy az már százalékokban fejezi ki majd az egyes gabonaneműk terméskilátását.

A „Bradstreet” taksálása szerint az Unio gabonakészlete volt

	e héten	a múlt héten
buzában	29.826	31.042
tengeriben	32.592	34.796

Apadt tehát a buza készlet 1,216.080 a tengeri állomány 2,154.000 bushellel.

A washingtoni hivatal közli egyúttal, hogy a legújabb felvételek szerint az 1897-iki buzatermés az egész világon 2,214 millió bushelt tett, tehát 224 millió bushellel maradt az 1896-iki termés mögött. Ez eredmény különben nem tér el jelentősen az eddigi becslésektől.

Egyébként is úgy New-Yorkban, mint Chicagóban a tegnapi üzlet folyamán több jelenség arra mutatott, mintha az örületes emelkedés után reakció volna készülődés. A baisse-párt ismételve volt ura a helyzetnek és egyenlegként a későbbi határidők 6 és fél centsig terjedő árgyengülést tapasztaltak, csak a májusi terminus nyert újabb 5 centset. Kiemelendő különösen, hogy a kiviteli kereslet tegnap az amerikai kikötőkben teljesen pangott.

A mai szerdai forgalom New-Yorkban változatlan, csak júliusra 3 centssel magasabb, Chicagóban két centssel alacsonyabb árak mellett nyílt meg. A zárlati kurzusokat közgazdasági távirataink között közöljük.

Különben is ma Bécs, Berlin lanya irányt követett és Páris is valamivel olcsóbb árakat jelzett. Az angol piacokról éjjelig nem érkezett sürgöny-jelentés.

Az általános drágaság okozta izgalom természetesen nem csillapodott, ellenkezőleg még fokozódott mindenütt. Ugy halljuk, hogy egyes budapesti gyári telepeken — nevezetesen az ó-budai hajógyárban — béremelést követelnek a munkások, mert képtelenek megélni.

Ime a két dolláros amerikai buza visszahatása a külvárosi napszámos száraz kenyérére. Természetes, hogy a nemesszívű pékeknek, akik mindössze 100 perczentre dolgoznak, is van ebben részük, na meg derek Sartoryainknak.

Különben az összes európai kormányok alaposan foglalkoznak azzal a kérdéssel, miként lehetne a kontinentális piacokat teljesen emancipálni Amerikától. A legkalandosabb tervek merülnek fel e tekintetben. Angol és orosz oldalról azt indítványozzák, hogy az összes európai országok állami gabonáraktárakat létesítsenek, hogy hasonló kínos helyzetek, mint a jelenlegi, elő ne fordulhassanak.

Megmondottuk különben ismételve véleményünket az amerikai machinációkról, szem előtt tartjuk azonban, hogy végre is semminemű spekulációs mozgalom hatalmát túl nem becsülhetjük. Végre is az üzérkedés, ha még oly határtalan is, gabonát sem elő nem teremthet, sem el nem tűnethet a föld színéről.

Megemlítjük még, hogy a mai tőzsdén hire járt egy régi orosz gabona-cég bukásának, amelynek azonban piacunkkal nem voltak összeköttetései. A lezármoló iroda a következő liquidációs árfolyamokat állapította meg:

Buza	15.22 forint
Rozs	9.50
Zab	7.50
Tengeri	6.25

Buza.

Elkelt 12.000 métermázsa buza 10 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások búzában.

Mennyiség métermázsa-ban	6 vagy 12	származás	határidő-kint suly kilogramm-ban	minőség megjelölése	átadási hely	ár netto 100 kilogramm-ban	100 kg. átlag	késsz. vagy 8 hó
100	uj	Tiszavidéki	70	—	Budapest	16.50	16.50	8 hó
100	uj	—	77	—	—	16.10	16.10	—
100	uj	—	78	—	—	15.75	15.75	—
1100	uj	—	78	—	—	15.95	15.95	—
800	uj	—	75	—	—	15.60	15.60	—
100	uj	—	73	—	—	14.80	14.80	—
800	uj	pestvidéki	77	—	—	15.90	15.90	—
100	uj	—	78	—	—	15.75	15.75	—
200	uj	—	75	—	—	15.60	15.60	—
100	uj	—	75	—	—	15.60	15.60	—
250	uj	—	74	—	—	15.80	15.80	—
1400	uj	Féjermegyei	76	—	—	15.70	15.70	—
225	uj	—	77	—	—	16.00	16.00	—
400	uj	—	74	—	—	15.80	15.80	—
800	uj	—	74	—	—	15.40	15.40	—
800	uj	—	71	—	—	15.35	15.35	—
800	uj	—	72	—	—	11.00	11.00	—

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Minőség suly hektol-ban	100 kilogr. közp. ára forint	Minőség suly hektol-ban	100 kilogr. közp. ára forint
Tiszavidéki	74	15.35	75	15.55
—	78	15.35	77	15.80
—	78	15.95	79	18.10
—	80	—	—	16.15
Pestvidéki	74	15.80	75	15.50
—	78	15.60	77	15.75
—	78	15.92	79	18.05
—	80	—	—	16.10
Féjermegyei	74	15.35	75	15.60
—	78	15.70	77	15.85
—	78	16.00	79	18.10
—	80	—	—	18.35

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 75.000 métermázsa buza és 47.000 métermázsa liszt, a nyugatban 14021 métermázsa buza és 545 métermázsa liszt. A Silosban 6000 métermázsa buza.

Határidőüzlet búzában: Májusi és őszi búzában az árak ingadoztak.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	15.05	15.08-10-15-10-08 03-24-80	15.20	15.24	15.20-18-18 22	15.18
szept.	10.52	10.56-90-92-85-82 79.54-89-95-11.00 10.98	10.95	10.96	10.94-92-60 98	10.91

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Lezármoló árfolyamok
	május 11. pénz	május 10. ár	május 10. pénz	május 10. ár	
május	15.22	15.28	15.96	15.40	15.22
szept.	11.95	10.97	11.05	11.07	—

Rozs.

Készárüzlet. Elkelt néhány kocsiromány 5 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások rozsban.

mennyiség métermázsa-ban	6 vagy 12	származás	minőség megjelölése	átadási hely	ár netto 100 kilogramm-ban	késsz. vagy 8 hó
100	uj	nyíri pestvidéki	—	Nyíregyháza Bpest par.	9.77 1/2	kp.
100	uj	—	—	—	10.50	—

Hivatalos jegyzések rozsban.

0 vagy 12	faj	hektoliterenkint suly kilogramm-ban	100 kilogramm közp. ára
uj	elsőrendű	70-72	10.70
uj	másodrendű	—	10.60
	—	—	10.65

Raktárállomány: A közraktárban 17100 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 203 métermázsa.

Határidőüzlet rozsban: Őszi rozsban csakély üzlet volt, az árak változatlanok.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	9.50	—	—	—	—	—
szeptember	8.25	8.24	8.23	8.32	8.30	8.23

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Lezármoló árfolyamok
	május 11-én pénz	május 10-én ár	május 10-én pénz	május 10-én ár	
május	8.50	8.35	8.38	8.40	8.50
szeptember	8.50	8.35	8.38	8.40	—

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Zab változatlan, a kereslet gyenge. Arpa üzletellen. Tengeri változatlan.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsa-ban	6 vagy 12	származás	minőség megjelölése	átadási hely	ár netto 100 kilogramm-ban	késsz. vagy 8 hó
100	uj	zab	—	Budapest	8.10	8.10
100	uj	—	—	—	7.97 1/2	—
100	uj	arpa	—	Kőbánya	7.65	—
200	uj	—	—	Gyoma	5.85	—
100	uj	—	—	Karcag	5.92 1/2	—
800	uj	—	—	Mozsahatár	5.75	—
100	uj	—	—	Mészáros	5.85	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	0 vagy 12	Faj	hektoliterenkint suly kilogramm-ban	100 kg. közp. ára
Arpa	uj	takarmány	80-82	8.75
—	uj	—	83-84	7.00
—	uj	—	84-86	7.00
Zab	uj	—	80-81	7.70
Tengeri	uj	—	—	6.90
—	uj	—	—	6.10

London, május 11. *Jávaczukor* 12 $\frac{1}{8}$ shilling, nyugodt. *Nyers czukor* ártartó, *jegeczedett czukor* csekély kereslet mellett 3 pennnyel olcsóbb. *Finomított darabczukor* a vevőknek kedvez. *Kálföldi tört* ártartó, drágább. *Jegyezettett: kész-árú* 11 $\frac{1}{4}$ sh., *juniusra* 11 $\frac{2}{4}$ sh., *jul-aug-ra* 11.3 sh. *Répaczukor: szilárd és magasabb. Német* (88%) *májusra* 9.3% shilling, *juniusra* 9.5 shilling, *juliusra* 9.6% shilling *augusztusra* 9.7 shilling, *okt-decemberre* 9.6% shilling. *Határidő-szűfő: májusra* 9.3% sh., *juniusra* 9.4% sh., *juliusra* 9.6 sh., *augusztusra* 9.7 shilling, *október-decemberre* 9.6% shilling.

Kávé, tea, rizs, juta, shellack.

London, május 11. *Kávé.* Santos, határidő ártartó. Jegyzetett máj-ra 28.9sh., júl-ra 29.—sh., szeptemberre 29.6 shilling, decemberre 30.6 sh. *Tea:* ártartó, de nyugodt. *Rizs:* nyugodt, tartott. *Juta:* igen szilárd, meglehetősen üzlet mellett. *Shellack:* nyugodt.

Fémek.

London, május 11. *Réz,* G. M. Brände 51 $\frac{1}{2}$ — 51 $\frac{3}{4}$ st. készáru és 51 $\frac{10}{16}$ — 52 $\frac{1}{16}$ font st. 3 óra: best sel. 56 $\frac{3}{4}$ — 57 $\frac{1}{4}$ font sterling. *Ón:* finom, külföldi 65 $\frac{1}{16}$ — 66 $\frac{1}{16}$ font sterling készáru és 66 $\frac{1}{4}$ — 66 $\frac{3}{4}$ font sterling 3 óra. *Olom:* angol 14 $\frac{1}{2}$ font sterling; külföldi 14 — 14 $\frac{1}{4}$ font sterling. *Horgany:* külföldi 19 $\frac{1}{4}$ font st. *Higany:* 7.76 font sterling első és 7.7 font sterling másodkézből. *Vas:* A glasgowi nyersvaspiacz szilárdan indult és ártartóan zárult, meglehetősen üzlet mellett. — *Zárulások:* 46.4 $\frac{1}{2}$ shilling készáru (és 46.7 $\frac{1}{2}$ sh. egy óra. Cleveland 40.2 $\frac{1}{2}$ shilling készáru és 40.5 shilling egy óra; Hematit 50.4 $\frac{1}{2}$ sh. készáru és 50.9 sh. egy óra; Middlebrough 51.3 sh. kész-áru és 51.3 shilling egy óra.

Petroleum.

Hamburg, május 11. Petroleum helyben 5.80 márka = 3.41 frt.

Antwerpen, május 11. Petroleum fin. helyben 16 $\frac{1}{2}$ frank = 7.69 frt.

Bréma, május 11. Petroleum fin. helyben 5.95 márka = 3.50 frt.

Newyork, május 11. Petroleum fin. 70 Abel test. Newyorkban 6.— cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.95 cents; United Rife Line Certificated májusra 85.—; nyers petroleum májusra 6.65 cents.

London, május 11. Petroleum, amerikai 4 $\frac{3}{4}$ sh., orosz 4 $\frac{1}{2}$ sh.

Olajok.

Páris, május 11. Repceolaj folyó óra 57.— frk (= 26.92 frt); júniusra 57.— frk (= 26.92 frt); július-aug.-ra 57.50 frk (= 27.16 frt); 4 utolsó óra 57.75 frk. (= 27.28 frt). Arak 100 kilónként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, május 11. Repceolaj helyben 53.— márka (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, május 11. Repceolaj helyben (hordóval) 57.50 márka (= 33.82 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, május 11. *Terpentín* 25.3 shilling. *Repceolaj* 23.6 sh. *Lenolaj* 16.6 sh. *Gyapómagolaj* 16.3—16.9 sh.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 11. Az áremelkedésben szünet állott be, de az üzlet azért szilárd maradt. Előfordult kötések: buza tavaszra 16.80—16.50 forint, buza május-júniusra 15.25—15.10—15.20 forint, buza őszre 10.95—10.82—10.90 forint, rozs tavaszra 10—10.05 frt, rozs őszre 8.42—8.35—8.40 forint, tengeri május-júniusra 7.80—7.78—7.85 forint, tengeri május-júniusra 6.50 forint, tengeri július-augusztusra 6.59—6.53—6.55 forint.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 16.50—16.60, május-júniusra 15.18—15.20, őszre 10.90—10.92, rozs tavaszra 10—10.10, rozs őszre 8.39—8.41, tengeri május-júniusra 6.49—6.51, július-augusztusra 6.53—6.55, zab tavaszra 7.80—7.85, zab május-júniusra 7.80—7.82, zab őszre 6.32—6.34, repce augusztus-szeptemberre 13.10—13.20 forint.

Boroszló, május 11. Buza helyben 24.10 márka (= 14.17 frt) sárga. Buza helyben 24.— márka (= 14.11 frt). Rozs helyben 18.— márka (= 10.58 frt). Zab helyben 17.— márka (= 10.— frt). Tengeri helyben 14.— márka (= 8.23 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 11. Buza holsteini 260—272 márka (= 15.29—15.99 frt). Rozs meklenburgi 180—190 m. (= 10.58—11.17 frt). Rozs orosz 142—143 márka (= 8.35—8.41 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, május 11. *(Megnyitás.)* Buza folyó óra 31.60 frank (= 15.40 frt). Buza júniusra 31.75 frank (= 15.14 frt). Buza július-aug.-ra 30.50 frank (= 14.55 frt). Buza 4 utolsó óra 25.90 frank (= 12.35 frt). Rozs folyó óra 21.75 frank (= 10.37 frt). Rozs júniusra 21.75 frank (= 10.37 frt). Rozs július-aug.-ra 17.60 frank (= 8.40 frt). Rozs 4 utolsó óra 16.25 frank (= 7.75 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 11. *(Zárul.)* Buza folyó óra 31.75 frank (= 15.14 frt). Buza júniusra 31.80 frank (= 15.16 frt). Buza július-augusztusra 30.30 frank (= 14.46 frt). Buza 4 utolsó óra 25.90 frank (= 12.35 frt).

Liverpool, május 11. Gabona nyugodt. Buza 9—12, liszt 3—4 pennyvel magasabb, tengeri 1 pennyvel alacsonyabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 11. A mai előzősde főképp három körülménynek kedvezőtlen befolyása alatt indult meg. Nyomasztólag hatott az olaszországi zavargás, a berlini kamatlábemelés, valamint az osztrák-magyar bank aranykészletének apadása, anélkül azonban, hogy az üzlet lassu menetét zavarta volna. Később a déli tőzsdén, a delegációkhoz intézett trónbeszéd hatása következményeképpen az irányzat szilárdult.

Az előzősde: Osztrák hitelrészvény 357.50 — 356.85, Anglo-bank 158.—, Union-bank 296.— Osztrák földhitel 468.—, Magyar hitelrészvény 383.50 — 383.75, Osztrák-magyar államvasut 357.65 — 356.75 Déli vasut 72.85 — 72.50, Länderbank 228.75, Elbe-völgyi vasut 262.25 — 262.50, Alpési bánya 169.50 — 168.40, Rimamurányi 253.50, Dunagőzhajózási 468.—, Magyar aranyjárdék 120.75, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 60—59.60, Német márka 58.91, Májusi járadék 102.05, Osztr. koronajárdék 101.90, 20 frankos 9.55 $\frac{1}{2}$, Északnyugati vasut 247.50, Tramway 520—522, Buschtiebradi 614.50—616.—, Felsőmagyarországi bányas és kohó 111—114.—, Felsőmagyarországi egyesült közszénbánya 170.—

Délután 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 356.87, Osztrák-magyar államvasut 357.—, Déli vasut 72.50, Alpési bánya 168.50, Tramway 521.50, Májusi járadék 102.05, Török sorsjegy 59.60.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 357.37 Magyar hitelrészvény 383.25, Anglo-bank 158.— Bankverein 268.75, Union-bank 295.50, Länderbank 228.75, Osztrák-magyar államvasut 357.37 Déli vasut 72.50, Elbe-völgyi vasut 262.75, Északnyugati vasut 249.—, Török dohányrészvény 129.50, Rimamurányi 253.25, Alpési bánya 168.50, Májusi járadék 102.—, Magyar koronajárdék 99.15, Török sorsjegy 59.50, Osztr. földh. 468. Fegyvergyár 318, Magyar aranyjárdék 120.75, Osztrák koronajárdék 101.90, 20 frankos 9.56, Német márka 58.93.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.50, Magyar koronajárdék 99.15, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.25, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.40, Magyar hitelrészvény 382.50, Magyar nyeménkölcson sorsjegy 160.—, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1410.—, Magyar vasuti kölcsön esztiben 100.— Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 253.50, Rimamurányi vasrészvényláráság 225.25, 4 $\frac{2}{3}$ % papírjárdék 101.95, 4 $\frac{2}{3}$ % ezüstjárdék 101.65, Osztrák aranyjárdék 121.10, Osztrák koronajárdék 101.80, 1860. sorsjegyek 142.75, 1864. sorsjegyek 197.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.50, Osztrák hitelrészvény 356.50, Angol-osztrák bank 158.—, Union-bank 296.—, Bécsi Bankverein 268.50, Osztrák Länderbank 228.75, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 356.50, Déli vasut 72.25, Elbe-völgyi vasut 262.25, Dunagőzhajózási részvény 464.—, Alpési bányarészvény 168.10, Dohányrészvény 127.—, 20 frankos 9.55 $\frac{1}{2}$, Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.90, Német bankváltó 58.90, Az irányzat gyenge.

Bécs, május 10. *(Utóelőzősde.)* A déli tőzsde zárulása után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 357.—, Magyar hitelrészvény 383.—, Anglo-bank 158.—, Bankver. 268.75, Union-bank 295.50, Länderb. 229.—, Osztrák-magyar államvasut 356.75, Déli vasut 72.25, Elbe-völgyi vasut 262.25, Északnyugati vasut 249.—, Török dohányrészvény 128.—, Rimamurányi vasmű 252.58, Alpési bánya 168.10, Májusi járadék 100.02, Magyar koronajárdék 99.15, Töröksorsjegy 59.25, Német márka azonnali szállításra 58.93, Német márka ultimóra 58.95.

Berlin, május 11. Ezüstjárdék 101.60, Osztr. aranyjárdék 102.90, Magyar aranyjárdék 102.05, Magyar koronajárdék 99.60, Osztrák hitelrészvény 222.75, Osztrák-magyar államvasut 151.60, Déli vasut 31.80, Bustiebradi vasut 308.25, Osztrák bankjegy 169.75, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.55, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.49 $\frac{1}{2}$, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 90.80, Laura-kohó 193.25, Harpeni 186.20, Olasz központi vasut 131.—, Török sorsjegy 114.—, Északnyugati vasut 120.75.

Az utóelőzősde: Osztrák hitelrészvény 223.—, Osztrák-magyar államvasut 151.50, Déli vasut 31.75, Magyar aranyjárdék 102.50, Disconto-társaság 196.40.

Páris, május 11. Uj 3 $\frac{1}{2}$ % francia járadék 101.70, 3 $\frac{1}{2}$ %-os francia járadék 102.80, 3 $\frac{1}{2}$ %-os francia aranyjárdék 106.25, Osztr.-magyar államv. 764.—, Länderbank 486.—, Osztrák aranyjárdék 102.37, Déli vasut elsőbbség 386.—, Alpési bánya 368.—, Török dohányrészvény 280.—, Török sorsjegy 109.—, Olasz járadék 91.20, Spanyol kölcsön 34.75, Meridional 684.—, Otomanbank 547.50, Rio Tinto 663.—, Debeers 695.—, Eastland 122.50, Chartered 67.25, Randfontein 42.50, Osztrák földhitelintézet 1295.— Magyar aranyjárdék 103.50.

Frankfurt, május 11. *(Zárul.)* 4 $\frac{2}{3}$ % papírjárdék 86.40, 4 $\frac{2}{3}$ % ezüstjárdék 88.20, 4 $\frac{1}{2}$ % osztr. aranyj. 102.90, 4 $\frac{1}{2}$ % magy. aranyj. 102.45, magyar koronaj. 99.60, osztr. hitelrészvény 302.75, osztr.-magyar bank 776.—, osztr.-magy. államvasut 307.42, déli vasut 64.13, elbe-völgy vasut 228.—, bécsi váltóár 169.72, londoni váltóár 20.550, párisi váltóár 80.983, bécsi bankverein 227.37, villamos részvény 138.—, alpesi bányarészvény 144.—, 3 $\frac{1}{2}$ % magyar aranykölcsön 90.70 Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, május 11. *(Esti tőzsde.)* Osztrák hitelrészv. 303.—, Déli vasut 66.50, Osztrák-magyar államvasut 307.—, Bécsi Bankverein 225.—. A irányzat esendes.

Frankfurt, május 11. *(Esti tőzsde.)* Osztr. hitelrészvény 302.67, Déli vasut 64. Magyar aranyjárdék 102.50, Osztr.-magy. államvasut 306. A irányzat szilárd.

Hamburg, május 11. *(Zárul.)* 4 $\frac{2}{3}$ % ezüstjárdék 86.40, osztrák hitelrészvény 302.—, osztrák-magyar államvasut 764.—, déli vasut 151.—, olasz járadék 90.75, 4 $\frac{1}{2}$ % osztr. aranyj. 103.15 4 $\frac{1}{2}$ %-os magyar aranyjárdék 102.65. Az irányza gyengébb.

London, május 11. *(Zárul.)* Angol consoloi 111 $\frac{1}{2}$ %, déli vasut 7.—, spanyol járadék 33 $\frac{1}{2}$ %, olasz járadék 80 $\frac{1}{2}$ %, 4 $\frac{1}{2}$ % magy. aranyjárdék 101.—, 4 $\frac{1}{2}$ % rupia 62.50, Canada pacificvasut 86.—, leszámítolási kamatláb 3.75, ezüst 26.—. Bécs váltóár 12.235. Az irányzat szilárd.

New-York, május 11. Ezüst 56 $\frac{3}{4}$ ¢.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirat jelentése 1898. május 11-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet a legmagasabb és a legalsó szélint	Csapadék ^{mm}	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet a legmagasabb és a legalsó szélint	Csapadék ^{mm}
Arvadárja	55.4	12.8	0	Pola	57.8	15.6	0
Selmeczbánya	57.6	8.4	0	Losina	56.0	17.4	0
N.-Szombathely	57.6	9.2	0	Sarajevo	57.2	11.5	0
Magyar-Óvár	58.6	10.4	1	Torino	58.3	15.2	0
O-Gyalla	58.8	9.8	3	Florence	59.7	12.3	0
Budapest	57.7	10.1	1	Róma	58.2	13.5	0
Sopron	57.8	10.1	1	Nápoly	57.8	14.1	0
Herény	57.8	10.2	1	Brindisi	58.4	12.9	0
Keszthely	58.4	11.8	2	Palermo	59.7	17.8	0
Zágráb	58.8	11.2	6	Málta	59.1	15.8	0
Fiume	57.2	12.5	10	Zürich	61.8	10.8	0
Cirkvenica	59.8	15.8	0	Biarritz	57.7	12.8	0
Pancsova	58.8	13.0	0	Nizza	58.0	15.8	0
Zsombolya	58.0	9.8	0	Páris	62.2	12.0	0
Arad	55.2	11.9	0	Kopenhága	48.6	8.9	0
Szeged	55.9	11.1	0	Hamburg	54.8	8.0	0
Berlin	58.7	13.4	0	Berlin	55.1	8.9	0
Eger	55.0	13.0	0	Christiansund	61.5	8.4	0
Dérecsén	54.9	12.8	0	Stockholm	62.5	9.8	0
Kécskér	56.2	8.6	0	Szent-Pétervár	61.5	10.2	0
Ungvár	55.5	9.7	5	Moskva	62.4	4.9	0
Székely	56.9	12.7	0	Varsó	62.9	8.4	0
Nagy-Vár	55.7	15.6	0	Kiev	68.8	10.2	0
Kolozsvár	58.3	8.6	2	Odessa	55.9	12.9	0
Nagy-Szeben	58.8	8.6	0	Szula	54.5	11.5	0
Bécs	57.6	11.3	1	Szobla	55.2	13.6	0
Budapest	58.7	9.8	0	Konstantinápoly	56.2	13.6	0
Klagenfurt	58.0	10.7	9				

A légnyomás eloszlása bonyolultabb lett; északkeleten a légnyomás emelkedett a minimumot a Keleti tenger fölött az Északi tenger felé szorította vissza. A minimum egyáltalán jelentéktelen megemlékedett és az északnyugati partvidékeken a kontinens nyugati részén viharos szeleket okoz. E tájakon az esőzés is általános. A hőmérséklet délen valamelyest emelkedett, egyébként eloszlásában nincs lényeges változás.

Házunkban egy a keleti mint a nyugati vidékeken voltak esők; nyugaton ma reggel is esik több helyen. A hőmérséklet helysínként keveset süllyedt. Élenk déli-északnyugati szelekkel helysínként esős idő várható, némi hőemelkedéssel.

VIZÁLLÁS.

— Május 11-én. —

Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás v. apadás	Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás v. apadás
Don	Schärding	125	4	Vizsa	M.-Sziget	60	—
„	Passau	269	0	„	Tisza-Ujlak	6	—
„	Bécs	4	0	„	V.-Námény	127	—
„	Poszony	268	0	„	Csep	34	—
„	Komárom	222	0	„	Tokaj	172	—
„	Budapest	206	0	„	Szolnok	348	—
„	Ercel	206	0	„	Csongrád	415	—
„	Paks	297	0	„	Szeged	452	—
„	Mohács	420	0	„	Titell	424	—
„	Ujvidék	400	0	„	Dees	45	—
„	Zimony	295	0	„	Szatmár	120	—
„	Pancsova	380	0	„	Lafareza	12	—
„	Bázias	289	0	„	Laharozs	16	—
„	Orsova	370	0	„	Ungvár	50	—
„	M.-Fálva	77	0	„	Bárta	212	—
„	Zsolna	98	0	„	Szeged	200	—
„	Szered	77	0	„	Zsolna	185	—
„	Ercsényvár	50	0	„	H.-Nemethi	75	—
„	Sárvár	298	0	„	Sch. Kfr.	19	—
„	Győr	80	0	„	Csep	18	—
„	Zákány	185	0	„	Nagyvárad	41	—
„	Esék	160	0	„	Belényes	08	—
„	M.-Szabolcs	75	0	„	Feh. Kfr.	138	—
„	Zágráb	295	0	„	Békés	278	—
„	Selmec	428	0	„	Gyoma	10	—
„	Mitrovicza	102	0	„	Gy.-Fehér	24	—
„	Károlyvár	85	0	„	Arad	70	—
„	Novi	85	0	„	Makó	110	—
„	Banjaluca	85	0	„	K.-Kisv. Tamasvár	87	—
„	Doboj	85	0	„	N.-Békcs	87	—
„	Zvornik	85	0	„			

Jelöl magyarázat: * = Jegen viz; + = Olajvíz; — = a szél által; — = áradás; + = apadás; ? = kétséges.

A szerkesztésért felelős: a főszervező.

MINDENFÉLE

A pénz veszedelme. Egy francia orvos szívesen elmondta, hogy a pénzdarábok veszedelmes mértékben terjesztik a ragadós betegségeket. Ennek illusztrálására a következő történetet mondja el: Kísérjük figyelemmel egy kétfrankos darab négy-öt napi vándorlását. Az első napon tisztaságtól ragyogóan hagyja el egy bank pénztárát és egy ur hölgy finom erszényébe kerül. Az ur hölgy éppen sétál valahol. Hirtelen eszébe jut, hogy odabaza várják. Bérkocsiba ül és a tiszta kétfrankos a bérkocsis piszkos zsebkönyvébe kerül, több mocskos pénzdaráb közé, később pedig egy külvárosi pálinka- és dohánykereskedés fiókjába, ahol szintén tisztátalan társaságban van. Jón azonban a pálinkamerőnek egy régi ismerőse, aki történetesen tüdővész és azt mondja:

— Bellavoiné koma, adj ezekért az aprópénz darabokért egy kétfrankost.

S a kétfrankos a tüdővészhez kerül. Az öreg jól begöngyöli zsebkönyvé egyik sarkába, haza megy és éjszakára betegágyának vánkosa alá teszi. Reggelre kelve, tejet akar inni. Tehát így szól:

— Juliette, hozz egy liter tejet. Nesze egy kétfrankos, a többit hozd vissza.

A szobalány ajkai közé veszi a tüdővész emberfogta pénzt és beköti a fejkendőjébe. A tejes asszony megint az ajkai közé fogja, míg aprópénzt keres, hogy visszaadjon. Egy órával később már olyan házbán lehet a pénz, ahol diftériás, himlős és tifusos beteg van. Már most tegyük föl és minden tulszár nélkül megtehetjük ezt — hogy egyik-másik embernek, akinél megfordul a pénz, az ajkán vagy a kezén nyílt sebe vagy pattanása van. Nem bizonyos, hogy ilyenkor átkerülnek a bacillusok a pénzről a verbe? És mit lehet ez ellen tenni? Dezinficiálni kell a pénzt!

Üveg-korcsolyák. A londoni Skating-palotában, amelynek mesterséges jégpályáját az előkelő körök egész éven át használják, újabban a hölgyek igen elmes szerkezetű üveg-korcsolyákra röpködnek tova a síma jégtükrön. A korcsolya rendkívül kemény üvegből készült s papucsformán illeszkedik a cipőre. Az üveg keménysége lehetővé teszi, hogy a korcsolya talpát nagyon élesre kicsiszolják. Az eddigi próbák szerint az üvegkorcsolya kitűnően bevált. Befagyott ágakon repedések a jégtükrök egyéb folytonossági hiányain sokkal könnyebben siklik tova, mint az aczékorcsolya. Valószínű tehát, hogy a korcsolyázás terén az üveg nem sokára teljesen kiszorítja az acélt. Annál jogosultabb ez a föltevés, minthogy az üveget folyékony állapotában meg lehet festeni. Az új találmány különösen a hölgyek körében kelt majd örömet, akik ezentúl tolettetjük színéhez képest válogatják meg korcsolyáikat.

A tricikli-ágyu. A mostani háborús időben nagy jelentősége lehet a tricikli-ágyúnak. Mint tudjuk, a bicikli már nagy tért hódított a katonaságnál is. Német- és Franciaországban egész biciklis-hadtestek vannak és nálunk is minden gyalogezrednél rendszerszerűen van bizonyos számú bicikli. Minden jel arra enged következtetni, hogy idővel a bicikli használata a mi katonaságunknál is mind nagyobb és nagyobb arányokat fog ölteni, különösen ha sikerülni fog e közlekedési eszközt még könnyebben szállíthatóvá tenni. Eddig tehát csak az egyszerű bicikli van használatban. Most azonban a tricikli lép előtérbe, mert rájöttek, hogy ez ép olyan szolgálatokat tehet a tüzérségnek, mint a bicikli a gyalogságnak. Ez új hadieszközt tricikli-ágyúnak keresztelték el. Az elő rész teljesen olyan, mint a közönséges tandem-é, vagyis elől a kormánykerék, azután az egymásután elhelyezett két ülés a vezető részére. A két hátulsó keréken két kicsi, alig 30 kilogramm súlyú gyorstüzelő ágyu van elhelyezve. Ezek részére 1000 töltény helyezhető el, melyeknek súlya nem több, mint 38 kiló. Tekintve tehát, hogy maga a tricikli 55 kilogrammot nyom, az egész üdöklő gépezet nem súlyosabb 123 kilogrammnál. Lapályon igen gyorsan lehet haladni e géppel, hegyen föl azonban taszítani is kell; e célból az egyik tüzér leszáll.

Kubai halottak és sebesültek. 1895. februárjában, amikor a kubai lázadás kitört, mindössze négy nagyobb katonai kórház volt Kuba szigetén, Havanna, Santiago-de-Kuba, Santa-Clara és Puerto-Principe városokban, ezenkívül kilencz lazaretum szerteszórva a sziget különböző részein. Ugyanebben az évben körülbelül 200 ezer főből álló spanyol hadsereg kötött ki a felkelés leverésére a kubai partokon. A szigetsorság sajátos viszonyai, gyilkos klímája rendkívül megnehezítette a csapatokat, Spanyolországnak tehát ugyyszólván a semmiből kellett nagy hirtelen s óriási erőfeszítéssel, áldozattal szervezni az egészségügyi szolgálatot. 1895-ben 28, 1896-ban 27 és 1897-ben 10 nagy katonai kórházat alapítottak. 1895 elején még csak 2500 ágy állott a betegek és sebesültek rendelkezésére, míg ez idő szerint az ágyak száma 46.685. Ezekben a kórházakban 1895 márciusától 1897. június hónapig körülbelül fél millió beteget és sebesültet ápoltak, akik közül 17.500 meghalt. A halottak közül 11.902 a háborúban sebesült meg. Ugyannyi áldozata van különben a sokféle betegségnek, első sorban a sárgaláztnak, mocsárláznak és a tifusznak. Nevezetesen a sárgaláz 35.250 beteg közül 11.347-et ölt meg. A kórházak modern felszerelése, az egészségügyi szolgálat szervezése ugyancsak tömérdek költséget igényelt. Több mint 20.000 kilogramm különböző kinin-preparátumot, 400 kilogramm ópiumot, 28.900 kilogramm karbolsavat, 1800 kilogramm szublimátot, ami egy millió liter szublimátoldat készítésére elegendő, 2370 kilogramm jódformot és 2530 kilogramm ricinusolajat szállítottak két év óta Spanyolországból Kuba szigetére, kötőszerekben 66.070 kilogramm vattát és 545.000 méter tépést. Mindezek több mint negyfele millió költséget okoztak Spanyolországnak. Kuba szigetén ez idő szerint 400—500 orvos és 100 gyógyszerész működik. A háború kezdete óta 50 orvos és 6 gyógyszerész halt meg sárgalázban. De Carra Cerezo, a havannai legnagyobb katonai kórház főorvosa, aki ezeket az adatokat a legutóbb Madridban ülésezett nemzetközi egészségügyi kongresszus elébe terjesztette, a spanyolok veszteségét két év óta huszoneg ezer emberre becsüli. A szigetsorság rendkívül egészségtelen éghajlatán kívül a felkelők sajátos hadviselési módja is hozzájárult ahhoz, hogy az emberáldozatok száma így nagy legyen.

A repülő- vagy légtorpedók. Repülő torpedónak keresztelték el Unga svéd kapitány az általa feltalált hadikészülékét, melynek hivatása, hogy a robbanó anyagnak nagyobb távolságon is megsemmisítő hatása legyen. A torpedót egy külön e célra épített ütegből aránylag kis zajjal lövik ki és a lecsapásnál robban szét a torpedó anyaga. Unga kapitány a legtöbb európai országban már 1893-ban szabadalmat nyert egy torpedóütegre, amelynél az ütegcső és a torpedó a kilővésnél a hossz tengely irányában megfordul. — Norvégiában a hadügyminisztérium megbízta Børresen tengerészkapitányt, hogy a kormányozható torpedó kérdésével foglalkozzék, mely kérdés már másfelől is többszöri kísérlet tárgya volt. Állítólag sikerült is Børresennek oly készüléket szerkeszteni, amely a kérdést szakértők véleménye szerint megoldja. A norvég tengerésztisztek is arra az eredményre jutottak, hogy e találmány minden valószínűség szerint célhoz vezet és azt ajánlották a hadügyminiszternek, hogy a rendkívüli budget keretében tegyen e torpedóval gyakorlati kísérleteket.

Mit rakhatnak egy hajóra? Erre nézve érdekes adatokat olvasunk a „Shipping Gazette”-ben. Múlt hónapban a White Star Line „Cymrie” nevű gőzöse, mely New-York és Liverpool között közlekedik, a new-yorki kikötőben a következő rakományt vette fel: 100.890 bushel (3.659.980 liter) búza; 11.128 csomag láda-tábla; 5272 cukor- és olajhordó; 13.413 bal gyapot; 475 hordó sós bus; 3359 acéltömb; 500 hordó réz; 8095 ólomtömb; 115.265 csomag pala; 4779 negyed friss hus (baromnak a negyede); 579 leölt sertés; 200 élő ló; 700 élő barom; 1802 élő juh. A krími háború idejében egy, csupán 10.000 véska gabonát szállító hajót már koloszalisnak nevezték, pedig mi ez a „Cymrie” mellett!

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(18)

Irt: CROKER M. B.

Honor is irt haza és bejelentette szerencsés megérkezését. Nagyon kiemelte a nagy-néninek jószágát és egyáltalán mindent a legjobb világításban tüntetett fel, mert tudta, hogy övéi a sorsa iránt érdeklődő barátoknak fel fogják olvasni a leveleket. Mialatt irt, honvágy bántotta és legjobban szerette volna, ha magát is belepakolhatja a borítékba, de azért vigyázott, hogy könyve ne hulljon a papirosra és el ne árulja kedélyállapotát. Rosszul érezte magát ebben a távoli világban, a sok idegen arc között. Szinte elveszettnek hitte magát a csupasz falu nagy hálósobájában, melynek padlóját pokrócz fődte és melynek telején nagyokat csikorgott a a punkha, az ott megerősített levegőhajtó. Az istállóból egy idegen kutya lopódzott be és a leány nagy elhagyatottságában közelebb akarta csalni a kutját. De ez nem értette meg, mit beszélt hozzája, hanem kérdőleg tekintett reá és amint bejött, ismét kiosont.

Brande Sara sokkal inkább megcsontosodott angol-indiai nő volt, semhogy ne tudta volna az utazásnál a kényelem értékét eléggé megbecsülni. Több szolgálta volt vele, gazdagon el volt látva legyezőkkel, jéggel, gyümölcsessel és eau de cologne-al és nemsokára fiatal kísérője is megtanulta e kényelem megbecsülését. Kényelmesen a sarokba támaszkodva, háta mögött több puha vánkossal, a térdén könyvvél, kitekintett az idegenszerű vidékre, mely elvonult a vasuti kocsik ablaka alatt, míg végre, hosszú utazás után, kék hegyek bujtak ki a láthatáron és néhány órával később a hegy lábánál megállt a vonat.

A hölgyek itt utjuk első részét befejezték és Honor itt megbámulhatta néjét, aki krémesszínű porköpenyével és hozzáillő kalapjával körülbelül olyan volt, mint egy óriási gomba és olyan tartással szállott ki a kocsiból, mintha ő lenne itt az abszolút egyeduralkodó. Röviden és határozottan végzett a lármázó kulikkal, cselédeknek folyékony hindosztán nyelven erélyes parancsokat osztogatott és mindez bódító járma, fülkeltető hangzavar és Honor előtt teljesen ismeretlen beszéd zaja közepette történt. Azután Brande Sara a pályaudvar tulsó felén vezetette a fiatal leányt, ahol egész sor nyitott szekrény állott, melyek mindenike ülőhelyielyel és hordozásra való két keresztifával volt ellátva.

— E jampanokat használjuk fel a tovább titazásra! mondotta Sally néni örövendve. Szállj be, Honor, majd én bepakkollak. Ezt a fátvölt vond az arcod elé, ezt a takarót tedd a térdedre, akkor nagyon kellemesen fogsz utazni.

Honor azonban csaknem kibukott, amikor hirtelen érezte, hogy két ember a vállára emeli őt és a jampan és sietve tovább viszi, míg az őt követő néni hasonló körülmények között igen jól érezte magát.

Egy ideig az utasok egyenes, széles uton haladtak, melynek két oldalán nagy árnyas fák állottak, azután egy függő-hidon át szűkebb utra kanyarodtak, amely egy majdnem egészen kiszáradt folyó meredek partján az erdőbe ki-gyózott bele. Ez a parti ut nagy kanyarodásokkal vitt fel a hegyre és minden kanyarodásnál meredekebb lett. Néha-néha egy csomó teherhordó ponnyval találkozott, melyek rohanó vágatással tértek vissza a síkra; ezek a szegény, kis állatok olyanok voltak, mintha sohasem volna idejük az evésre, vagy ha idejük van is, egyáltalán nem kapnak enni. Azután elhagytak néhány szélesvállu, teherrel bőven megrakott kullit, akik nagy erőlködéssel mentek föl a hegynek, sőt egyszer egy kicziczomázott vidám fiatal bennszülött leányzó, aki férfi módon ült a ponnyján és társával tréfálkozott. Végre meglátták az első európaiat. Világos flanelruha volt rajta és hangosan énekelve nyaktörő vágatásban jött le a hegyről. A közös, napbarnította fiatal ember abbahagyta az éneket és visszavártotta a lovát, amikor Brande asszonyt meglátta.

— Halló! — kiáltotta vidáman. — Az

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. május 11-én.

I. Államadósság.										II. Más közkölcsönök.										III. Záloglevelek és kölcsöntvények.										IV. Elsőbbségi kötvények.										V. Bankok részvényei.										VI. Takarékp. részvényei.										VII. Biztosító-társ. részv.										VIII. Gőzmalomok részv.										IX. Bányák és táglagy. r.										X. Vasművek és gépgy. r.										XI. Könyvnyomdák r.										XII. Különféle vált. részv.										XIII. Közlaked. vált. részv.										XIV. Sorsjegyek.										XV. Pénzszemek.										XVI. Váltók árfolyamai (látra).										XVII. Határidőre kötött értékp.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
a) Magyar államadósság.										b) Osztrák államadósság.										Idegen államadósságok.										a) budapesti intézetek kibocsátásai.										b) Vidéki és külföldi int. kib.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. május 12-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

XII-ik előadás.

Folt, a mely tisztit.

Dráma 4 felvonásban. — Írta: E. Schegray J. Spanyol eredetűből fordította: Páthy Károly.

Személyek:

Matilda P. Márkus
Enriqueta Maróthy M.
Donna Concepcion Helvey L.
Dolores Keczeri L.
Fernando Mihályi
Don Justo Bercsenyi
Don Lorenzo Császár

Kezdet 7 1/2 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Béletársulat 17. szám.

Arnoldson Sigrid asszony vendég-felléptével:

A sevilai borbély.

Vig. opera 2 felvonásban. Zenéjét szerzte Rossini.

Személyek:

Graf Almaviva Arányi
Bartolo Hegedűs
Rosina Arnoldson
Basilio Kornay
Figaro Takács
Bertha Valent V.
Florentino Dalmoki
Ortigueira Ney B.
Jagor Vince

Utána:

Anappal és az éjjel

Ballet 2 képből. Írta Beer József. Zenéjét szerzték Tóth Lajos és Metz Albert.

Személyek:

A székely szellemi Pini
A természet Gaszner B.
A nap Schmidt
A hold Carbone
Hajnalka csillag Balogh S.
Kék csillag Kiss H.
Venus Blaszky
Orion Reiss R.

Kezdet 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A baba

Létfényes operette 4 szakaszban. Írta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reimer Ferenc. Zenéjét szerzte: Andran Edmond.

Személyek:

Lancelot F. Hegyi A.
Maximin Vidor
Hilarius Mester Németh
Hilariusné M. Csatai
Alisia, leányok Kúry K.
La Chantrelle Solymosi
Lorémois gróf Tollai
Balhasar Horváth
Josef Tallian L.
Egy jegyző Ujvári

Kezdet 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

687. szám.

687. szám.

Mozgó fényképek.

Bobózat 3 felvonásban. Írta: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Heltai Jenő.

Személyek:

Kapó Kálmán Tapolcsmi
Mariska Deli E.
Göncz Bálint Hegedűs
Róza Nikó L.
Kázar Vilma Kálmár P.
Kaján Tóbiás Gál
Menszky Boris Góth
Ladányi Alajos Szerényi
Gombos Széke
Julia Munkácsy M.

Kezdet 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Loie Fuller k. a. mint vendég.

Utazás egy apa körül.

Operette 5 felvonásban. Írta: Cottens és Gavault. Fordította: Fái J. és Makai Emil. Zenéjét szerzte: Louis Varney.

Személyek:

Burnett Székely S.
Plumetó Láng E.
Francine, leánya Viki Gizella
Dianna énekeső Ledóczy
Adhemar Balla K.
Robert Székely K.
Mongraphia Boross F.
Leopold Odr. Zsárd
Pierrot H. L. K.
Sophie Vitéz G.
Clarisse Székely
Troupardín Székely
Criquebœuf Mátyás
Eulália Borsosy
Gustavéná Fehér K.

Loie Fuller kisművész, a szepentín-tánc feltalálója, az első kép után lép fel.

Kezdet 8 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fekér Dezső.

A denévér.

Operette 3 felvonásban. Írta: Strauss János.

Kezdet 7 és fél órakor

BUDAI SZINKÖR.

A kis herceg.

Operette 5 felvonásban.

Kezdet 7 órakor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Kisfaludy Színház
Péntek	A rejtett arcz.	—	Mozgó fényképek	1848. Hadak utja	Eduard kalandja	Quasimodo, a notre-damei harangozó.	—
Szombat	A rejtett arcz.	A Valkűr.	Mozgó fényképek	A két tacsó.	Eduard kalandja	Boccaccio.	Deborah
Vasárnap d. u.	—	—	—	Talmi hercegnő	Sztrogoff Mihály utja	—	—
Este	A rejtett arcz.	Faust.	Mozgó fényképek	A betyár kerdője.	Eduard kalandja	A tékozló.	Vereshaju

Kőbányai Király-Sörfőző

részvénytársaság.

Alaptőke: 4,800.000 korona. Telefon: 61—50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van bivalva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamata miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szakintézetek melegen ajánlják: különösen dr. Kórányi Frigyes és dr. Kéti Károly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben maláta sörünk valószínűleg gyógyszer.

Árak vidékre.

Begy láda: 60 kis palack 6 ft., betét 4 ft., összesen 10 ft. — Kis láda: 30 kis palack 3 ft., betét 2 ft., összesen 5 ft. budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és palackokért adandó 4 ft., illetve 2 ft. betétet — azoknak bérmentes visszahadásakor — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktárosaink. Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisisana buffetben Váci-körút 12.

Kőbányai Király Sörfőző részvénytársaság.

Ujdonság!

A fényképezésben. Új találmánnyal a villamos nagyításoknál képek vagyok követhetően olcsó árakon minden kis kép után, sőt régi, avult képek után is nagyításokat készítenek és pedig: egy fénykép eredeti életnagyságban, mellkép, legismertebb kiállításra, pártiportra egy 24 ft. 1/2 életnagyságban 18 ft. 1/2 életnagyságban 9 ft. Kiváló finom olajfestmény életnagyságban 30 ft. 1/2 életnagyságban 18 ft. Aquarell és platinó-képek legújabbak kivitelben 4 ft-től kezdve 50 ft-ig A fényképek ára: 12 vizit-kártya 5 ft. 12 db Cabinet-kép, egész alak 13 ft. 12 db Makar-kép 15 ft. Képek, melyek nem felelnek meg, feloldozás nélkül új felvételre visszacserelelnek.

Idegenek kedvére figyelemmel kiválóan állnak.

Tisztelettel

KALMAR udvari fényképész, Andrássy-ut 29.

A világhírű

CHICAGO-kerékpár

raktára csak

BUDAPESTEN,

VII. kerület,

Erzsébet-körút 19. sz.

Perl és Löwinger.

Részletfizetésre is kapható.

Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg beküldése ellenében küldeti k.

I. minőségű, 400 korona értékű

kerékpár

nyerhető 1 korona áru

Mentő - sorsjeggyel.

Kisorsoltatik 150 darab.

Huzás folyó hó 27-én.

Kapható a Közp. Mentő-Állomáson (V. Markó-utca 22. sz., I. em. 33.) és valamennyi dohánytözsdeben.

Bilz természeti gyógyintézete

I. és II. rangú sanatorium, Dresden-Radobenz, 2 orvos, kedvező gyógyhatás az összes betegségeknek. Prospektus ingyen.

Naturheilkunde

A természeti gyógyászat legjobb könyve, 50000 példányban eladva, 1900 old. köt. 500 kép, 12 M. 60. Bilz kiadónál Lipcse és minden könyvkereskedésben. A betegek ezreinek könyvnek köszönhetik felgyógyulásukat.

Cs. és kir. szab.

VICTORIA kézi himzőgép.

Egyedül gépecske a magas himzőgépek és Szirma im. munkák előállítására; selyem és pamutú hímző; 1/2 órai gyakorlattal után bárki is dolgozhat vele, könnyű kezeléssel és gyors működéssel minden munkaképes család számára nélkülözhetetlen. A gép ára 3 tővel és használati utasítással 4 ft.

Cs. és kir. szab. Victoria kézi himzőgép-gyár

Budapest, VII. ker., Garay-tér 19. sz.

Finom női fehérneműket és

menyasszonyi kelengyékét

jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferenc és Tsa

szepességi vászonraktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Való-

di francia különlegességek csak F. Bergemann és legújabbak párisi gyárából legújabbakban beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest,

VII. Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Kerékpáröltönyök 10 ft. Kerékpár-pellerine 5 ft. Havelok 8 ft. Loden-öltönyök 15 ft.

Rothberger Jakab cs. és kir. udvari szállító-nál Budapest, IV., Váci-utca 23.

TARCSA gyógyfürdő Vas megyében.

Glanbertartalmu szénasavdús vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványviz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös éjszakai, a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások; ottlakoztatás, 2 jó vendéglő, gyógyasztár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerek bántalmait, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitás május hó 15-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-ig szeptember 25-ig tartóan olcsó árak. Felvilágítás szolgál és kívánatra prospektus küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. Rhorov Aladár, t. m. orvos. Türelmi-károlyfürdő különösen mint 6v. szék járvány esetén jóvizit ajánlhat. Megrendelések olyan városokból hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarsár intézkedők. Posta- és távtelegráf-állomások helyben. Vasúti állomás. Felső-Eő, a Szombathely-Felkafői vonalon, honnan a 80p.-nyi (8 km) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társasokai (Omnia) közli; árjuk fenn a egy négytőlees bérkocsi ára 2 ft. 25 kr., társasokai egy hely 40 kr. 901

Irógép.

ABlickensderfer amer. klaviatur-írógép az összes létező rendszereket mindenben felülmúlja. Páratlan előnyök. Írása látható, nincs szalagja, kiváló referenciák. 50%-al olcsóbb ár! Schulhof Gy., V. ker., Váci-körút 80. sz.

Zavasi Nemzetközi Kiállítás

az új műcsarnokban

az Andrássy-ut végén

1898. április 15-től június 15-ig.

Nyitva reggel 9 órától este 7-ig.

Csütörtökön este 7-11-ig séta hangverseny.

Buffet.

Belépő-díj egy korona.

Vasárnap délután 1 órától 20 lejőzár.

HILLEBRAND-féle

söröcsarnok és étterem.

Ültető-ut, az iparművészeti palotával szemben, a Minika kővetlen közelében.

Az orvostanhallgatók találkozóhelye.

Külön magyar és francia konyha, tisztán készült bel- és külföldi ételek. Minden időben frissen csapott kőbányai sör.

Dinamikus konyhaióság. Pontos kiszolgálás.

Kiszámlált árak.

Mindkét villamos vasúti megállóhelye.

Chicagó-állomás

12 forinttól fel-

jebb „Az angol szabvány”-nál Kőbánya Heilmann és fiai Budapest, Károly-körút 12. szám. Legújabb áruház. Szabott árak. Csak a legújabbak.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

kiadásában megjelent

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb nyeggyedrét alakú, pompás díszkötésű mű, tizenegyzet fényképes (Heliogravure), tizenkét autotypikus színes illusztrációval és harminc színes rajzzal foglalt magában.

A képeket a nagybányai művésztelep tagjai festették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNVALD BÉLA
RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és
THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű ára fényes vászon-díszkötésben
— 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

"A könyv formájáról, úgy gondolom, szó nélkül elismerjük, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a müncheni híres Neisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a képeké gondosabb s az eredeti képekkel csak a reprodukciójuk szebb. Ezek a képek meg formák lepusztulását, mint ahogy a Révai-ék kiállítása meg is lepte a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességektől, másnap azonban eljöttek rajok licitálni."

Magyar Hírlap.

"Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar ipar is bátran kiállhat vele."

Budapesti Hírlap.

Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, aminekhez hasonló fényes kiadást még nem produkált a magyar könyvészet."

Országos Hírlap.

"Diadala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a kiadók becsületeit így magas fokra látták fel. Mintha küldő ábrándot valószínűleg meg is a munka, egy irodalmi telkesen csúszó nemzet ábrándját, mely költő a dícsőség fényében öhajja látni. — Ezek az értékek forrának a Révai Testvérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia és művészi érték tekintetében páratlanul áll a magyar könyvpiacra, mely a világ legelőkelőbb könyvpiacain is megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot."

Magyarország.

Minthogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhesék, a kiadóhivatali oly megállapodást létesített a mű kiadójával, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi részletfizetésre megrendelhesék.

Egymásután fizetendő 2 frtos havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hírlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelőlapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hírlap” kiadóhivatalába beküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP”

kiadóhivatala

Budapest, VIII., József-körút 65.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek Irodalmi Intézet részvényirtaságtól

Kiss József költeményei

Illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frttól és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadásáig Budapestre fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítás mellett) beszédhetők.

Hely és kelet: Név és aláírás:

Ezen rendelőlap levelem-lapra megasztandó és az „Országos Hírlap” címére küldendő.

IV. Állandó 4000 korona a győztesnek, 500 korona a másodíknak. Táv. 2400 méter.

Trainer	
1 Gr. Andrassy T. 46 s p m Jason ap Morgan a Jesika	64 1/2
2 Blaskovich Ernő ur 46 s m Kelet ap Gunnersbury a Csintalan	57 1/2
3 Dreher A. ur 46 s k Rache ap Gage a Ragyogó	53 1/2
4 Capt. George 46 s k Rose of Kildare ap Master Kildare a Bull Rose	56
5 Mr. Sifton 56 s p m Morny ap Chislehurst a Marie	59 1/2
6 Ugyanaz 46 s k Jasmin ap Vinea a Jolly	53 1/2
7 Br. Springer G. 46 s m Or-dur ap Orwell a Agnes Ethel	57 1/2

Jelöltjeink: Or-dur—Rache.

V. Kétévesek versenye. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a 2-iknek. Táv. 900 méter.

1 Gr. Andrassy T. 36 s k Beccas ap Abonnet a Boria	53 1/2	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
2 (3) Dreher A. ur 36 s k Bardelle ap Kishér öcsese, a Sali	53 1/2	Smart	Fehér, világoskék sapka
3 (2) Ugyanaz p k Weyer ap Trick-Trick a Beeswing	53 1/2	Ugyanaz	Vörös, fehér szegély
4 Mr. Dorryt stp k Illusion ap Zsupán a Hippokrene	53 1/2	Ch. Planner	Sötét, sötét, és feh. csik. ujjak, stk. s.
5 Gr. Festetics T. s k Malmison ap Gunnersbury a Marion	53 1/2	Waugh	Aranyárga, kék sapka
6 (5) Ugyanaz p. k. Kerissa ap Eberhard a Natica (fv.)	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
7 Capt. Gaston p k The winnings ap Morgan a. Rawensraig	53 1/2	Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
8 Jankovich-Bécsán Gy. ur s k Gyöngyvér ap Phil a Gyöngyöm	53 1/2	J. Reeves	Kék vörös ujjak, aranyárga sapka.
9 Keczár M. ur stp m Gagarin ap Gage a Butterfly	55	Huxtable	Kék, vör. szal. fek. sapka arany bojtjal
10 (11) Krausz L. ur stp k Fron-Fron ap Jack o'Lantern a The Fawn	53 1/2	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
11 (10) Ugyanaz s k Romános ap Kishér öcsese a Rom	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
12 Lov. Lederer S. p m Ladró ap Puritan a Lady Ida	55	Hansi Fries	Világoskék, aranyárga sz. világoskék p
13 Mr. Lincoln p k Gyöngyike ap Erceldoune a Georgine	53 1/2	Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötét. sapka
14 Rebonczy G. ur p m Tizagyöngye ap Analfár a Tizianella	55	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka.
15 (16) Gr. Sternberg A. p k Aglo-li-Agbo ap Master Kildare a Entauschung	53 1/2	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka
16 (15) Ugyanaz s k Goldene Éva ap Master Kildare a Edelweiss	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
17 Szászberéki ménes s k Gwen ap Gunnersbury a Leány	53 1/2	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
18 Gr. Teleky J. sz k Pehely ap Fehér Holló a Nő-hát	53 1/2	Corfield	Szalmasárga, kék szalag, vörös sapka
19 Br. Uchritz Zs. p k Deaf & Dumb ap Master Kildare a Pity the blind	57	Milne	Kék, fehér pettyekkel
20 (21) Wahrmann R. ur p m Bound the corner ap Simonian a Sultana	58 1/2	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
21 (20) Ugyanaz p k Damiette ap Dunure a Narcissa	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
22 Gr. Wenckheim D. p k Sea Nymph ap Panzerschiff a Simplex	53 1/2	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka

Jelöltjeink: Romános—Illusion—Deaf & Dumb.

VI. Kétévesek eladóversenye. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1000 méter.

1 Gr. Degenfeld I. p m Wedding eve ap. Fenék a Menyasszony	50	Metcalf	Kék, fehér kötés szalag, kék sapka.
2 Egyedi A. ur p k Hozom ap Harvester a. Bun Ida	48 1/2	A. Planner	Bordeauxv. lazacsz. uj., bordeauxv. sap
3 Capt. Gaston p k Radcliffe ap Stronjian a Lady Clifden	48 1/2	Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
4 Geist G. ur p her Fűtő ap Dunure a Fehő	48 1/2	Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
5 (6) Jankovich-Bécsán Gy. ur p k Passable ap Panzerschiff a Piroška	58 1/2	J. Reeves	Kék, vörös ujjak, aranyárga sapka
6 (5) Ugyanaz p k Faria III. ap Phil a Pannika	58 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
7 (8) Krausz L. ur stp m Fáklya ap Achilles H. a. Finally	55	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
8 (7) Ugyanaz s m Postás ap Pásztor a Pola	55	Ugyanaz	Ugyanaz
9 (10) Lov. Lederer S. p m Ladró ap Puritan a Lady Ida	60	Hansi Fries	Világoskék, arany. szal. világoskék sapka
10 (9) Ugyanaz s k Apollonia ap Filou a Anodyne	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
11 Pechy A. ur stp k Yvonne ap Jack O'Lantern a Haweswater	48 1/2	Milne	Cseresznyevörös, fekete sapka, ezüstbojt
12 Br. Podmaniczky G. p m Játék ap Jak O'Lantern a Pusai	50	Ch. Planner	Vörös, fehér ujjak, kék sapka
13 (14) Rebonczy G. ur s k Arkangyalát ap Arkadian a Coppelia	48 1/2	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
14 (13) Ugyanaz p k Beladonna ap Arcadian a Bertha	48 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
15 Br. Springer s k Passable ap Master Kildare a Pavane	53 1/2	Butlers	Fekete, vörös sapka
16 Gr. Sternberg A. p her Spinat ap Orwell a Pásztor—Malaspina-k	48 1/2	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka
17 Szászberéki ménes stp k Beata ap Ekvány a Franciska	48 1/2	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
18 Wahrmann R. ur p m Bao ap Bocage a Cara	55	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
19 Mr. C. Wood p m Mesébe való ap. Culloden a Sylvia	55	Ugyanaz	Sötétzöld.

Jelöltjeink: Arkangyalát—Hozom—Passable.

VII. Eladók versenye. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1000 méter.

1 Egyedi A. ur 36 s m Riadó ap Kishér öcsese a Risk	49	A. Planner	Bordeauxv. lazacsz. uj., bordeauxv. sap.
2 Geist G. ur 36 s p k D. B. ap Phil a Duchess of Gerolstein	47 1/2	Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
3 (4) Krausz L. ur 36 s m Trianon ap Trayles a Dalliance	52 1/2	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
4 (3) Ugyanaz 36 s k Dirt cheap ap Fitz Gampton a Galantine	47 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
5 (6) Mr. Newmarket 36 s p k Arany ap Abonnet a Arany	47 1/2	Hansi Fries	Vörös, kék pettyek, vörös sapka
6 (5) Ugyanaz 36 s p her Orbad ap Orwel a Nennaine	47 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
7 Pechy A. ur 36 s p her Curlestone ap Retreat a Posthuma	53 1/2	Milne	Cseresznyev., fekete sapka, ezüstbojtjal
8 Rebonczy G. ur 36 s p m Tizsa ap Pandur a Tini	58 1/2	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka.
9 Gr. Sternberg A. 36 s p k Clarette ap Dictator a Klara	47 1/2	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka.
10 Br. Uchritz Zs. 46 s p her Theophil ap Theodore a Angellique	57	Milne	Kék, fehér pettyekkel.
11 Wahrmann R. ur 36 s p k Pipeas ap Phil a Piroška	51	Hesp	Rózsaszín fekete szegély és sapka.
12 Mr. C. Wood 36 s p k Rego ap Bocage a. Regia	51	Ugyanaz	Sötétzöld

Jelöltjeink: Riadó—Milne-istálló—Rego.

Több száz szoba asztalos- és kárpitos

BUTOR

kizárólag szilárd munka a legújabb stílusban következő áron adatkak el kezesség mellett.

2 székely	30 frt	1 szalon garnitúr	80 frt
3 ágy	20 frt	1 szalon garnitúr, bársony	120 frt
1 ottomán	20 frt	1 szalon garnitúr, selyem 125, 150, 185, 200 frttól	egyes 400 frt.
1 kredenz márványlappal	45 frt	1 ebédlő diván	50, 55, 60 frt
1 ebédlő asztal	20 frt	Ébédli berendezések 100, 125, 200, 250, 300 frt.	
Műhelyek 120, 140, 160, 170 frttól feljebb 200 frt.		Angol-, barok-, góthstílusban 500 frttól 2500 frt.	és feljebb.

szegély-, barok-, renaissancestílusban.

Üzletünk kizárólag csak

VIII. ker., Kerepesi-ut 9/a. sz.

Pannónia-szálloda mellett.

Patyi Testvérek

16- és székvárosi bútortelep.

TOTIS kerékpár-tőzsdéje, Erzsébet-körút 58. sz. Király-utca sarkán.

Mindennemű kerékpárak vétele, eladása és beszerzése új gépekre. — Kerékpár-iskola. — Javító- és kölcsönző-intézet.

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Tavaszi meeting.

Csütörtök, május 12.

4. nap.

Délután 3 órakor.

I. Welter Handicap. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv 1400 méter.

		Trainer	
1 (3) Br. Cöhrizt Zs. 46 p m Baha ap Kishér öcsöce a Kishérke	68	Milne	Kék, fehér pettyekkel.
2 Angermi ménes 36 stp m Sylvester ap Triumph a Sae	68	Ch. Planner	Fehér, fekete ujjak és sapka
3 Gr. Henckel A. 46 s h Vilmos ap Aaron a Vilma	58 1/2	Marsch	Fehér és kék csikos, fekete sapka
4 Dreher A. ur 46 p k Gehst víra ap Morgan a Gekauft	58 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély
5 (1) Br. Cöhrizt Zs. 46 p m Darlington ap Grafton a Cymbeline	58 1/2	Milne	Kék, fehér pettyekkel
6 Gr. Forgách I. 36 p k Kisasszony ap Beaumont a Fickel	67	Richards	Világoskék, rózsasz. ujjak, szal. és sap.
7 Rohonczy G. ur 36 s m Esterházy ap Milton a Ester	54 1/2	Kollar	Kék, vörös szalag és sapka
8 Gr. Hadik-Barkóczy E. 36 p m Áldomás ap Monthar a Altona	50 1/2	Metcalfe	Rózsaszín, fekete sapka.
9 Mr. Newmarket 36 p m Malteser ap Chislehurst a Marie	52	Hansi Fries	Vörös, kék pettyek, vörös sapka
10 Gr. Kinsky Zs. 36 s m Blizzard ap Zsupán a Beccalunga	51 1/2	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
11 Lov. Lederer S. 36 p k Tamina ap Primás II. a Tableau	51	Hansi Fries	Világoskék, arany. szalag. vilkók sapka
12 Capt. Gaston 36 p m Abgar ap Puritan a Bug of War	50 1/2	Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
13 Gr. Andrassy T. 46 p k Bora ap Orwell a Banilla	50	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
14 Wahrmann R. ur 36 p m Sorgenkind ap Gunnersbury a Ravissante	50	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
15 Tránkel A. száz. 36 stp m Tari-Tari ap Trick-Track a Bora	49 1/2	Huxtable	Erzsébetürke, vörös ujjak és sapka
16 Gr. Károlyi I. 36 p k Bajog ap Orwell a Banilla	49	Huxtable	Vörös, kék ujjak, vörös sapka
17 Szászberki ménes 36 s k Georgette ap Abbonnet a Göczöl	48	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka

Jelöltjeink: Sorgenkind—Darlington—Georgette.

II. Háromévesek Államdíja. 4000 korona a győztesnek, 500 korona a másodiknak. Táv 1800 méter.

1 Gr. Degenfeld I. p m Gohér ap Gunnersbury a Cleopatra	68	Metcalfe	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
2 Dreher A. ur s k Billnitz ap Trick-Track a Bee	52	Smart	Vörös, fehér szegély
3 (4) Gr. Festetics T. stp m Oranpon ap Culloden v. Courseur a Addi	57 1/2	Waugh	Aranyárga, kék sapka.
4 Ugyanaz p m Murillo ap Harpenden a Marion	56	Ugyanaz	Ugyanaz
5 Gr. Forgách I. p k Forgószél ap War Horn a Windfall	52	Richards	Világoskék, rózsasz. ujj., szal. és sapka
6 Gr. Hunyady I. p m Delight ap Pancake a Dido	56	Pohl	Fekete, rózsaszín ujjak, fekete sapka.
7 Gr. Károlyi I. p m Pilius ap Piermont a Merry Bird	56	Huxtable	Vörös, kék ujjak, vörös sapka.
8 Gr. Károlyi Zs. stp m Pressburg ap Master Kildare a Promise	56	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka.
9 Péchy A. ur stp m Doria ap Donovan a Adria	56	Milne	Cseresznyevörös, fek. sapka ezüst bojtjal
10 Schosberger L. szp k Hébe ap Dunure a Hilda	57	Richards	Barna, aranyzsinór
11 Mr. Sifton stp k Primula ap Primás II. a Festerling	56	Ch. Planner	Vör. és kék cs., ezüstsz. ujjak, és sapka
12 (13) Br. Springer G. stp m Erbprinz ap Stronizan a Esther	56	Butlers	Fekete, vörös sapka
13 (12) Ugyanaz s m Gasparille ap Royal Hampton a Thrillless	56	Ugyanaz	Ugyanaz
14 Szemere M. ur s m Ellenozes ap Kishér öcsöce a Gamiani	52 1/2	Maw	Erzsébetürke, aranyárga sapka
15 (16) Wahrmann R. ur stp m Eigentlich ap Merry Hampton a Lovely	50	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
16 (15) Ugyanaz p m Sorgenkind ap Gunnersbury a Ravissante	56	Ugyanaz	Ugyanaz
17 Gr. Wenckheim D. p m Shannon ap Panzerschiff a Szeclah	56	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka.

Jelöltjeink: Grappon—Doria—Gohér.

III. Kanczadij. 20,000 korona a győztesnek, 3000 korona a másodiknak, 1500 korona a harmadiknak. Táv 2000 méter

1 Gr. Andrassy T. p k Véletlen ap Beaumont a Vale Royal	56	Ball	Sárga, kékgyűrűs ujjak, kék sapka.
2 Chemel Gy. ur p k Pötlök ap Kishér öcsöce a Palke	56	Magán	Sárga és kék csikos.
3 (4, 5) Dreher A. ur s k Billnitz ap Trick-Track a Bee	56	Smart	Vörös, fehér szegély.
4 (6, 7) Ugyanaz s k Bussari ap Zsupán a Bussi	56	Ugyanaz	Ugyanaz
5 (3, 4) Ugyanaz s k Trick-Track ap Beaumont a Tittle-Tattle	56	Ugyanaz	Ugyanaz
6 Gr. Esterházy M. p k Francia Mulató ap Theodore a Jadviga	56	Silles	Sárga, kék szegély és sapka.
7 Gr. Festetics T. p k Elly ap Fenék a Echo	56	Waugh	Aranyárga, kék sapka.
8 Gr. Forgách I. p k Forgószél ap War Horn a Windfall	56	Richards	Világoskék, rózsasz. ujj. szal. és sapka.
9 Capt. George p k Cousine ap Beaumont a Courseur	56	Smart	Sárga és kék csikos, fekete sapka.
10 Gr. Henckel A. s k Menyecske ap Espoir a Matfusa	56	Marsch	Fehér és kék csikos, fekete sapka
11 (12) Gr. Hunyady I. s k Weatherbound ap Stronizan a Weather	56	Pohl	Fekete, rózsaszín ujjak, fekete sapka
12 (11) Ugyanaz s k Wilful ap Master Kildare a Wave	56	Ugyanaz	Ugyanaz
13 Fr. Königswarter H. stp k Komámszany ap St. Seif a Thoughtless	56	J. Reeves	Sötétkék, aranyárga ujjak és sapka.
14 Péchy A. ur p k Prosa ap Dunure a Proportion	56	Milne	Cseresznyevörös, fekete sapka ezüst bojt.
15 Rohonczy G. ur p k Etuska ap Pandur a Epiphany	56	Kollar	Kék, vörös szalag és sapka.
16 (17) Br. Springer G. s k Nyilvány ap Gaius a Nyil	56	Butlers	Fekete, vörös sapka.
17 (16) Ugyanaz stp k Virgínia ap Primás II. a Fidelity	56	Ugyanaz	Ugyanaz
18 Tránkel A. száz. p k Longchamps ap Springfield a Long Walk	56	Huxtable	Erzsébetürke, vörös ujjak és sapka
19 Gr. Wenckheim D. s k Nur Weine ap Abbonnet a Alma	56	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka.

Jelöltjeink: Komámszany—Bussari—Elly.

Vértess gyógyász-féle
zsireltávolító
labdacso.

Kitűnő szer tulságos kövérség, zsírkór és ennek következményei, mint: nehéz lélegzés, szédülés, rossz emésztés, aranyér, szívelégtelenség, gutaütés stb. ellen.
1 adag 2 frt 50 kr.

Kapható: Vértess L. gyógytárában, Legosza 353. sz.

Zornaeszközök,
függő-ágyak, kötéltárolók,
mindennemű háztartási berendezés, ruhaterítők,
fekete kenderből, színesből, tömlők, hűtőszekrények,
kukák és ponyvák, Valódi angol Lawn-Tennis
és kerítésszerelési eszközök.

SEFFER ANTAL

Bpest. IV., (Károly-laktanya) Károly-sz. 12.
Vidékire Árjegyzék szerint.

Ki pénzt akar

megtakarítani a lábánál az vegyen csak

Fernolend-féle fénymázt,

színes cipőbőz csak 1033

Fernolend-féle fénycrémet,

mert ezek adják meg a legszebb fényt és

óvják meg a bőrt tartósan.

A legjobb fémfestítőszert Fernolend

fehér

♦ fémasztája ♦

Csász. kir. szab. gyár.

ALAPITVA 1832. BÉCSBEN.

Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21.

Budapest, V., Lipót-körút 34. szám.

A sok értéketlen utánzat miatt tessék a nevemre jól ügyelni!

ST. FERNOLENDT.

MUSZAKI IRODA
Engelsman
Rezső
Magánmérnök
BUDAPEST.
Múzeum-körút 15.
Elfogad
MUSZAKIMUNKÁK
kivitelet
FALALMANYO
SZABADALMA
Műszaki
dolgozása
értékcsökkenése

Kávé

elvámlva és bérmentve
házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba 6.50

4 1/2 kg. Mocca 6.50

4 1/2 kg. Jáva 6.50

4 1/2 kg. Gyöngy 6.80

valóságos garanciával.

Marsaner-féle

pezsgő-limonádé

100 db 2 kros 1.40

100 " 1 " . . . . . 1.—

bérmentve küldi a Budapesti fő-

raklárak

Belák István

Budapest, VII., Rottenbitter-

utca 34. Fiume, Munka 11.

Tűzmentes

pénzszekrényeket,

kazettákat,

vill. jelző-pénzszek-

rényeket, pánczél-

pénzszekrényeket és

másológépeket szállít szol-

lidon és olcsón

Hesky Testvérek

cs. és kir. szab. hazai

pénz- szekrény-

gyára

Budapest,

VI. Szabolcs-utca 4.

A tavaszi és nyári időszakra
való tekintettel

arházam oly annyira van felhal-

mozva cipőszámmal, hogy képes

vagyok e tekintetben

minden kíváncsúnak

eleget tenni. Áram oly ol-

csók, hogy valóban bámulatos.

Férfaaknak.

Csizgos cipő, egy darab pitting bőrből . . . . . 3.—

Borjúbőr belétes cipő 3.25

Borjúbőr, keztübbő-szárral, elegáns 3.50

Dívtos barna színű, bergsteiger cipő . . . . . 4.—

Dívtos barna színű csizgos cipő . . . . . 4.—

Dívtos színtű barna borjúbőr, elől kapcsos cipő 4.25

Dívtos zöld színű előlkapcsos cipő 4.50

Dívtos színtű barna félcipő 3.75

Szaladnak cipő, világosbőr vagy keztübbő szárral 4.25

Hölgyeknek.

Höl. lantán csizgos cipő, 16 cm. magas selyem csiz 2.25

Zergébőr csizgos cipő . . . . . 2.—

Dívtos színtű barna fűzős angol cipő 3.25

Dívtos színtű barna gombos angol cipő 3.40

Dívtos zöld színű előlkapcsos cipő 3.40

Höl. zergébőr gombos cipő 10—12 gomb magas 4. — fűzős-azon-lakból . . . . . 4.—

Dívtos színtű barna félcipő 2.40

Zergébőr regatta-cipő, könti való 2.40

Lantán regatta-cipő, könti való 2.20

Óriási választék mindennemű dívtos barna és zöldszínű, valamint

fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki rendelé-

sek pontosan eszközöltek több száz dívtos ábrával ellátott

Árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel 528

AGULAR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.

a New-York palotával szemben.

Hihetetlen, de igaz!

Több teljes férfiruha-üzlet előnyös megvásárlásafolytán azon kelle-

mes helyzetben vagyok, hogy még nem létezett nyújthatok és pedig:

egy finom férfiöltöny 6—8 frttól feljebb

egy fiúöltöny 3—4 frttól

egy gyermek-costume —80 krtól

egy finom nadrág 1-50 krtól

egy piquet-gilet —60 krtól

a legnagyobb választékban és a legújabb fazonban. Nagybanivevőknek kész-

pénzfizetés mellett 10% engedménnyel.

Ifj. Schwarz D.

Budapest, Károly-körút 24. Kriegler-féle ház.